

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 x dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Tadeusz Kraszewski, gospodarczego i giełdowego Stanisław Czapiewski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Poznań, czwartek dnia 30 lipca 1936

Rok 31

Nr. 347

Wydanie P

Poznań, 29 lipca

Zestawmy fakty!

W sprawie Gdańska przypomnijmy sobie najpierw odnośne głosy prasy. Więc po pierwsze:

„Opinia polska wyraziła w szeregu potężnych manifestacji swą niewzruszoną wolę obrony praw Polski w wolnym mieście. Jeśli Gdańsk pragnie w jakikolwiek sposób swój statut prawny zmienić, niechaj wie, iż stać się to może tylko drogą jednoczesnego rozszerzenia uprawnień Polski. Ze swej strony wyrażamy pogląd, iż Polska winna się godzić na takie jedynie rozszerzenie swych praw, którego sama byłaby gwarantką. Innymi słowy na straż polskiego prawa winna stać w Gdańsku polska siła.”

A teraz głos wtóry, podany na czele numeru pod wielkim nagłówkiem przez całą stronę „Przed ponownym obsadzeniem Westerplatte?“, a brzmiący, jak następuje:

„Ostatnie posunięcia hitlerowskiego senatu spotykają się z reakcją miarodajnych czynników polskich. Reakcja ta będzie, jak wiemy, bardzo stanowcza, choć spokojna. W Gdańsku nie mogą utrwalic się zmiany, umniejszające nasze prawa. Gdyby z próby takiej senat wolnego miasta się nie wycofał, możliwe jest zastosowanie przez rząd polski odpowiednich represyj. W tym względzie Polska rozporządza całą gamą możliwości — od ponownego wzmocnienia załogi na Westerplatte począwszy...”

W następnym numerze przykład trzeci: znowu na wstępnej stronie wielki nagłówek: „Rozszerzenie uprawnień Polski w Gdańsku — Wzmocnienie kontroli nad portem — Unja monetarna — Poszanowanie praw polskich, ustanowionych traktatem wersalskim”. A dalej: „Wykolejenie Greisera”, „Kulturkampf gdański” itp.

Przykłady te stanowiska prasy polskiej nie są zaczerpnięte z pisma naszego, ani wogóle z prasy narodowej. To głosy dwóch tutejszych organów „sanacyjnych”: pierwsze oświadczenie czytaliśmy w „Dzienniku Pozn.” na 22 bm.; dwa dalsze przykłady wyjęte są z „Nowego Kurjera” na 23 i 24 bm.

Trzeba przyznać, że powyższe głosy prasy odpowiadały temu, co pisała prasa polska wszystkich kierunków politycznych (z wyjątkiem może warszawskiej „Gazety Polskiej”). Wyrażało to zgodne stanowisko polskiej opinii publicznej, coznające przytem stanowczego poparcia prasy zagranicznej, nietylko francuskiej, ale i angielskiej.

Z tą zwartą i zdecydowaną postawą społeczeństwa polskiego prosimy porównać znany już czytelnikom naszym komentarz inspirowanej przez polskie ministerstwo spraw zagranicznych „Polskiej Informacji Politycznej” do komunikatu oficjalnego P. A. T. a o zatwierdzeniu sprawy wizyty krążownika niemieckiego „Leipzig” w porcie gdańskim (i zbrojotowaniu wysokiego komisarza Ligi Narodów Lestera). Najwymowniejsze było następujące zdanie komentarza:

Olbrzymie zbrojenia Niemiec

Specjalna delegacja konserwatystów u premiera Baldwina — Winston Churchill przedstawił szczegółowe dane w sprawie przygotowań wojennych Rzeszy — O przygotowaniu armji brytyjskiej

Warszawa. (Tel. wł.) Korespondent londyński „Kurjera Warszawskiego” donosi, że premier Baldwin w towarzystwie ministrów wojny, lotnictwa, marynarki i koordynacji zbrojeń przyjął specjalną delegację członków partji konserwatywnej. W jej skład wchodziły tak wpływowe osobistości, jak b. kanclerz skarbu Winston Churchill, b. min. spraw zagranicznych sir Austen Chamberlain, b. kanclerz skarbu sir Horne, b. min. lotnictwa Guest, marsz. polny Mildner, b. speaker izby gmin Fitzalan i inni.

Churchill przedstawił członkom gabinetu szczegółowe dane, dotyczące produkcji niemieckiego przemysłu wojennego, a przede wszystkim niemieckich fabryk motorowych i samolotowych. Wiadomości te Churchill zbierał od zeszłego roku. Pochodzą one ze sztabów dwóch państw europejskich, którym zależy na pobudzeniu angielskiej czujności i wrażliwości na niebezpieczeństwo wojennych przygotowań Niemiec. Częściowo dostarczyły danych bezpośrednio przeciwhitlerowskie organizacje, głównie robotnicze, działające tajnie w całej Rzeszy i posiadające obszernie sprawozdania o tem, co się dzieje w poszczególnych fabrykach.

Wiadomości Churchilla wywarły bardzo silne wrażenie na członkach rządu. Premier Baldwin odbył zaraz posiedzenie i na dziś zaprosił deputację oraz członków gabinetu, aby omówić szereg zagadnień, łączących się z obroną Anglii w świetle przedłożonych przez Churchilla informacji o zbrojeniach niemieckich. (w)

Londyn. (PAT.) Min. wojny Duff Cooper ogłosił w izbie gmin, że regularna armja brytyjska zostanie powiększona o 17.000 żołnierzy, których wcieli się do uzupełniających rezerwy piechoty. Rekrutacja do tych nowych oddziałów otwarta będzie dla niezonałych w wieku od 17 do 25 lat. Czas trwania służby w rezerwie określi się

na 6 lat, z prawem przedłużenia na dalsze 4 lata. W pierwszym roku służby rezerwy te ćwiczyć będą 26 tygodni, a w następnych latach — 2 tygodnie.

W związku z tem zasługuje na uwagę przemówienie, wygłoszone w Bristolu przez wysokiego komisarza Australji, Bruce, który wystąpił na rzecz większego, niż dotąd, przyczynie-

nia się do obrony imperjum. Bruce ujawnił interesujące dane, że w r. 1935, biorąc za podstawę ilość mieszkańców, W. Brytania wydawała 2 funty 10 szyl. 6 pensów na głowę ludności, na rzecz obrony imperjum, Australja — 1 funt, 1 szyl. 10 pensów, Nowa Zelandja — 12. szyl. 6 pens., Poł. Afryka — 12 szyl., a Kanada tylko 5 szyl. i 7 pensów.

Ważne narady w Berchtesgaden

Londyn. (PAT.) Dzienniki donoszą, że w Berchtesgaden, siedzibie letniej kanclerza, odbywają się narady, w których biorą udział główni współpracownicy Hitlera w sprawach zagranicznych.

Prasa angielska wyraża przekonanie, że narady te mają na celu ustalenie tekstu odpowiedzi na zaproszenie mocarstw do wzięcia udziału w konferencji lokarneńskiej. Dzienniki przewidują, że odpowiedź nie będzie całkowicie odmowna, lecz Hitler wysunie warunek ograniczenia tych rokowań do 5 mocarstw lokarneńskich ściśle i nie rozszerzania jej.

„Morning Post” donosi, że dla mocniejszego uzasadnienia swego stanowiska, Hitler zaproponuje Czechosłowacji zawarcie 10-letniego paktu nieagresji pod warunkiem, że: 1) uwzględnione będą żądania mniejszości niemieckiej; 2) wprowadzi się system federacyjny, zapewniający m. in. mniejszości niemieckiej autonomię; 3) Czechosłowacja zerwie sojusz z Z. S. R. R.

Co do odpowiedzi włoskiej, dzienniki zgodnie przewidują, że będzie ona pozytywna.

„Daily Herald” twierdzi podobnie jak i inne pisma, że rząd brytyjski nie zgodzi się na ograniczenie przyszłej konferencji tylko do 5 mocarstw lokarneńskich. Dziennik wysu-

wa przytem możliwość zastosowania takiej procedury, że po uzyskaniu porozumienia co do nowego Locarna, Niemcy powróciłyby do Ligi Narodów i wówczas rozszerzona narada dla omówienia zagadnień Europy wschodniej i środkowej odbyłaby się już w ramach Ligi.

Katastrofy

Berlin. (PAT.) Z Magdeburga donoszą, że w katastrofie górniczej jeden został zabity, a trzech jest rannych.

Berlin. (PAT.) W nocy z wtorku na środę uległ katastrofie autobus pod Freudenstadt w Wirtembergji. Ofiarą wypadku padło 27 osób zabitych.

Waszyngton. (PAT.) Departament marynarki ogłasza, że w czasie strzelania ćwiczebnego na okręcie wojennym „Marble Head” nastąpił wybuch, w którego wyniku 2 marynarze zostali zabici, a 8 odniosło rany.

Wypadek wydarzył się w porcie San Diego w Kalifornji.

Nowy Jork. (PAT.) W Clay-City (st. Illinois) wykoleił się pociąg towarowy. Ofiarą katastrofy padło 7 osób, w tem 5 trampów, ukrywających się w wagonach towarowych.

Nowy Jork. (PAT.) Na linii Baltimore—Ohio wykoleił się pociąg. 6 osób poniosło śmierć. Rannych jest kilkanaście.

„Ponadto można mieć uzasadnioną nadzieję, że ostateczne wyjaśnienie incydentu położą tamę niepohamowanym wybrykom niektórych organów prasy zagranicznej, które — bynajmniej zresztą nie przez zyczliwość dla Polski — starały się sprawie krążownika „Leipzig”, jak również niektórym późniejszym faktom z dziedziny wewnętrznej polityki gdańskiej, nadać znaczenie niepokojącej międzynarodowej sensacji.”

Komentarzowi temu „Polskiej Informacji Politycznej”, który usiłuje faktem z dziedziny wewnętrznej polityki gdańskiej, czyli notorycznemu pogwałceniu statutu Gdańska, odebrać wszelkie znaczenie niepokojące, — komentarzowi temu agencji, inspirowanej przez polskie ministerstwo spraw zagranicznych, odpowiada komentarz Polskiej Agencji Telegraficznej do ustępu mowy angielskiego ministra spraw zagranicznych Edena o sprawie Gdańska. Komentarz skwapliwie obwieszcza „uspokajające wrażenie” oświadczenia Edena. P. A. T. nie dodaje tylko, kogo ma na myśli, gdy pisze o owem jakoby „uspokajającym wrażeniu”: Anglików i Polaków, czy też Gdańszczan i Niemców.

Jeżeli chodzi o wrażenie wspomnianych polskich enuncjacji, stwierdziliśmy już, że z ducha swego i tendencji harmonizującej one ze stanowiskiem nietylko Gdańska, ale przede wszystkim Niemiec, niemieckiej polityki i niemieckich agentur, że natomiast stoją one w zupełnym rozdzwieku z polską opinią publiczną, której wyraz dała prasa polska bez różnicy w danym wypadku kierunków i odcieni politycznych.

Nie dziw, że prasa niemiecka z „Völkischer Beobachterem” na czele wyraża się lekceważąco o polskiej opinii publicznej, i to „nie wykluczając pism, które zachowują się, jak gdyby były oficjalne”. Zdaniem wspomnianego organu polska opinia i prasa polska całkowicie nie orientuje się w rzeczywistych dążeniach polityki polskiej.

Zachodzi obawa, że to odpowiada prawdzie.

Gdy tak wygląda w Polsce czujność polityki oficjalnej wobec Niemiec i ich gdańskiej ekspozytury hitlerowskiej,

w Anglii toczą się obrady w parlamencie na temat niebezpieczeństwa niemieckiego; Austen Chamberlain woła: „Im więcej gotowi jesteśmy uczynić ustępstw Niemcom, tem bardziej wzrastają ich żądania!” — a premier Baldwin w otoczeniu ministrów obrony krajowej przyjmuje delegację partji konserwatywnej, składającą się z najwybitniejszych osobistości angielskiego świata politycznego, która dostarcza rządowi szczegółowych informacji o produkcji niemieckiego przemysłu wojennego, a przede wszystkim niemieckich fabryk motorowych i samolotowych...

To dzieje się w Anglii. W Polsce, sąsiadującej z Niemcami od lat tysiąca z wszystkimi tego faktu konsekwencjami, panuje w kołach miarodajnych w stosunku do Niemiec i ich zbrojeń nastrój: sielsko i anielsko. Polityka polska, gdzie i gdy tylko może, gra rolę sekundanta polityki niemieckiej.

Takie jest oblicze rzeczywistej rzeczywistości.

Decydujący okres walk w Hiszpanji?

Opinia brytyjskich kół politycznych — W chaosie biegunowo sprzecznych wieści z terenów zmagania — Doniesienia powstańców

London (ATE) W londyńskich kołach politycznych wyrażany jest pogląd, że wypadki w Hiszpanji wchodzi w okres decydujący. Ogólnie oczekują, że po przybyciu do Sewilli gen. Franco, który wyleciał samolotem z Marokka, armia powstańcza podejmie decydującą ofensywę na Madryt.

W San Sebastian wojska rządowe stawiają zacięty opór. Władze uzbroiły 16.000 mężczyzn i kobiet dla obrony miasta.

W Londynie liczą się z gwałtownymi walkami w ciągu najbliższych dni, zarówno na północy, jak i na południu Hiszpanji. Angielska opinia publiczna śledzi z niezwykłym zainteresowaniem przebieg wypadków na półwyspie Pirenejskim.

Paryż (ATE) Radjostacja sewilska nadała komunikat kwatery głównej gen. Queipo de Llano, zaprzeczający w sposób kategorię wiadomościom, rozpowszechnianym przez radjostację madrycką o zwycięstwie wojsk rządowych. Komunikat stwierdza, że wiadomości te nie odpowiadają prawdzie. Również pogłoski, że stolica może być zaopatrywana w żywność z Walencji są fałszywe, ponieważ powstańcy zajmują wszystkie drogi prowadzące do tego miasta tak, że połączenia są przerwane. W Madrycie daje się odczuwać dotkliwie brak żywności.

Wojska gen. Mollo posiadają w swym ręku źródła zaopatrujące Madryt w wodę. Aby ostrzec ludność stolicy, do wody dodano nieszkodliwe barwniki, w ten sposób mieszkańcy Madrytu zostali zawiadomieni, że powstańcy mogą w każdej chwili pozbawić stolicę wody.

W Sewilli i w Kordobie panuje zupełny spokój.

Paryż (PAT) Gen. Queipo de Llano przez radio-Sewilli zaprzecza wiadomościom Madrytu i donosi, że kolumny powstańcze zajęły Kuelve oraz zdobyły Ayamonte na granicy Portugalji.

Również w prowincji Galicja położenie powstańców jest dobre. Kolumna gen. Mola posuwa się naprzód w kierunku Madrytu. Gen. Llano prosi o cierpliwość twierdząc, że opór wojsk rządowych za parę dni wygaśnie.

Lizbona (PAT) Do Badajoz oczekiwane jest wkroczenie powstańców, na gmachach powiewają białe chorągwie.

Paryż (PAT) Przybyły tu Gil Robles w rozmowie z dziennikarzami oświadczył, że jego powrót do Hiszpanji zależy od rozwoju wydarzeń.

Odmówił wypowiedzenie się o wypadkach w Hiszpanji, podkreślając z uznaniem dzieło, dokonane w Portugalji przez politykę Salazara.

Komuniści opanowali stolicę?

Paryż. (Tel. wł.) Z Hendaye donoszą, że gwardja cywilna oraz wojska regularne otwarcie wypowiedziały się pod wpływem komunistów przeciwko rządowi madryckiemu.

Zbuntowane wojska i milicja zajęły urząd policyjny, gmach min. komunikacji i Bank Hiszpański.

Wiadomości z kół madryckich

Paryż. (A. T. E.) Radjostacja madrycka donosi, że w Sewilli toczą się walki uliczne. Madrycki dziennik lewicowy „Heraldo“ donosi z Huelva, że uzbrojone oddziały górników po zaciętych walkach z wojskami gen. Queipo de Llano wtargnęły do miasta. Generał ratował się ucieczką. Rząd madrycki otrzymał z Barcelony wiadomość, że wojska katalońskie prowadzą ofensywę w kierunku Huesca.

W pobliżu Saragossy toczą się walki, które przybierają korzystny obrót dla wojsk rządowych. W Andaluzji wojska rządu madryckiego znajdują się w odległości 20 km od Cordoby. Inne oddziały rządowe prowadzą ofensywę na Grenadę.

Miasto Oviedo jest oblegane przez oddziały rządowe. W Cuenca utworzyły się oddziały zwolenników rządu, które wyruszyły w kierunku Teruel.

Oddziały rządowe zdobyły koszary powstańcze w Loyola pod San Sebastian.

Madryt. (PAT.) W stolicy Hiszpanji panuje zupełny spokój. Tramwaje i kolej podziemna są czynne. Część samochodów prywatnych i taksówek zarekwirowano do przewozu ranionych z pola walk.

W najbliższym czasie odejdzie osobny pociąg do Walencji dla cudzoziemców, którzy chcą opuścić Madryt. Odjazd nastąpi w piątek lub w sobotę.

Madryt. (PAT.) W La Roda pod Malagą wojska rządowe strąciły samolot powstańców. Dwaj piloci ponieśli śmierć.

Według wiadomości z Andaluzji, położenie powstańców w Sewilli znacznie się pogorszyło. Wojska rządowe przedsięwzięły środki, aby odciąć drogi odwrotu do Portugalji.

O stanowisko rządu francuskiego

Paryż (PAT) W kołach politycznych z wielkim zainteresowaniem oczekują piątkowej debaty izby nad interpelacjami posłów prawicowych i lewicowych, odnoszącymi się do stanowiska, jakie rząd francuski zdecydował się zająć wobec wypadków hiszpańskich. Interpelacje takie zgłosili: postowie Dommenge z Pirenejów, Delangles i komunistę Ramette, który występuje przeciw faktowi, że władze

lokalne w miejscowości Port de Bouc odmówiły samolotom hiszpańskim sprzedania benzyny.

Dyskusja nad interpelacjami i oświadczenia rządu podkreślą prawdopodobnie uchwały, jakie zapadły na posiedzeniu rady ministrów co do utrzymania jak najściślejszej neutralności wobec wypadków hiszpańskich przez rząd francuski.

Macki „Kominternu“ rosna

Paryż. (PAT.) „Le Matin“, który ogłasza od kilku dni rewelacje o akcji „Kominternu“ na terenie Hiszpanji i Francji, donosi, że paryskie biuro tej organizacji poważnie powiększono.

Centrala moskiewska przesłała do Paryża szereg swoich najwybitniejszych działaczy, którzy ze stolicy Francji mają organizować pomoc dla „frontu ludowego“ i ugrupowań komunistycznych w Hiszpanji.

Według „Matin“, w tym celu przydzielono do biura paryskiego Prima-

kowa vel Primaka, który jakoby bawił już w marcu b. r. w Hiszpanji. Primakow miał w swoim czasie organizować pod pseudonimem gen. Lina pierwszą armję „czerwoną“ w Chinach.

Towarzyszka mu: Łotysz Patzisz, Niemiec Walter, który w r. 1920 miał brać udział w ruchu komunistycznym w Bawarii i Austriak Stillermann, który był ponoć jednym z komendantów powstania socjalistyczno-lewicowego w Ottakring, oraz Włoch Buonarotti.

„Polski strajk“ we Włocławku

Warszawa. (Tel. wł.) Jedna z żydowskich agencji prasowych podaje informacje, zacierpnięte ze źródeł urzędowych o przebiegu strajku okupacyjnego na robotach publicznych we Włocławku.

Według tych danych, strajk rozpoczął się 20-go b. m. pod hasłem polepszenia warunków pracy i płacy. Nazajutrz, t. j. 21 b. m., rozpoczęli robotnicy okupowanie terenów robót, pozostając w wykopanych rowach kanalizacyjnych. Okupacja trwała cztery dni, poczem w dniu 25 b. m. policja usunęła robotników z terenu robót, aresztując przytem 27 osób.

Władze zaprzeczają pogłoskom o krwawym starciu robotników z policją, w którym miał paść jeden zabity i kilku rannych.

Ludność w powiecie morskim

Gdynia (Tel. wł.) Ostatnie dane statystyczne wykazują, że w ogromnej większości powiatów i miast polskich, kobiety mają liczebną przewagę nad mężczyznami.

Wyjątek w tej mierze stanowią dwa powiaty Pomorza, a mianowicie morski i kartuski, w których kobiety są

w liczebnej mniejszości.

W pow. morskim naliczono ostatnio 43 033 mężczyzn i 42 262 kobiet, w pow. kartuskim — 34.364 mężczyzn i 34.310 kobiet.

Puck wraca do historycznej szaty

Gdynia (Tel. wł.) Szereg zabytkowych kamieniczek w stylu gdańskim z XVII i XVIII-go stulecia, znajdujących się na rynku Pucka uległo gruntownemu odnowieniu i renowacji fasad. Rynek pucki przez to bardzo zyskał i stał się jedną z największych atrakcyj turystycznych.

Rokowania z Włochami

Rzym. (PAT.) Rozpoczęły się tu rokowania handlowe i finansowe pomiędzy Polską a Włochami. Na czele delegacji włoskiej stoi min. Giannini, dyr. departamentu ekonomicznego włoskiego min. spraw zagr. Z polskiej strony jest p. Jan Wszelaki, radca ekonomiczny min. spraw zagranicznych.

Gwałtowna burza

Berlin. (PAT.) Z Bawarii donoszą o silnych burzach, połączonych z gradem, które wyrządziły wielkie szko-

dy w okolicach Starnberg pod Monachjum, oraz w dolinie rzeki Inn. Silny wichur i grad zburzył liczne domy, zniszczył pola uprawne i ogrody warzywne. W lasach znaleziono dziesiątki zabitych saren i wiele ptactwa. Połączenia telegraficzne i telefoniczne są przerwane.

Postępowanie dyscyplinarne wobec pracowników pocztowych

W nr. 57 Dziennika Ustaw R. P. ukazano się rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1936 r. o komisjach dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko pracownikom państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“.

Rozdział I tego rozporządzenia traktuje szczegółowo o składzie i właściwości komisji dyscyplinarnych, o rzecznikach dyscyplinarnych, o obronie w postępowaniu dyscyplinarnym. Rozdział II traktuje o postępowaniu dyscyplinarnym, omawiając m. in.: obowiązek strzeżenia tajemnicy w postępowaniu dyscyplinarnym, wszczęcie postępowania, dochodzenie, wniesienie oskarżenia, rozprawę dyscyplinarną, orzeczenie, odwołanie, umorzenie postępowania, postępowanie dyscyplinarne w razie rozwiązania stosunku służbowego, wykonanie orzeczenia i wznowienie postępowania. W rozdziale III omówione są przepisy, dotyczące doreczenia, terminów i kosztów postępowania dyscyplinarnego. Wreszcie rozdział IV zawiera przepisy przejściowe i końcowe.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 29. 7. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poż. konwers. po 46,50% poza tem poszukiwano 4% premj. dol. po 46,— bez oddawców.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. ofiarowano 4½% listy złote w złocie po 44,50—44% oraz 4½% listy złotowe po 39,50—40%. W końcu poszukiwano 4% listy konwert po 38,75 bez obrotu.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poż. konwersyjna 46,50 P
4½% listy zast. w złocie przestempowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zł = 8,9141 zł za 1 dol.) 44,50—44,— O
4½% złotowe listy zastawne serji L. Pozn. Ziemstwa Kredyt. 39,50—40,— O
Tendencja: spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 29. 7. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy paryet Poznań, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg: STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 753 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orientacyjne:
Żyto nowe, zdrowe, suche 12,25—12,50
Usposobienie spokojne.
Pszenica (Usposob. spokojne 18,50—18,75
Jęczmień jary nowy 14,75—15,50
Usposobienie spokojne.
Owies 450—470 g/l. 14,75—15,—
Owies standartowy (Uspos. spok. 14,25—14,50
M a k a
żytnia wyciąg. 0-30% wł. w. 21,25—21,50
żytnia gat. I 0-50% wł. w. 20,75—21,00
żytnia gat. I 0-65% wł. w. 19,75—20,25
żytnia gat. II 50-65% wł. w. 14,50—15,50
żytnia pośl. pon. 65% wł. w. 13,00—14,00
Usposobienie spokojne.
pszena gat. I wyc. 0-20% wł. w. 31,50—33,25
pszena gat. IA 0-45% wł. w. 30,75—31,25
pszena gat. IB 0-55% wł. w. 29,75—30,25
pszena gat. IC 0-60% wł. w. 29,25—29,75
pszena gat. ID 0-65% wł. w. 28,25—28,75
pszena gat. IIA 20-55% wł. w. 27,50—28,00
pszena gat. IIB 20-65% wł. w. 27,00—27,50
pszena gat. IID 45-65% wł. w. 24,50—25,00
pszena gat. IIF 55-65% wł. w. 20,25—20,75
pszena gat. IIG 60-65% wł. w. 19,75—19,25
pszena gat. IIIA 60-70% wł. w. 16,75—17,25
pszena gat. IIIB 70-75% wł. w. 14,75—15,25
Usposobienie spokojne. 9,00—9,50
Otreby żytnie stand. 9,00—9,50
Otreby pszenne grube stand. 8,00—8,75
Otreby pszenne średni stand. 9,50—10,75
Otreby jęczmienne 29,50—30,50
Rzepak zimowy 20,00—22,00
Groch Polgera 12,75—13,25
Łubin niebieski 15,75—16,25
Łubin złoty 25,00—30,00
Inkarnatka 15,25—15,50
Makuch lniany w taflach 12,75—13,00
Makuch rzepak. w taflach 1,40—1,65
Słoma pszena luzem 1,90—2,15
„ pszena prasowana 1,50—1,75
„ żytnia luzem 2,25—2,50
„ żytnia prasowana 1,75—2,00
„ owsiana luzem 2,25—2,50
„ owsiana prasowana 1,40—1,65
„ jęczmienna luzem 1,90—2,15
„ jęczmienna prasowana 4,25—4,75
Siano zwykle prasowane 4,75—5,25
„ nadnoteckie luzem 5,25—5,75
„ nadnoteckie prasowane 6,25—6,75
Ogólne usposobienie spokojne.
Ogólny obrót: 2038,3 tonn, w tem żyta 770 tonn, pszenicy 219 tonn, jęczmienia 203 tonn.

100 dni walk

Jerozolima. (PAT.) Z okazji 100 dni, jakie upłynęły od początku zamieszek, odbyła się na całym terenie Palestyny bardzo ożywiona akcja powstańcza i sabotażowa ze strony Arabów.

W Acre i Tyberjadzie tłumy demonstrowały, obrzucając kamieniami policję. Dwóch policjantów, tyłuż Żydów i Arabów odniosło ciężkie rany.

W pobliżu Nablus odbyła się regularna walka pomiędzy Arabami a policją i wojskiem. Jeden policjant został zabity. Po stronie Arabów było trzech zabitych.

W dzielnicy Ahwa w Tel Aviwie wybuchła bomba, raniąc mężczyznę i dziecko.

Wiadomości

— W Oslo otwarto obrady ogólnego zromadzenia międzynarodowej komisji rolniczej. W obradach bierze udział 150 delegatów, reprezentujących 20 narodów europejskich. Przy otwarciu obecny był król i członkowie korpusu dyplomatycznego. Na czele delegacji polskiej stoi sen. Fudakowski.

— Stuttgartce wykonano wyrok śmierci na 59-letnim Hammerze, który w lipcu ub. r. zamordował dwoje nieletnich dzieci.

— W Bambergu stracono 24-letniego Schroedera, który w styczniu b. r. dokonał napadu rabunkowego.

— Senat francuski zatwierdził sprawę reformy szkolnej, przedłużając lata nauki w szkołach powszechnych o rok i podnosząc granicę wieku szkolnego dla dzieci z 13 do 14 lat.

— Lotnik Aleksiejew osiągnął na samolocie z obciążeniem 1.000 kg wysokość 12.123 m.

— Donoszą z Santiago de Chilli 97 uczestników wycieczki niemieckiej, których przed paru dniami zaskoczyła nawałnica śnieżna w schronisku w pobliżu Valdes i zasypała, zostali obecnie przez specjalną ekspedycję uratowani.

W Małopolsce Wschodniej

L w ó w, w lipcu.

Dwaj nowi wojewodowie wschodniomalopolscy zostali już mianowani: w Stanisławowie gen. Paślowski i w Tarnopolu adwokat z Łodzi p. Biłyk.

Szczególnie nominacja tego ostatniego, znanego dotychczas z przegranej przy ostatnich wyborach sejmowych w Łodzi, gdzie nie otrzymał wskutek bojkotu wyborów przez społeczeństwo nawet wymaganych dzieśnięciu tysięcy głosów, — stała się tematem wielu rozmów. Wojewoda Biłyk, jakkolwiek ma ruskie nazwisko, jest Polakiem i pochodzi z Brzeska, znanego z poematu Słowackiego „Jan Bielecki”, a od niedawna jako miasto rodzinne gen. Rydza-Śmigłego. Stąd pole do wielu domysłów co do kierunku nowej polityki kresowej. Zdaje się jednak, że dotychczasowe przesunięcia osobowe na stanowiskach wojewodów nie oznaczają narazie żadnych donioslejszych zmian w polityce administracyjnej naszej części kraju.

Natomiast o kierunku polityki we Wschodniej Małopolsce zadecyduje obywatelstwo wojewody lwowskiego. Dotychczas jest nim płk. Belina-Prażmowski, uchodzi jednak za pewne, że miejsce jego zajmie kto inny. Jeżeli tym innym zostanie gen. Zarzycki, to zostanie wszystko po staremu, jeżeli natomiast minister Kości-

kowski otrzyma dawne województwo ruskie, to napewno nie będzie szedł w ślady słynnego niegdyś tutejszego wojewody Jeremiego Wiśniowieckiego. Flirt z ukrainizmem zakwitnie wtedy, by wydać może owoce i w polityce zagranicznej. Dotychczas jednak wymieniane są oba nazwiska: gen. Zarzyckiego i min. Kościalkowskiego.

W jednej z poprzednich korespondencji wymieniliśmy szczegółowo, co Rusini (ukraińcy) otrzymali od rządu p. Kościalkowskiego. Było tego dość dużo, nie powstrzymało jednak partii undowskiej od powzięcia na niedawnym, w lipcu odbytym, zjeździe uchwał stwierdzających, że im się dzieje krzywda. Jest to stała metoda Rusinów jeszcze z czasów austriackich, więc nie należy się dziwić. Natomiast bardziej na podziw zasługuje inna sprawa, drobniejsza, lecz bardzo charakterystyczna.

Oto — jak już zresztą pisaliśmy — z nowym rokiem szkolnym miały być otwarte w Tarnopolu równoległe klasy ruskie przy jednym z gimnazjów polskich. Miało to być ustępstwo dla Rusinów, przyczem dawano do zrozumienia, że w przyszłości klasy te zostaną wyodrębnione w osobne gimnazjum. Tymczasem Undo uznało, że od razu powinno być utworzone samodzielne gimnazjum ruskie w Tarnopolu i zwołało wiec publiczny, na którym poseł Baran ogłosił oficjalnie bojkot wpisów do tych klas równoległych. Bojkot został przeprowadzony solidarnie, gdyż tylko jedno dziecko ruskie zgłosiło się do wpisów. Tak więc partja popierająca w sejmie rząd bojkotuje państwową szkołę ruską, a rząd z tą partją nadal rokuje i tylko tego jeszcze brakuje, żeby przed bojkotem ustąpił i posłusznie utworzył jeszcze jedno gimnazjum ruskie obok istniejących już 6 państwowych i 15 prywatnych.

W wewnętrznych stosunkach ruskich daje się zauważyć walka między kierunkiem nacjonalistycznym i komunistycznym lub wogóle lewicowym. Już trzy razy doszło w różnych miejscowościach: w drohobyckiem, stryjskiem i brodzkiem, do starć z okazji uroczystości ruskich. Strona komunistyczna występowała zawsze zaczepnie, za każdym razem byli ranni, a ostatnio pod Stryjem we wsi Werczanach padł nawet trup młodego nacjonalisty. Wcale nie należy stąd wyciągać wniosków jakoby komunizm na ruskiej wsi zwyciężał. Nacjonalisci mają olbrzymią większość i tylko specjalnym przygotowaniem zawdzięczają komunistom początkową przewagę w tych starciach.

W innych znowu okolicach w powiecie Rudki na południe od Lwowa duży wpływ na chłopów ruskich uzyskali chwilowo polscy ludowcy. Doszło tam do znanych z telegramów ruchów strajkowych, w których padli ranni i zabici. Posłowie z Unda wykorzystali te zdarzenia, aby wystąpić w roli obrońców ruskich chłopów wyzyskiwanych przez „polskich panów” i okolicach. Strajki te niewątpliwie są inicjowane przez działający w Polsce „front ludowy”, ale z drugiej strony

srowadzanych na bezdroża polityczne przez „polskich chłopów”. Niestety, wtrąćmy tu ubocznie, polscy chłopowie wcale nie są w Małopolsce Wschodniej lepiej traktowani przez ziemian, niż chłopowie ruscy. Dowodem tego strajki, które wybuchają i w czysto polskich

*Naleryta przemiane materji rze-
pioniją Ziola Przeczyszczajace
Karpiańskiego o.
Pacarka zł. 1.50, tioralka 25 groszy*

TK 1258

Z życia

(—) Dziwnymi drogami chadza polska myśl gospodarcza w interpretacji „sanacji”.

Do dni ostatnich obowiązywały — formalnie jeszcze i obecnie obowiązują — niesłychanie ostre rygory paszportowe. Wstrzymano w wielu wypadkach wyjazdy uczonych na kongresy międzynarodowe. Odmówiono pozwolenia na wyjazdy młodzieży. W Poznaniu odmówiono paszportu ulgowego żonie jednego z profesorów, który miał reprezentować Polskę, polską naukę i polski rząd na kongresie w Szwecji. Krakowskiemu profesorowi Kotowi odmówiono paszportu na wyjazd do Belgii, gdzie miał wygłosić kilka odczytów na tamtejszych uniwersytetach. Bo — mówiono nam — wymaga tego radykalnego zabiegu ochrona naszego bilansu płatniczego, naszej waluty.

Polska stała się oazą, odcięta od świata murem utrudnień paszportowych i wysokich opłat za paszport.

Ostatnio doszło do tego systemu utrudnień jeszcze jedno nowe, a poważne: zakaz wywozu walut ponad 200 zł (poprzednio zakaz ten ograniczał wywóz walut do kwoty 500 zł).

Wszystko wskazywało na to, że rząd wie, co robi, i że po raz obranej drodze będzie kroczył konsekwentnie. Naraz zapowiada nam prasa rządowa radykalną zmianę.

Rząd przystępuje do rokowań o zawarcie umów turystycznych z całym szeregiem państw. Z dwoma państwami umowy już zawarł: polscy turyści mają odjechać zamrożone należności w Jugosławii i Austrii. Podobne umowy mają być zawarte z innymi krajami.

W prasie rozpoczęła się zorganizowana kampanja za masowym wyjazdem turystów polskich w świat z akredytywami (a nie gotówką) w kieszeni (tak właśnie uregulowano sprawę wyjazdów na Olimpiadę do Berlina). Zrealizowane przez banki zagraniczne akredytywy wróciłyby do Polski jako zapłata za polski towar.

Narazie są to pomysły, witane jednak przez zagranicę zycyliwie.

Nam te pomysły nie wydają się zbyt realne ani zdrowe. Wolelibyśmy, aby rząd nie czynił trudności wyjeżdżającym za granicę, zwłaszcza w celach naukowych. Wolimy nasz handel zagraniczny, oprzeć na zwykłych zasadach kupieckich. Projektu przejadania zagranicą naszego dorobku nie możemy uznać za — objaw normalny ani zdrowy.

Wybryk doniesienia P. A. T.

Polska Katolicka Agencja Prasowa donosi:

W urzędowej Polskiej Agencji Telegraficznej (P. A. T.) w biuletynie nr. 205 z 24 bm. znajdujemy wiadomość o powstaniu w Strasburgu nowej organizacji przeciwsowieckiej. O tej organizacji pisze P. A. T., że „powstała z inicjatywy działaczy narodowych i klerykalnych”.

Używając wyrazu „klerykalnych” P. A. T. widocznie wzoruje się na żydowskim „Naszym Przeglądzie”, który zamiast wyrazów chrześcijańskich lub katolickich stale używa terminu „klerykalny”. Tego rodzaju słownictwo znajdowaliśmy dotąd w pismach socjalistycznych i wolnomysłcielskich, poświęconych starannej agitacji antyreligijnej. Jesteśmy przekonani, że kierownictwo P. A. T. naprawi ten niepoważny wybryk swego pracownika.

STRONNICTWO NARODOWE

Koło Łazarz Jeżyce

Zebranie plenarne odbędzie się w poniedziałek, 3 sierpnia na sali Stronnictwa Narodowego, św. Marcin 65. Początek o godz. 20-tej.

Koło Jeżyce

Zebranie plenarne odbędzie się w wtorek, 4 sierpnia w sali Stronnictwa Narodowego, św. Marcin 65. Początek o 20-tej.

Łączność Gdańska z Polską na przestrzeni dziejów

W połowie września 1772 r. król pruski Fryderyk II, po zaborze Prus Królewskich, polecił wojskom swoim zablokować Gdańsk i zająć Nowy Port (Neufahrwasser), gdzie założono pruską komorę celną i zaczęto ściągac opłaty na rzecz skarbu pruskiego.

O tym pruskim gwałcie napisała w swych pamiętnikach (Jugendleben und Wanderbilder, Brunówik 1848) matka sławnego filozofa niemieckiego, Joanna Schopenhauer, patrycjuszka gdańska, co następuje (str. 95):

Joanna Schopenhauer według portretu, znajdującego się w Wejmarze.

„W ten poranek nieszczęście spadło jak wampir na skazane na zagładę moje miasto rodzinne i wysysało z niego soki żywotne, przez lata całe, aż do zupełnego wyczerpania!”

A kilka stron dalej:
„Gniew obywateli, spotęgowany do pełnej rozpaczli wściekłości przez zrozumienie mojej bezsilności, zamienił się, po pokonaniu pierwszego strachu, w żaźnię niechęć, a coraz głębszą nienawiść przeciw Prusom i wszystkiemu co pruskie.”

Joanna Schopenhauer pisze szeroko o zyskach, stosowanych wobec gdańszczan przez celników pruskich i o wzrastającej nienawiści do pruskich gnębieli. Gdy dwaj wysłannicy pruscy przybili na ratusz gdańskim nocne rozporządzenie Fryderyka II, tłum zdarł je natychmiast, a wysłannicy pruscy z trudem uratowali życie.

Gdy w roku 1786 umarł Fryderyk II, Joanna Schopenhauer w następujących słowach przedstawiła radość Gdańska (str. 298):

„Stary Fryc umarł! nareszcie! nareszcie! wieść ta z szybkością ognia obiegła miasto i ludzie cieszyli się i prawie z radością („beinahe jubelnd“) dzielili się głośno tą zdawną oczekiwaną nowiną...”

Gdy w marcu 1793 roku Prusacy zajęli Gdańsk, rodzice Schopenhauera wykonali zdawną powzięty zamiar i, narażając się na wielkie straty materialne, wraz z wielu innymi patrycjuszami gdańskimi wyemigrowali w przeciagu dwudziestu czterech godzin z Gdańska do wolnego wówczas miasta Hamburga.

„Taranteia moscowiana“

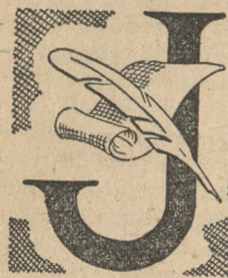
Nowy „ludowy” taniec hiszpański.

FELJETON KULTURALNY

„Romans życia nieskłamany w niczem”

Napisał profesor Uniw. Jagiellońskiego dr. Stanisław Pigoń

Wielkopolska w oczach T. T. Jeża — Pamflet na arystokrację — Ojciec chrzestny pierwszego tomiku Kasprowicza — Pamiętnik, jak romans awanturniczy — Bogata galeria sławnych ludzi — Czekamy na dalsze tomy.

JESZCZE przed pół wiekiem nazwisko literackie T. T. Jeża musiało budzić w Wielkopolsce podwójnie żywy oddźwięk. U jednego dobrego, u innych złego, ale zawsze tu i tam silny. Więcej, niż inne jego powieści z życia Ukrainy czy Słowiańszczyzny południowej oddźwięk ów wywoływała „powieść wielkopolska” p. t. „Dyplomacja szlachecka”, w której autor sposobem nieco pamfletowym „przejechał się” po arystokracji tutejszej, pretensjonalnej — według tego, — lekkomyślniej, koligacji z Żydami, podpierającej nadszarpniętą przez rozrzutność pozycję społeczną. Jeszcze przykrzejsze wrażenie na czytelnikach poznańskich wywrzeć musiała wpleciona w powieść postać ks. Zmianka, wyraźnie sportretowana z ks. Jana Koźmiana, lecz ukazana w świetle jaskrawo niemiłym. Z drugiej przecież strony autor tamtych, pamfletowo ujętym, sferom przeciwstawił w powieści bohatera pozytywnego, młodego doktora filozofii z drobnej szlachty, który osiedliwszy się na wsi, podejmuje pracę nad budzeniem świadomości narodowej wśród ludu, i organizuje odpór przeciwko wzrastającemu naporowi niemieckemu. Akcja toczy się bowiem w r. 1870 i jest związana silnie z wojną prusko-francuską i z jej echem w Wielkopolsce.

Wielkopolska powieść Jeża była jednakowoż w dorobku jego pisarskim epizodem odosobnionym i artystycznie nieszczególnie udanym (dodajmy natomiast, że inspiracja do niej i zapewne spora część tworzywa poddane były autorowi, jak on to sam wyznaje, z owoczesnej redakcji „Dziennika Poznańskiego”). Niemniej wolno mniemać, że rozgłos tego epizodu musiał trochę zaważyć wtenczas, gdy młody, burzliwie radykalny poeta z Szymbora rozglądał się za ojcem chrzestnym dla pierwszego tomiku swych poezji. Wiadomo, że Jeż właśnie wprowadził Kasprowicza w świat literacki; był on jednak dla owoczesnych kół postępowych Wielkopolski postacią w pewnej mierze sztandarową. Zresztą nie dla Wielkopolski tylko. Dość wspomnieć, że szermierzem jego sławy literackiej i politycznej w Polsce był sam Popławski. To nam odrazu ustala pokrewieństwo z ideowego doboru.

Wszystko to są sprawy dawne. Dziś przypominają się tu nazwisko T. T. Jeża z przyczyny świeżej. Pisarz ten, zmarły 1915 r., zostawił w rękopiśmie obszerne wspomnienia, których tom I dopiero wyszedł z druku*, a dwa dalsze zapowiedziano na czas najbliższy. Całość stanowić będzie dzieło jedno z najciekawszych w plonie wydawnictw lat ostatnich. Czyta się je niby przednią powieść, obcuje się w niej z rozległym szmatem rzeczywistości, niby w najpierwszej historii.

Zapewne, twórczość mało którego pisarza ma w tym stopniu, jak u Jeża, charakter pamiętnikarski. Lwia część jego powieści osnuta jest przecież na materiale właśnie wspomnieniowym, pośrednio lub bezpośrednio; sporą więc część jego osobistych przeżyć znamy w ujęciu powieściowym (np. przejścia 1848—49 r. w powieści „Szandor Kowacz” itp.). Ale wszędzie tam wątki wspomnień jawiły się splecione i przełamane przez konstrukcję fikcji powieściowej. Obecnie dostajemy opowieść autograficzną, bezpośrednią, szczerą i prawdziwą, „romans życia nieskłamany w niczem”.

A romans awanturniczy w szlachetnym znaczeniu wyrazu, arcyciekawym. Jakiż bo ogromny zasięg chronologiczny! Od lat jeszcze przedpowstańowych, od powstania listopadowego, jak się ono odbyło w świadomości sześćdziesięcioletniego chłopca, aż po r. 1873, na

którym się urywają wspomnienia, ciągnie się przez te karty obraz życia jednego z niespokojnych duchów polskich, nieustającego bojownika o wolność ludu i narodu. Pamiętniki obejmują działalność konspiracyjną autora na Ukrainie, kampanię węgierską 1848—49 r., emigrację w Turcji, w Anglii, lata emisarki, pobyt w Serbji, Bułgarji, Rumunji, powstanie styczniowe, poczem ponowna emigracja do Serbji, Belgji i Szwajcarii, aż po prace w Lidze Wolności i Pokoju: pół wieku bujnego, burzliwego i pracowitego żywota, spędzonego nie w ostatnim, ale zawsze w przednich sze-

regach przedsięwzięć spiskowych i wojennych.

Z kimżeż też losy życiowe nie skrzyżowały dróg Jeża! Słowackiego (wytrwały entuzjasta jego poezji) widzieć już nie mógł, Mickiewicza-towiańczyka za życia widzieć nie chciał, zastał go Konstantynopolu zmarłego; za to okoliczności śmierci i pogrzebu najszczegółowiej opisał. Poza tem znał i niejednym rysem, na gorąco schwytanym pysznie nam uprzytomnił to Kraszewskiego, C. Norwida, K. Brzozowskiego, Fr. Dudzińskiego, L. Śniadecką, M. Romanowskiego i w. in. poetów i literatów, zwłaszcza zaś żywo K. Ujejskiego; to znów wojskowych i polityków: gen. Dembińskiego, Bema, Wysockiego, Lelewela, Guttry'ego, z obcych Harcena i Mazziniego, pokaza-

CHORA WĄTROBA rujnuje organizm. Stosuje się w tych niedomaganiach **SÓL MORSZYŃSKA** lub **WODĘ GORZKĄ MORSZYŃSKĄ**. Żądać w aptekach i składach aptecznych ng 13 346

DO DZISIAJ ZEBRALIŚMY 70 529,64 ZŁOTYCH

Składki na samolot „Chrobry”

W dalszym ciągu wpłynęły do administracji naszej następujące składki na samolot „Chrobry”:

Koło Stronnictwa Narodowego, Jasiona przy Wronkach	3,50
Ku uczczeniu pamięci ś. p. Terezy Kowalskiej	5,—
Liburski	5,—
N. N.	2,—
Wśród kłegów III. Baterji 7 d. a. pl. z rocznika 1913 odchodzącego do rezerwy zbrali Tadeusz Górny i Ignacy Majda na samolot „Chrobry”, doceniając wartość dobrojową armji pol-	

skiej w każdej dziedzinie broni	17,—
Zbrane w agenturze naszych wydawnictw u p. Niedzielskiego w Czarnkowie: Maniszewski 1,—, Wachowiak 0,50, Wieruchowski 1,—, Surma 1,—, Józef Nowak 0,50, Wł. Ziętkowski 2,—, Antoni Lesiński 2,—, Cichoński 0,50, Draeger 0,50, Marjan Włodarczyk 1,—, razem	10,—
	razem 55 608,18
Zdeklarowano wypłacić:	14.921,46
Razem wpłacono, zadeklarowano i uchwalono wypłacić	70.529,64

Niszczycielska siła żywiołu

Toruń (Tel. wł.) Wczorajsza burza, (donosiliśmy już o niej — red.) która nawiedziła północną część powiatu toruńskiego, przeszła nad Sieloniem, Łomżynem, Lubiankami, Chełmą i Grzywną. Śmierć ponieśli: Władysław Taborek z Sielonia, Zakrzewska z Grzęskowa i Krygier z Sielonia. Ranni zostali syn i córka gospodarza Lesińskiego w Łomżynie oraz rodzina Sobiechowskich z tej samej wsi, Szatkowska z córką z Sielonia oraz gospodarze Bendzig, Wojtynek i wielu innych.

Wczoraj w godzinach popołudniowych woj. Raczkiewicz udał się do

miejsowości, które najwięcej ucierpiały od żywiołu. W Sieloniu zostało doszczętnie zniszczone 45-morgowe gospodarstwo, własność parafji św. Jana w Toruniu. Wichura przewróciła wszystkie zabudowania gospodarze. W Grzywnie huragan wyrwał dom, a u p. Wendlikowskiego wicher zerwał ścianę frontową domu robotniczego. Celem usunięcia przeszkód, które powstały na drogach na odcinku Trzebcz—Unisław, trzeba było wezwać pomoc wojskową. Przewody krajowej elektrowni w Gródku zostały uszkodzone w wielu miejscach i dopiero dziś rano o godz. 6 zostały naprawione. (tl)

Gdynia, 28. 7.

Stan pogody

Wtorek na całym wybrzeżu był deszczowy. W południe przeszła nad Zatoką Gdańską burza z silną nadzwyczajną ulewą. Pod wieczór nastąpiło wy pogodzenie się, jednak nie przeszło zachmurzenie, wykazujące skłonność do opadów. Temperatura powietrza utrzymała się w okolicy 25 st. Ciepłota wody wynosi 19 st. C.

Wycieczki morskie

„Kościszko” powrócił z wycieczki do Sztokholmu. Statek pozostanie w porcie do dnia 31 bm., w którym to dniu wyruszy z dalszą wycieczką do Kopenhagi. Motorowiec „Pilsudski” z wycieczki do Norwegji oczekiwany jest w dniu 30 bm. W dniu 2 sierpnia M/S „Pilsudski” wypłyne do stolicy Bałtyku.

Wyjazd dyrektora urzędu morskigo

Dyrektor urzędu morskigo, inż. Stanisław Łęgowski wyjechał z Gdyni do Torunia, aby złożyć rewizytę nowomianowanemu wojewodzie pomorskiemu Raczkiewiczowi.

Zwłoki przy plaży

W Orłowie przy plaży wylowiono zwłoki kobiety, która utonęła niepostrzeżenie w czasie kąpeli. Zwłoki wyrzuciła wzbierająca fala i nie były one jeszcze w stanie rozkładu. Tożsamości zatopionej nie zdołano ustalić.

Włóczęgostwo nie ustaje

Władze policyjne ujęły znowu w Gdyni 7 osób, walasających się po Gdyni bez stałego oparcia. Zatrzymani byli mieszkańcami podmiejskich lasów. Wszystkich zatrzymanych odestawiono miejskiej opiece społecznej do dyspozycji, która zajmie się ich wysiedleniem do miejsc przynależności.

Walasające się dzieci

Darmowe przejazdy kolejowe dzieci do Gdyni sprawują, że rodzice często powierzają dzieci opiece znajomych w podróży do Gdyni, bez zapewnienia im drogi powrotnej. Ustalono, że w wielu wypadkach dzieci te po przyjeździe do Gdyni są pozostawione własnemu losowi. Po-

nieważ nie zawsze dzieci te znajdują chętnego podróżnego, któryby je zabrał z sobą w drogę powrotną, więc walasają się po holu dworcowym. Wobec rodziców, wysyłających swoje dzieci w „mieznane”, będą wyciągnięte konsekwencje.

Pogryzł policjanta

Na rynku warzywnym w Gdyni zatrzymano na gorącym uczynku kradzieży Alfonsa Dembskiego. Przywołany policjant chciał Dembskiego odprowadzić na posterunek. Policjant miał wiele kłopotu ze złodziejem, który zaczął go kopać i gryźć. Pogryziony policjant musiał wezwać pomocy.

Samobójstwo

Na tle nieporozumień rodzinnych targnęła się na swoje życie Maria Glinkowa, zamieszkała przy ul. Generała Dreszera. Glinkowa wypila większą ilość esencji octowej. Mimo pomocy lekarskiej denatka zmarła.

Spadł z wozu

Władysław Jeszyk z Gdyni, jadąc wozem załadowanym meblami, usiadł wysoko na meblach. Kiedy samochód przejeżdżał ul. Śląską, Jeszyk zwaładził głową o zawieszoną ponad ulicą płócienna reklamę zakładów kąpielowych. Skutek był ten, że Jeszyk upadł na jezdnię i doznał silnych obrażeń na całym ciele.

Zderzenie

Motocyklista, Mielczyk Zygmunt z Orłowa, zderzył się z rowerzystą Ligenzą Bronisławem. Rowerzysta i motocyklista doznali obrażeń. Winę ponoszą obie strony.

Zerwana winda

Przy budowie domu przy ul. Starowiejskiej oberwała się winda, służąca do podnoszenia materiału budowlanego. Z wysokości piątego piętra spadł z windą i z taczakami robotnik Antoni Chojnacki. Nieszczęśliwego robotnika odestawiono w stanie beznadziejnym do szpitala. Dochodzenia wykazały, że winę wypadku trzeba przypisać brakowi należytego nadzoru ze strony budowniczego. Winda spadła skutek zużycia się bolców, ciągnących liny.

Zapomniała o wekslu

Graniczna kontrola dewizowa pod Orłowem zatrzymała p. Halinę Miesowiczową, żonę inż. architekta z Gdyni. Zatrzymana zadeklarowała, że posiada 500 zł. Przy rewizji osobistej znaleziono jeszcze weksel na 10 tys. zł. Zarządzo przewiezienie p. Miesowiczowej do więzienia w Wejherowie. Tłumaczeniem, jakoby p. Miesowiczowa zapomniała o posiadaniu weksłu aż na 10 tys. zł, nie dano oczywiście wiary.

nych już to z uznaniem, czasem z szczerem entuzjazmem, już też w ostrym świetle gniewu, z sarkazmem i oburzeniem, np. (może nawet trochę tu poszkodowanego) M. Czajkowskiego — sadyka-pasją, a zwłaszcza „oszkicowanego” z pasją — pół genjusza, pół komedjanta (związanych nieumiarkowanym samoubóstwieniem, patologicznym egocentryzmem w jedną postać gen. Mierowskiego. Miał też z nim Jeż rzeczywiście niejednokrotnie na pieńku. O postaci wybitnych, ujętych z bezpośredniego zetknięcia, z doskonałą plastyką pisarską, aż się roi w tym pamiętniku.

Rzecz jasna, we wspomnieniach powieściopisarza nie mogło się obyć bez wzmianek, tyczących się jego własnej twórczości. Są one, dość nawet częste, niemniej nie nadmiernie liczne, zawsze podawane jakby mimochodem. Rzeczywiście autor „Uskoków”, powieściopisarz z Bożej łaski, rozwijał swój talent samorodnie, nie przykładając ani do talentu ani do jego rozwoju większej wagi; uważał swą działalność pisarską jakby za produkt uboczny, za namiastkę działalności politycznej, do której czuł się przede-

wszystkiem powołany. Ale i z tych przygodnych wzmianek dowiemy się o twórczości jego sporo: o naturze jej samorodnego realizmu, o czasie i okolicznościach powstania wielu utworów, o realnych pierwowzorach wielu postaci powieściowych, o stosunkach z redakcjami, o sukcesach i porażkach pisarskich itp. Historyk i socjolog literatury znajdzie tu mnóstwo materiału arcyciekawego.

Uwagi powyższe dotyczą raczej całości pamiętników. Tom ich pierwszy, świeżo wydany, obejmuje pierwsze ćwierćwiecze żywota, lata 1824—1851. Znajdujemy w nim sporo wiadomości o rodzimym małopolskim, ale rzucanym przez losy na Ukrainę, o dziadku i ojcu, żołnierzach: kościuszkowskim i napoleońskim, o środowisku geograficznym i obyczajowym. Dalej lata nauki i pierwszych wędrówek. Nauki pobierał Miłkowski najpierw w domu, potem w gimnazjum niemirowskim; początek znajomości z owoczesną szkołą rosyjską przypada na czas tuż przed konarszczyzną. Autor zapamiętał ją i odmalował wcale szczegółowo, z jej metodami obrusicielstwa, kubek w kubek przypominającemi już klerykowskie „Syzyfowych prac”, z pierwocinami konspiracji studenckich etc. Potem poznajemy stosunki w liberalniejszym Liceum odeskim i w Uniwersytecie kijowskim z ery Bibikowa. Obcujemy z młodzieżą szlachecką polską potrosze ruską, poznajemy jej tryb życia, ideały, lekturę (Krasicki, Pol, ale i „prawdy żywotne” H. Kamińskiego) i znowu konspirację.

Zagrożony uwięzieniem, wymknął się Miłkowski z Kijowa 1848 r., stawiając krzyżek nad marzoną karierą naukową; rozpoczął właściwą swą drogę życiową: od powstania do powstania. Na powstanie węgierskie czekał w Galicji i zachował z tamtych czasów sporo rysów do obrazu ludzi i nastrojów. Tegoż roku opuścił granice Polski, żeby już nigdy na stałe do nich nie wrócić. Zaczyna się tułaczka po Europie, szczegółowo, z dramatycznym nierzadko zacięciem, opowiedziana.

Dzieje powstania węgierskiego, losy polskich jego rozbitków, szukających schronienia w Turcji, podróż morską do Anglii z rozbitciem się u brzegów afrykańskich i z cudownym ocaleniem, pobyt w Anglii, borykanie się w Londynie z ostatnią, nad brzeg rozpaczki doprowadzającą nędzą — wszystko to wypełnia drugą połowę tomu. Wcześniej, już w ojcowiskim demokratycznym gnieździe, potem w kołach młodzieży uniwersyteckiej kijowskiej nasiąknął Miłkowski idealami wolności ludu i niepodległości Polski; to go wreszcie zbliżyło do ideologii Pol. Towarzystwa Demokratycznego. Zasiw H. Kamińskiego w model, gorącej duszy nie został bezpłodny. Już w Szumli 1849 r. związał się Miłkowski bezpośrednio organizacyjnie z owym emigracyjnym Towarzystwem. W Londynie zaś 1851 r. odszukał jego władzę naczelną Centralizację, wydaną z Paryża przez rząd Ludwika Napoleona i stanął do jej dyspozycji. Z polecenia Centralizacji podjął wyprawę emisarską na Ukrainę; jej dziejów szukać już trzeba w tomie drugim.

Czekamy nań z niecierpliwością.

Stanisław Pigoń.

Kraków

* Z. Miłkowski (T. T. Jeż). Od kolebki przez życie. Wspomnienia do druku przygotował A. Lewak, wstępem poprzedził A. Brückner. Kraków 1936. Pol. Akad. Umiej. Tom I, str. XL i 474.

Zadowolenie z mowy Edena w Berlinie

Berlin. (PAT.) Mimo poważnych zastrzeżeń co do stanowiska, zajętego przez min. Edena w szeregu zagadnień polityki międzynarodowej, niemieckie koła polityczne przyjęły jego wywody raczej przychylnie. Na nastroje te wpłynął przede wszystkim ustęp, w którym min. Eden oświadczył, że pewne przeszkody należą do przeszłości, a obecnie spoglądać należy tylko w przyszłość. Tego rodzaju ujęcie pokrywa się z zasadami polityki zagranicznej Rzeszy.

„Wszystko obecnie zależy — oświadczają tu — od odrzucenia balastu dawnych metod i zobowiązań. Trzeba zmierzać zdecydowanie do rozwiązań, które uniemożliwiłyby intrygi polityczne, prowadzące do rozbicia Europy na wrogie sobie bloki.“

Dalszemi punktami mowy Edena, przychylnie przyjętymi, były oświadczenia o wygaśnięciu układu śródziemnomorskiego oraz podkreślenie zapowiedzi reformy Ligi Narodów.

Zdaniem kół berlińskich, min. Eden poczynił szereg aluzji, niezwykle zbliżonych do zapatrywań, wypowiedzianych zawsze przez najbardziej miarodajne czynniki Trzeciej Rzeszy. Wskazują tu przede wszystkim na konieczność zaktualizowania art. 18 paktu Ligi, przewidującego pokojową rewizję traktatów.

Obok przychylniej krytyki główne zastrzeżenia wysuwają przeciw „niejasności“ stanowiska gabinetu brytyjskiego wobec kwestji mandatów kolonialnych. Na ten ustęp mowy Edena zwrócono największą uwagę. Prasa uwytkła go tłustym drukiem, zaopatrując uwagami, w których nie kryje swego rozczarowania w słowach, peł-

nych wyrzutów. Oświadczają, że Eden nie posunął się poza dość niewyraźnie sformułowane dotychczasowe stanowisko brytyjskie. Usiłuje on znowu wprowadzić niemieckie żądania kolonialne do zagadnienia zaopatrywania w surowce. Zdaje się on w tej kwestji wchodzić w ślady swego poprzednika Hoare'a.

Po zajęciu Kantonu przez Czang-Kaj-Czeka

London. (A. T. E.). Z Tokio donoszą:

Dzienniki podają, iż po zajęciu Kantonu przez oddziały nankińskie w mieście rozpoczęły się masowe egzekucje. Dokonano licznych aresztowań wśród mieszkańców, podejrzewanych o sympatje do zbiegłego przywódcy wojsk południowych, gen. Czen-Tsi-Tana.

Wybitny działacz polityczny kantonński, Huan-Sjue-Ton udał się samolotem do uzdrowiska Kulin, gdzie znajduje się obecnie Czang-Kaj-Czek, by prosić chińskiego dyktatora o zaniechanie prześladowań.

London. (A. T. E.). Z Szanghaju

donoszą, iż w prowincji Kwangtun, w południowych Chinach, wybuchło nowe powstanie wojskowe przeciw władzy Czang-Kaj-Czeka.

Dwie dywizje wojsk prowincjonalnych, dowodzone przez gen. Czen-Weń-Dzowa, brata znanego przywódcy armji kantonńskiej Czen-Tsi-Tana, odmówiły posłuszeństwa i usiłowały utworować sobie drogę poprzez oddziały nankińskie do prowincji Kuansi, gdzie zbierają się czynniki niezadowolone z dyktatorskich rządów Czang-Kaj-Czeka. Zbuntowane dywizje otoczone są przez oddziały nankińskie. Walka trwa.

50 tys. ofiar węzów w Indiach

Bombaj (PAT) Początek okresu deszczów zwrócił znowu uwagę opinji publicznej na niebezpieczeństwo jadowitych węzów w Indiach. W tym okresie węże opuszczają swe zalane kryjówki, szukając schronienia w bardziej suchych miejscach, gdzie znajdują się przeważnie osiedla ludzkie.

Co rok w Indiach ginie około 52 000 osób od ukąszenia jadowitych węzów i od dzikich zwierząt. Tygrysy pochla-

niają około 1000 ofiar, wilki 275, pantery 175, krokodyły zjadają 100 Hinduśców rocznie, a 225 osób ginie od zwierząt, których statystyki urzędowe nie mogą z całą ścisłością wymienić. Ale najczęściej ofiar powodują ukąszenia jadowitych węzów. Z tego powodu umiera rocznie 50.000 osób.

W Indiach jest około 320 gatunków węży. Z tej liczby tylko 67 gatunków należy do kategorii jadowitych.

U nerwowo chorych i cierpiących psychicznie łagodnie działająca naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa przyczynia się do dobrego trawienia, daje spokojny, wolny od ciężkich ryśli sen. Zalecana przez lekarzy.
Tg 1257

Z uniwersytetu we Lwowie

Warszawa. (Tel. wł.) Wiceminister oświaty Ujejski oświadczył podczas swego pobytu we Lwowie delegacji Tow. Leśnego o decyzji zniesienia wydziału leśnego przy politechnice lwowskiej. (w)

Skarby w pończosze

Warszawa. (Tel. wł.) Wskutek nieopłacania komornego eksmitowano w jednym z domów przy ul. Pięknej emerytowaną nauczycielkę Bronisławę Pieczyńską.

Pieczyńska twierdziła, że jest zupełnie nędzarką, ale nie chciała opuścić klatki schodowej, na której mieszkała i przenieść się do przytułku miejskiego. Kiedy ostatecznie skłoniono ją do tego i znalazła się w przytułku oraz pozwoliła rozebrać się przed spoczynkiem, okazało się, że w pończosze ma gotówki w banknotach polskich za 5 tys. zł i 3 tys. dolarów. (w)

Nadzwyczajna sesja?

Warszawa. (Tel. wł.) W kołach politycznych rozeszły się pogłoski o możliwości zwołania nadzwyczajnej sesji Sejmu i Senatu we wrześniu.

Pogłoski te miałyby posiadać szczególne znaczenie polityczne, stwarzałyby bowiem pewne podstawy dla szerszej akcji obozu prorządowego. (w)

Polacy na olimpiadzie

175 osób (zawodników, kierowników i personelu pomocniczego) reprezentować będzie sport polski na XI Igrzyskach Olimpijskich w Berlinie. W dniu dzisiejszym reprezentacja opuściła Polskę, udając się do Berlina.

Zawodnicy, którym przypadł w udziale zaszczyt bronienia sławy sportu polskiego na olimpiadzie, to kwiat polskiej młodzieży sportowej. Na berlińskich stadionach zmierzą swe siły z rywalami z całego świata. Będzie to nie tylko walka mięśni, ale przede wszystkim woli, hartu ducha i ambicji. Jesteśmy przekonani, że Polacy, stając do walki z sercem, zrobią wszystko, aby wyjść z niej z honorem. A w kraju myśli wszystkich kierować się będą na stadion berliński. Tam płynąć będą życzenia, uznania, pochwały i gratulacje. Na montażu widzimy od góry strony: próbną defiladę polskiej reprezentacji na Bielanach w Warszawie, polskie zawodniczki w strojach olimpijskich (od lewej stoja Wajsówna, Kwaśniewska, Walasiewiczówna i sokoli zespół gimnastyczny). U dołu mistrz Europy Roger Veray i olimpijska czwórka z sternikiem w składzie (od dzioba) Zawadzki, Karwecki, Kuryłowicz, Leporowski i sternik Wirszylło.
Fot. Ryś, Warszawa

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Czwartek
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
Rufina m. Ignacego, Łojola
Ludomira KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
Zdobysława

Słońca: wschód 4.09, zachód 19.48
Długość dnia 15 godz. 39 minut
Księżyc: wschód 17.17, zachód 24.49
Faza: 4 dzień przed pełnią.

Lipiec
30
Czwartek

Ważne numery telefonów:
Pogotowia ratunkowe: 66-66
i 55-55
Straż ogniowa 19-57, 30-50
Policja: 42-21
Taksówki: Postój przy ulicy
Grunwaldzkiej 77-72, przy
Rynku Jeź. 77-09, przy ul.
Marsz. Pocha (narożn. Nie-
golewskich) 77-82
Biuro Posłańców: 28-36
Pocztowy biur. z'eczeń: 49-27
Dokładny czas: 55-66

Stan wody: + — 0 mtr.

NOCNY DYŻUR APTEK

Sródmiście: Apt. pod Eskuplajem, pl. Wolności 13; Apt. pod Złotym Lwem, St. Rynek 75; Apt. przy pl. Sapieżyńskim, pl. Sapieżyński 1; Apt. przy Chwałszewie 76. Jeżyce: Apt. Mickiewicza, ul. Dąbrowskiego 10; Apt. pod Opactwem, ul. Dąbrowskiego 76 (narożnik Staszica). Łazarz: Apt. przy parku Wilsona, ul. Marsz. Pocha 47. Górczyn: Apt. Karpińskiego, ul. Marsz. Pocha 158. Wilda: Apt. przy Bramie Wildeckiej, G. Wilda 3; Apt. Fortuna, G. Wilda 96. Solacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12. Główna: Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19. Starówka: Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNAŃA

WYCIEZKI

— **Tow. „Pielgrzym“** organizuje pielgrzymki:

Na Kalwarię Kaszubską do Wejherowa od 7 do 11 sierpnia rb. Program: Wyjazd z Poznania 7. 8. o godz. 23.20, przyjazd do Wejherowa 8. 8. o godz. 5.40 — przyjazd do Gdyni w tym samym dniu o godz. 16.30, 9. 8. przejazd na Hel, zwiedzenie portu motorówkami (za osobną opłatą) — przyjazd do Poznania 11. 8. rano o godz. 6-tej. Bilet kolejowy w obie strony 10,50 zł. Zamiejscowi otrzymują 50-proc. zniżki dojazdowe i powrotne.

Do Częstochowy w dniach od 14—17 sierpnia rb. Wyjazd z Poznania 14. 8. o godz. 22.08 — przyjazd do Poznania 17. 8. o godz. 4.13 rano.

Pielgrzymki wyjeżdżają pociągami popularnymi. Zamiejscowi otrzymują 50% zniżki dojazdowe i powrotne do miejsca zamieszkania. Pieniądże na bilet i porto można przekazywać przez PKO konto nr. 204-548. Wczesne zgłoszenia prosimy skierować do Sekretariatu Tow. „Pielgrzym“, Poznań, ul. św. Józefa nr. 5, tel. 20-62.

RÓŻNE

— **Kiedyż będzie sygnał Rozgłośni Poznańskiej?** Przypominają sobie zapewne nasi Czytelnicy, że kilkakrotnie pisaliśmy o braku sygnału Rozgłośni Poznańskiej. Miał on być wprowadzony na jesień zeszłego roku, później zapowiadano go na wiosnę, a tymczasem wiosna już dawno minęła, lato ma się ku końcowi, sygnału zaś niema i nic o nim wogóle nie słyhać. Czyżby nie dało się dotąd utrwalić na płycie śpiewu wilgi, który miał być sygnałem Rozgłośni Poznańskiej? Może są jednak jakieś inne przyczyny natury technicznej, powodujące zwłokę w wprowadzeniu sygnału? Warto byłoby poinformować ogół radioluchaczy Rozgłośni Poznańskiej, jak wygląda sprawa z sygnałem, o którym glucho zupełnie. (sk)

Z TARGU

— Dnia 29 b. m. na placu Sapieżyńskim placem (w złotych za pół kg wżgl. za sztukę):

Nabiał: masło wiejskie 1.20—1.30, masło mlecz. 1.30—1.40, twaróg 0.20—0.25, śmietana (litr) 1.00—1.20, mleko (litr) 0.17—0.20, jaja mendeł 0.90—0.95.

Mięso: wieprzowina 0.75—1.00, wołowina 0.50—0.90, cielęcina 0.60—1.20, skopowina 0.80—1.20, słonina 0.85—0.90, smalec 1.15—1.20, mózg cielęcy 0.40.

Ryby: szczupak 1.30—1.40, węgorz 1.30—1.40, lin 1.10—1.20, leszcz 0.50—0.80, białe ryby 0.20—0.40, sandacz 1.60—1.80, sum (dzieln.) 1.30—1.40, ryby śniecie 20—30 gr mniej.

Raki: mendel 0.80—2.00.

Drób i dziczyzna: kura 1.60—3.20, kaczka 2.00—2.50, geś 2.50—3.50, gołębie (para) 0.80—0.90, perlice 2.00—2.40, arólik 1.00—1.20, para kurcząt 1.60—2.50.

Jarzyny (w groszach): ziemniaki 4—5, szpinak 20—25, buraki pecek 10, pietruszka (pecek) 10, seler (sztuka) 10—30, rabarber 5—10, zielona sałata 3—5, rzodkiewki (pecek) 5, marchew (pecek) 5, kalafior 10—40, cebula ml. 5, groszek 10—15, pomidory 20—30, fasola żółta 10—15, zielona 10, ogórki mendel 20—25, kapusta biała (główna) 10, włoska 10—15, modra 10—20.

Owoce: agrest 15—20, porzeczki 5—10, wiśnie 10—25, jabłka 20—40, gruszki 15—30, owoce suszone 0.80—1.00, brzoskwinie 0.80—1.00, morele 60—70, renklody 70—80, borówki 30.

Grzyby: Kurki (leisce) 20—30, maślaki 50.

Zatrzymanie żydowskiego transportu drobiu

W pięciu klatkach 168 kur i 11 kaczek!

Dziś około 9 rano liczni sprzedawcy i kupujący na placu Sapieżyńskim byli świadkami ciekawej sceny.

Policjant, sprawdzający, czy wszyscy handlujący mają uprawnienia przemysłowe, natknął się na sprzedawcę kur i kaczek, Żyda Mojsze Styf-

W pięciu takich skrzynkach Żyd Styf-ter ze Słupcy przywiózł do Poznania 168 kur i 11 kaczek!

tera ze Słupcy, syna Abrama i Lewy, który sprzedawał drób bez zgłoszenia przemysłu.

Drób ten, w ilości 168 kur i 11 kaczek przywiózł Styf-ter w pięciu (!) klatkach w okropnych warunkach.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Sprawa p. A. Fangrata.** Wobec różnych wersji, krążących na temat przestępstwa dewizowego, którego miał się dopuścić właściciel znanej cukierni przy ul. Ratajczaka, p. Aleksander Fangrat, zbadaliśmy tę sprawę i dowiedzieliśmy się, że podłoże i przebieg tej sprawy przedstawia się następująco:

P. Antoni Fangrat udał się w dniu 6 bm. samochodem z Gdyni do Sopot, do swego długoletniego dostawcy kawy, p. Antoniego Wiatraka, gdańskiego konsula republik środkowo-amerykańskich. Przy sobie miał paszport zagraniczny i kwotę 360 zł. Na granicy w Kolibkach—Orłowie sumę tę zanotowano mu olówkiem w paszporcie. W godzinę później p. Fangrat wracał tą samą drogą do Gdyni i miał przy sobie te same 360 zł. Gdy oświadczył rewidencie celnej, że jedzie z Gdyni do Poznania, ta oświadczyła, że robienie nowej adnotacji co do wwiezienia kwoty 360 zł jest zbędne. W dniu 21 bm. p. Fangrat jechał znowu swoim samochodem do Gdańska i miał przy sobie 500 zł, które dał sobie odnotować na dowódzie osobistym. Czyn ten został uznany za przestępstwo dewizowe i p. Fangrata trzymał przez kilka godzin w areszcie policyjnym w Gdyni. Zwolniono go zaraz, gdy stwierdzono, że rewidentka celna istotnie, w dniu 6 bm., uznała, że zbędna jest adnotacja w paszporcie o wwiezieniu do Polski z powrotem sumy 360 zł. Jak nas poinformował p. Fangrat, nie wybierał się on nigdzie zagranicę i nie potrzebował przemycić kwoty 500 zł, tembardziej, że zagranicą, n. p. w takim Gdańsku, gdyby chciał, mógłby zmobilizować znacznie większą kwotę.

— **Pióro lub skrzypce.** Raz po raz na ulicach naszego miasta zaczepiają przechodniów jacyś podejrzani sprzedaw-

cy wiecznych piór, proponując „skorzystanie z wyjątkowej okazji”. Najczęściej sprzedawcy odgrywają rolę przechodniów, którzy zmuszeni są warunkami do pozbycia się za bezcen „wartościowych” piór. Ostatnio jeden z takich handlarzy zaofiarował na sprzedaż pewnemu przechodniowi na ul. Libelta wieczne pióro, a gdy zaczepiony odmówił, wówczas sprzedawca zaproponował nabycie wartościowych skrzypiec za śmiesznie niską cenę. Gdyby istotnie skrzypce miały być drogocenne, należałoby się zapytać, skąd się one wzięły w rękach przygodnego sprzedawcy ulicznego, który je ofiarowuje za bezcen. Zarówno źródło pochodzenia pióra, jak i skrzypiec wydaje się mocno podejrzane, o czym winno się pamiętać. (sk)

Kury i kaczki, załadowane w klatkach jak śledzie w beczce, przebyły bez picia i pożywienia drogę ze Słupcy do Poznania, męczyły się więc 18 godzin, tyle bowiem wynosił czas jazdy. Ptactwo zatrzymano i odstawiono do piwnicy w nowym ratuszu, do dyspozycji wydziału przemysłowego.

Po przybyciu transportu do ratusza, zawiadomiona została natychmiast p. K. Różańska, insp. Tow. Opieki nad Zwierzętami, która też niezwłocznie przybyła na miejsce.

Oczom jej ukazał się okropny widok. Kury i kaczki, ledwo żywe z męczarni, wydawały słabe głosy, niektóre nawet kury pozdychały w klatkach. Wobec takiego stanu rzeczy postarano się o zapasowe klatki, przełożono do nich część drobiu i nakarmiono go. Trzeba było widzieć, jak drób rzucił się łapczywie na żer, aby ocenić, ile przechodziło ptactwo męki podczas jazdy z braku pożywienia. Drób zatrzymany nabyli zaraz dwaj miejscowi handlarze.

Przeciwno Żydowi Styf-terowi wszczęte będą dwie sprawy: jedna przez Tow. Opieki nad Zwierzętami o znęcanie się nad ptactwem, drugą wytoczy wydział przemysłowy z powodu nieposiadania przez Styf-tera świadectwa przemysłowego, bez którego Żyd uprawia handel. (sk)

W TROSCE O WYGLĄD POZNAŃA

— **Radosne wieści dla mieszkańców Naramowic.** Swego czasu, w kwietniu rb., poświęciliśmy artykuł stosunkom na przedmieściu naramowickim. Dziś informujemy, że zarząd miejski przystąpił na ul. Naramowickiej do prac nad założeniem światła elektrycznego, narazie na przestrzeni 1100 m. Od ul. „Wilczak” począwszy, aż do zabudowań gospodarza p. Dzidka, stawia się obecnie po obu stronach ulicy słupy, na których rozpina się przewody elektryczne, przeciągnięte nad środkiem ulicy. Lamy elektryczne u mieszczono są w kloszach i przedstawiają się bardzo ładnie.

Ul. „Czarna Rola” i „Żytnia”, które były bardzo zaniedbane, pełne dziur i wertepów, zostały wyrównane, tak, że można po nich jeździć również ciężkimi furmankami, co dotychczas było niemożliwe. (pt)

— **Bezpańska ulica.** Przed kilku laty, przy pomocy specjalnie zbudowanego

Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca bezpłatnie salę nowo-odrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing. n 12 894

Jarocin (jp). Okna sekretariatu Str. Nar. w Jarocinie, przybrane odpowiedni napisami, w dniu wieceu protestacyjnego przeciw zakusom hitlerowskim na wolne miasto Gdańsk.

nasypu, Wilda otrzymała połączenie z miejskimi łaźniami rzeczniemi. Ponieważ swą stanowi przedłużenie ulicy św. Jerzego (od Dolnej Wildy do Drogi Dębińskiej), zarząd miejski nadał temu przedłużeniu nazwę również ul. św. Jerzego.

Koszt utworzenia nasypu poprzez nizinne pola, był znaczny. Ziemię zwieziono ze wzgórzy, znajdujących się dawniej przy ul. św. Jerzego i ul. Powstańczej. — Po obu stronach nasypu zasadzono drzewka, które miały być częścią składową nowej, pięknej promenady.

Niestety, nasypanie nie jest dziś ani w przybliżeniu podobny do promenady. Nowa droga nie jest przez nikogo konserwowana. Deszcze zmywają powoli, ale systematycznie — ziemię. W czasie słoty, droga jest tak wyboista i gliniasta, że przy zręcznym skakaniu można ją jako tako przebyć. Drzewka niszczone są przez młodych szkodników. Nadmiar złego, w ostatnich czasach na całą szerokość drogi zwieziono stopy gruzu i śmieci, jako pozostałości po rozebranych ruderach przy Dolnej Wildzie.

Obecnie „promenada” słynie nową nazwą jako — bezpańska ulica. (wel)

— **Już niema dziury na ul. Kramarskiej.** Dwukrotnie pisaliśmy o dużej dziurze w asfalcie na ul. Kramarskiej przed kamienicami pod nr. 23-24. Z zadowolaniem stwierdzamy, że obecnie szpelną ten wyłom, wybrukowany „kociemi łbami”, został usunięty i ponownie wyasfaltowany. Adiacenci cieszą się z tego nadzwyczaj, bo niema teraz turkotu przejeżdżających wozów, który — zwłaszcza w nocy — był bardzo denerwujący. (pt)

KRONIKA POLICYJNA

— **4 rowery w policji.** Na posterunku w Żegrzu przechowuje się 4 rowery, które interesowani mogą obejrzeć w godzinach służbowych. Przepuszczalnie rowery pochodzą z kradzieży. (kl)

— **Ujęcia.** W areszcie policyjnym osadzono 28-letniego Józefa Prószyńskiego z Poznania (ul. Główna 47), którego zatrzymano na gorącym uczynku kradzieży roweru. — Na gorącym uczynku kradzieży w piwnicy na Wałach Kościuski nr. 9 przytrzymał Adama Kijaka, mieszkającego przy ul. Garnarskiej 10 i osadzono go w areszcie policyjnym. (kl)

— **Nieprzestrzeganie przepisów drogowych.** Za nieprzestrzeganie przepisów drogowych i administracyjnych ukarano doraźnym nakazem karnym 40 osób. — Przeciw 14 osobom spisano doniesienia.

— **Wyniki rewizji domowych.** Podczas rewizji domowej, przeprowadzonej przez komisariat ul. Jadwigi Jasińskiej na Rynku Śródeckim 11 znaleziono większą

Ku czci patronki niekarzy — św. Anny

Wczoraj odbyła się w cechu mistrzów piekarskich w Poznaniu uświęcona tradycją długich wieków uroczystość ku czci patronki cechu, św. Anny.

Na intencję cechu odbyło się nabożeństwo z kazaniem w kościele OO. Jezuitów.

Potem, jak corocznie, brać cechowa zgromadziła się licznie na wspólnym obiedzie, który się odbył w wielkiej sali restauracji Ogrodu Zoologicznego. Uroczystość zagał komisaryczny kierownik cechu p. Rolirad, który wskazał na tradycję uroczystości i powitał

członków cechu oraz przedstawicieli władz miejskich i Izby Rzemieślniczej.

Imieniem władz miejskich przemawiał naczelnik wydziału przemysłowego p. Motyliński. Imieniem Związku Cechów Rzeźnicko-Wędliniarskich mówił p. Syller.

Po południu odbył się podwieczorek towarzyski, w którym uczestniczyli członkowie cechu z rodzinami, a uroczystość zakończyła zabawa tańeczna w sali restauracji Ogrodu Zoologicznego. (kl)

Podwaja siły usuwa zmęczenie
SILV-OZON-MOTOR

ilość bielizny, znaczonej różnymi monogramami. Jest przypuszczenie, że bielizna pochodzi z kradzieży. — Podczas rewizji przeprowadzonej na Polance 12 na Ratajach, w mieszkaniu Gertrudy Kosińskiej, znalazła i zatrzymała policja futro damskie (piżmowe) z piżmowym kołnierzem.

Ewentualni interesowani mogą zgłosić się w komisariacie V. na Czartorji, aby obejrzeć i rozpoznać złożone tam rzeczy. (kl)

Zaginienie podczas wycieczki. P. Władysław Łakomski z Poznania (Ostrówek 19), zwrócił się do policji z prośbą o zarządzenie poszukiwań za jego żoną, 51-letnią Marią. Zaginęła ona w dniu 25 bm. podczas wycieczki w lasach kobylnickich i dotychczas nie wróciła. Jest obawa, że p. Łakomska, która cierpiała na zanik pamięci, zablądziła w lesie i mogła ulec wypadkowi. Ubrana była w beżowy kostjum, beżowe buciki, ciemne pończochy, białe rękawiczki i brązowy kapelusz. Ponadto miała torebkę brązową i czarny parasol. W razie napotkania p. Łakomskiej uprasza się o powiadomienie komisariatu V na Czartorji. (kl)

KRONIKA WYPADKÓW

Przysypanie lawica żwiru. Dziś krótko po godz. 9 podczas kopania żwiru na polach p. Anioły w Zegrzu osunęła się nagle lawica piaskowa i przysypała do wysokości ramion zatrudnionego przy kopaniu piasku 58-letniego robotnika Franciszka Rutkowskiego z Żegrza (ul. Polna nr. 8). Koledzy uległego wypadkowi odkopali go natychmiast, jednak p. Rutkowski odniósł pogniecenia wskutek nacisku piasku i złamał szyję udową prawej nogi. Pierwszej pomocy udzieliło p. Rutkowskiemu pogotowie ratunkowe (66-66), które przewiozło go do szpitala miejskiego. (kl)

KRONIKA SĄDOWA

Spółdzielnia, dla której jeden proces nie starczył. Trwające od 1934 roku śledztwo w sprawie Spółdzielni Hipotecznej - Kredytowej w Poznaniu, znanej ze sprawy Tadeusza Czyżewicza, znajdzie swój epilog w nowym procesie. Udziałowcami spółdzielni kredytowo - hipotecznej byli w przeważnej części drobni rolnicy. Charakterystycznym szczegółem, stwierdzonym podczas śledztwa, jest fakt, że większość poszkodowanych pochodzi z Małopolski. Rolnicy poznańscy, których w swoim czasie dotkliwie stosunkowo poszkodowali różni żydowscy handlarze pożyczek premjowych i papierów państwowych na raty, okazali się w stosunku do tej „spółdzielni” ostrożniejsi.

Należy nadmienić, że dyrektorem wspomnianej spółdzielni był sławny już z kilku rozpraw Tadeusz Czyżewicz. Zarzuty o nadużycia podnosi się przeciw uśuniętem w swoim czasie członkom zarządu.

Owocem śledztwa jest bogaty materiał, składający się z kilku tomów akt ekspertyz buchalteryjnych i zeznań świadków, złożonych w ciągu ostatniego pół roku. (kl)

Dwie sprawy o przestępstwa dewizowe. W sądzie okr. w Poznaniu znalazły się dziś dwie sprawy o przestępstwa dewizowe.

W pierwszej sprawie odpowiadał Feliks Pulmanowski, szofer z Gdyni, którego rozprawa toczyła się początkowo w Zbąszyniu, później została przeniesiona do Poznania. Pulmanowski usiłował w dniu 13 czerwca rb. przewieźć książeczkę oszczędnościową na sumę 4600 dol. Został on aresztowany i osadzony w więzieniu aż do czasu rozprawy w Zbąszyniu. W czasie rozprawy przed sądem grodzkim w Zbąszyniu oskarżony nie przyznał się do zarzuczonego mu przestępstwa, tłumacząc się, że książeczka jego t. zw. Bank-Book (wykaz bankowy) nie podlega dekretowi o obrocie dewizami. Sprawadzony w tej sprawie specjalny delegat z ministerstwa skarbu, nie mógł wydać odpowiedniej opinii. Wobec tego zakwestjonowaną książeczkę wysłano do komisji dewizowej przy min. skarbu, która orzekła, że w myśl dekretu Bank-Book nie podlega reglamentacji dewizowej. O-rzeczenie komisji dewizowej nadeszło do sądu okr. w Poznaniu. Wobec takiego stanu rzeczy prokurator zrzekł się w stosunku do Pulmanowskiego oskarżenia.

W drugiej sprawie występowała obywatelka Stanów Zjednoczonych Amalja Kinast, zam. w Chicago. Kinast w dniu 15 lipca rb. przy przejeździe przez granicę w Zbąszyniu, zapytana, czy posiada przy

Poświęcenie nowego cmentarza

Murowana Goślina. (mn.) Parafia tut. obchodziła w ub. niedzielę podniosłą uroczystość poświęcenia nowego cmentarza.

Stary cmentarz, który okazał się za mały musiano zastąpić nowym. Dzięki staraniom ks. prob. Adamka przystąpiono do prac na przyległym terenie do starego cmentarza: zniwelowano teren, założono oplotowanie i ganki. Prace wykonali parafianie bezinteresownie, z dobrowolnych składek.

Ceremonia poświęcenia nowego cmentarza rozpoczęła się o godz. 16 uroczystymi niezsporami, po których licznie zebrani wierni udali się w procesji na nowy cmentarz. Krzyż cmentarny zaniesiono w procesji do kościoła. Na cmentarzu wygłosił piękne orędzie kazanie ks. prob. Echaust ze Skoków, a poświęcenie cmentarza i krzyża dokonał ks. dziekan Haase z Kicina. Piękne pieśni wykonał chór kościelny.

sobie dewizy podlegające kontroli, odpowiedziała, że ma tylko 80 dol. oraz 40 zł. Podczas przeprowadzonej rewizji znaleziono przy niej w pasku na ciele 370 dol. Wobec tego zakwestjonowano 166 dol. i sprawę skierowano do sądu okr. w Poznaniu. Sąd po przeprowadzonej rozprawie skazał osk. Kinast na 6 miesięcy więzienia oraz 500 zł grzywny, orzekając równocześnie przepadek zakwestjonowanych 166 dol. Karę pozbawienia wolności sąd zawiesił oskarżonej na przeciąg lat trzech. (m)

Za oszustwo kaucyjne. Sąd grodzki w Poznaniu skazał 31-letniego Wojciecha Szota z Poznania, obecnie przebywającego w więzieniu, na 6 mies. więzienia za przywłaszczenie sobie kwoty 150 zł, pobranej od Stanisława Biernaczyka (zam. w Lubonji, pow. Leszno), jako kaucję za udzielenie posady nocnego stróża domu w biurze strzeżenia domów „Ostoja”. (m)

Za zniewagę policjanta. Józef Kozłowski, zam. przy ul. Staszica 8, został skazany przez sąd grodzki w Poznaniu na 1 mies. aresztu za znieważenie policjanta w czasie wylegitymowania go w dniu 21 maja rb. (m)

Z WIELKOPOLSKI

Gniezno. Dnia 3 września odbędzie się w sądzie grodzkim w Gnieźnie licytacja starej i nowej strzelnicy z ogrodem i zabudowaniami. Głównym wierzycielem jest K. K. O. m. Gniezno.

W niedzielę, dnia 2 sierpnia odbędzie się okręgowy zlot „Sokola” w Słupcy. Gniazdo słupskie jest najdalej wysunięte od gniazda gnieźnieńskiego. Obecnie czyni wspólny z zarządem okręgowym wysiłki, aby zlot wypadł jak najokazalej i aby stał się wielką manifestacją idei sokolej. Program zlotu już jest ustalony. O godz. 5 pobudka, godz. 5.30 generalna próba ćwiczeń, godz. 11 wymarsz do kościoła na nabożeństwo, 12.30 otwarcie zlotu na Rynku, 16.30 koncert na boisku oraz mecze koszykówki i siatkówki, godz. 16.30 popisy gimnastyczne, defilada, zakończenie zlotu. O godz. 20 zabawa taneczna w sali „Sokola”.

Sąd okr. w Gnieźnie na sesji wyjazdowej we wrześniu rozpatrywał sprawę Stanisława Puroła, Michała Szczepańskiego i Ignacego Orchołskiego wszystkich z Wrześni, oskarżonych o napad rabunkowy. Pomiedzy oskarżonymi a niejakim Sobczyńskim wybuchł zatarg, który jednak załagodzony. Kiedy Sobczyński znajdował się na ulicy 3 Maja, padł strzał. Oskarżeni podbiegli do Sob. i pocięli go bić i kopać tak, aż ten stracił przytomność. Ponadto zabrali mu portfel, zawierający 270 zł. Łupem podzielono się w ten sposób. Iż Orchołski otrzymał 30 zł, Puroł 100 zł, a resztę zatrzymał Szczepański. Na podstawie przewodu sądowego sąd skazał Puroła na 1 rok i 1 miesiąc więzienia, Szczepańskiego na 1 rok więzienia, Orchołskiego na 6 miesięcy więz. z zawieszeniem na 4 lata. Pierwszym 2 oskarżonym zaliczono na poczet kary areszt śledczy. (br)

Koscian. Pomiedzy sąsiadami Vogtem a Pawlikiem w Czarkowie powstała sprzeczka, w czasie której Pawlik podał się do mieszkanka po broń i oddał strzał w kierunku żony Vogta. Strzał na szczęście chybił. Na pomoc mężowi przybyła żona jego Magdalena Pawlikówna, uzbrojona w siekiere i kamienie. Wznowiona policja zlikwidowała awanturę i skierowała sprawę do prokuratora.

Pragnący wziąć udział w pielgrzymce do Czestochowy, która trwa od 14—17 8. br. mogą zgłosić swój udział do p. St. Wytkowski, ul. Strzelecka nr. 1. Koszty podróży wynoszą 11 zł.

W Kościanie przeprowadzono statystykę wolnych mieszkań, która wykazała, że w 106 domach są wolne mieszkania i to w 48 starych, 21 nowych i 37 niezupełnie wykończonych domach. Ogółem wolnych mieszkań jest 131, oraz 9 składów i 7 warsztatów.

Starostwo Pow. w Kościanie przedłużyło ponownie termin prekluzyjny do dobrowolnego składania broni palnej bez narażenia się na sankcje karne do 31. 8. br.

Znany na tut. terenie z swej ofiarności przemysłowiec p. Janicki postawił z okazji 25-lecia pożycia małżeńskiego na cmentarzu obok kościoła farnego wspaniałą grotnę Matki Boskiej.

Na zabanie latowej w Polakowie powstała bójka, w czasie której małoletni Stanisław i Julian Wasiakowie dotkliwie pokłóli nożami braci Pytlików.

Na polu majątności Helkowo, własność p. dr. Skarzyńskiego wybuchł pożar, który strawił pół morgi skoszonej pszenicy. Przyczyna pożaru nieznana. (mk)

Ostrów. Staraniem ks. prob. Plotki zajęły się Panie Wincentki najbardziej niezdolnymi dziećmi, które dla choroby zakaźnej nie zostały wysłane na kolonje. Liczba tych nieszczęśliwych dzieci wzrosła do 56. Z kuchni „Caritasu” otrzymują dzieci obfite posiłki. Pożyteczna akcja dożywiania potrwa do połowy sierpnia.

Utonął podczas kąpiei 34-letni Leon Bak w stawie w Biedzianowie, pow. ostrowski.

Rada miejska schodzi się na posiedzenie w nadchodzący czwartek.

Harczerzy ostrowscy rozbili obozy w Tatarowie, w Beskidzie Huculskim, druz. im. H. Dąbrowskiego, w Jablonicy, druz. im. Krzywoustego, w dolinie Prutu, druz. im. Prądyńskiego.

W miesiące Ostrowie, jako zagrożeniem wsieklizną obowiązujące trzymanie psów na ulicy, zarząd miejski ustalił specjalnego funkcjonariusza do wychwytywania waleśających się psów. (os)

Najłatwiej i najprędzej

zaledwie w ciągu 9 minut przygotowuje się znakomite marmelady, galaretki, konfitury z wszelkich owoców przy użyciu

„OPEKTY”

Pg 5558/9-62,384/376

Chmury białych motyli na Pomorzu

Grudziądz. (gn) Pociąg osobowy, zdążający w południe z Lidzbarku w kierunku Grudziądza, wjechał w chmurę białych motyli. Niezwykle to widowisko przykuwało uwagę podróżnych na przestrzeni kilku kilometrów.

Wypadek duru brzuszego w Pakości

Pakość. (p) Zanotowano tu wypadek duru brzuszego (tyfusu) u 18-letniego Czesława Nowakowskiego, zamieszkałego przy ul. Szkolnej. Wkrótce potem miał rzekomo miejsce drugi wypadek zachorzenia, lecz dotąd brak na to urzędowego potwierdzenia.

Miejscowe władze wydały odpowiednie zarządzenia.

Pociągi popularne

Na zamówienie Ligi Popierania Turystyki uruchamia Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Poznaniu dnia 31 b. m. pociąg popularny z Poznania do Gdyni i dnia 2 bm. z Poznania do Ciechocinka.

Do Gdyni:

Odjazd z Poznania dnia 31 bm. o godz. 23,20 i przyjazd do Gdyni 1 sierpnia o godz. 5.10. Powrotny odjazd z Gdyni 2 sierpnia o godz. 24.00 i przyjazd do Poznania 3 sierpnia o godz. 6.00. Cena karty kontrolnej na przejazd do Gdyni i zpowrotem w klasie III wynosi 9,60 zł. Uczestnikom z prowincji przysługuje 50-proc. ulga dojazdowa w promieniu od 20 do 150 km od stacji wyjazdu pociągu popularnego.

Do Ciechocinka (na III ogólnopolskie zawody pływackie „Unji”):

Odjazd z Poznania dnia 2 sierpnia o godz. 7,40 i przyjazd do Ciechocinka o godz. 10,25. Powrotny odjazd z Ciechocinka tego samego dnia o godz. 21,45 i przyjazd do Poznania 3 sierpnia o godz. 0,45. Cena karty kontrolnej na przejazd do Ciechocinka i zpowrotem w klasie III wynosi 5,60 zł.

*

50-proc. ulga przysługuje uczestnikom na dojazdy przy odległościach od 20—80 km od stacji wyjazdu pociągu popularnego.

Pociąg Poznań-Gdynia zatrzymuje się na stacji Gniezno, Inowrocław i Bydgoszcz, a pociąg Poznań-Ciechocinek na stacji Gniezno, Inowrocław i Toruń-Przedmieście.

Karty kontrolne sprzedają P. B. P. „Orbis” i „Wagons-Lits-Cook” w Poznaniu.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Poznaniu zastrzegła sobie prawo odwołania zapowiadanych pociągów popularnych na wypadek niezgłoszenia się wymaganej najmniejszej ilości uczestników. (PAT.)

Tytuł i dyplom lekarza uzyskał Andrzej Potyrała z Kocłowa, pow. Kepno.

Tytuł i dyplom magistra prawa uzyskał: Antoni Szczesny Konrad z Berlina i Ludwik Kostowski z Łodzi.

Składki i pokwitowania

W administracji naszej złożyli w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: W. K. 10, —, razem z poprzednio pokwitowanymi 223, — zł.

KSIEGI STANU GWILNEGO

Zapowiedzi

Dnia 28 b. m. wywieziono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Star. asyst. kolej. Jan Ewertowski i ksiązk. Seweryna Lipińska; owdow. Michał Paszkowski i gospod. Apolonia Modrzykówna; handl. Bolesław Krzymiański i Janina Mielcarkówna; owdow. cieśla Antoni Malzhan i rob. Franciszka Korczyńska; owdow. sekret. kraj. Jan Plotkowiak i pielęgn. Marianna Młynkowska; galanternik Ignacy Napierała i Helena Skibińska w Rakoniewicach — mieście; stolowy Paweł Folleher i stenotyp. Józefa Florkiewiczówna, oboje w Inowrocławiu; rob. Antoni Tomczak i Anna Józefowska w Kędzierzynie, pow. Gniezno.

Zgony:

W Urzędzie Stanu Cywilnego zgłoszono dnia 28 lipca r. b. następujące zgony: Zdzisław Klops robotnik, 23 lata; Maria Dolacianka służąca, 33 lata, Helena Mitreiter z domu Elsnar wdowa, 88 lat; Maria Zarkiewiczowa z domu Paisertówna wdowa, 65 lat; Stefania Górna ekspedjentka, 24 lata; Józef Banaszak, 17 dni; Ignacy Pawlicki robotnik, 56 lat; Michał Derda murarz, 71 lat; Katarzyna Kukla robotnica, 21 lat; Jan Orlicki robotnik, 33 lata; Roman Rost 30 minut; Adam Bloch, 1 dzień 20 minut; Genowefa Wierska, 15 minut.

STAN POGODY W POZNANIU

29 lipca 1936

Temperatura 7 godz. + 17,4

Ciśnienie 7 godz. 752,6 mm. umiark.

Zachmurzenie 7 godz. pochmurno

Wiatr 7 godz. kierunek połud.-zach. szyb. 5 m/sek.

Opad w ciągu poprzedniej doby (od godz. 7 rano dnia wczorajszego do godz. 7 rano dnia dzisiejszego) 2,5 mm, rodzaj opadu deszcz

Temperatura w dniu 28 lipca br. była najwyższa + 24,6 o godz. 15 najniższa + 17,4 o godz. 5

Prognoza pogody na dzień jutrzejszy: Pogoda nieustalona, chłodno, miejscami przerywane deszcze i wiatry zachodnie, w ciągu dnia zachmurzenie.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

Pierwsze sprzysiężenie na Litwie po rozbiorach stało się obecnie tematem osobnego opracowania. Już przed 24 laty gen. Marjan Kukiel poruszył je, zajmując się przedstawieniem prób powstańców po trzecim rozbiorze. Dziś po wielu latach, mając do dyspozycji obfite źródła archiwum wileńskiego, zajął się temi wypadkami na Litwie Antoni Miller, wydając pracę p. t. „Pierwsza porozbiorowa konspiracja litewska”. W rozprawie swej przedstawił autor dzieje zawiązania i losów sprzysiężenia ks. Ciecierskiego w latach 1796—1797, wydobywając wiele ciekawych szczegółów i kreśląc obraz dążeń patriotów litewskich pod wodzą ks. Ciecierskiego i wołyńskich, gdzie działał późniejszy legionowy poeta Cyprian Godebski. Dążeniem tych ludzi było opanowanie społeczeństwa, zaszczepienie idei demokratycznych, wspieranie tworzących się legionów we Włoszech i wogóle przygotowanie się do wyzwolenia z pod obcej przemocy. Niestety listy napisane nieogólnie przez Stanisława Judyckiego, dostał się w nieodpowiednie ręce i zdradził sprzysiężonych, wydając ich w ręce Rosjan. Przedstawiając zawiązek, rozwój i prześladowanie tego zawiązku, dochodzi autor do wniosku, że, choć zakończył się on klęską, to jednak ożywił społeczeństwo, obudził chęć odwetu i dążenie do odzyskania niepodległości. (J. St.)

OCHRONA ZABYTKÓW

Nowy przewodnik po Krakowie. Dr. Irena Turowska opracowała nowy, bardzo dla turystów i wycieczek pożyteczny przewodnik po Krakowie p. t. „Wśród pamiątek Krakowa”. Z dużą znajomością przedmiotu omawia autorka cenne zabytki podwawelskiego grodu, informując obszernie o ich historycznym znaczeniu i artystycznej wartości, podając szeroko potraktowane wiadomości o stylach architektonicznych, ich genezie i formach w Polsce i w Europie. Dziełko odda nietylko ważną usługę, jako dokładny informator i przewodnik w czasie wiedziana Krakowa, ale pozostanie w bibliotece, jako książka wartościowa, godna, aby nieraz jeszcze do niej powrócić. (tk)

TEATR

Zgórą sto i zgórą pięćdziesiąt przedstawień osiągnęły w Warszawie sztuki: „Tessa” (Teatr Nowy, przeszło 100) i „Głupi Jakób” (Narodowy, przeszło 50).

SLAWISTYKA

Obchody ku czci Vojnovića, poety i dramaturga jugosłowiańskiego odbędą się w sierpniu r. b. na wyspie Brac na Adriatyku, gdzie Vojnović napisał słynną tragedję narodową „Śmierć matki Jugowców”. Odbędzie się tam uroczysta akademja i na domu, gdzie mieszkał, umieszczona będzie tablica pamiątkowa.

MUZYKA

Narodziny „Harnasiów” opisał w trzecim numerze Muzyki Polskiej prof. dr. Adolf Chybiński, znakomity muzykolog ze Lwowa. Trawestując tytuł Symfonji Fantastycznej Berlicza — nazwał prof. Chybiński swe uroczyste wspomnienia „Epizodami z życia wielkiego artysty”. Dzieś się lat temu słyszało się w muzycznej Polsce, że Karol Szymanowski pracuje nad baletem podhalańskim; podawano nawet tytuł „Janosik”. Jednakże wkrótce zmienił go kompozytor na „Harnasiów”, bo akcja sceniczna wspaniałego baletu nie nawiązuje do legendarnego zbrojnika; to, co widzimy w „Harnasiach” — może się dziać nawet obecnie. Żyje przecież jeszcze we wsi Kościeliska ostatni, jak opowiadają sąsiedzi, zbrojnik ze słynnego rodu Matejów, co to sami plug przy orce ciągnęli. Zwolna powstała sławna partytura baletu; Zakopane miało ten zaszczyt, że w jego obrębie Szymanowski pisał genialne strony. Ale to starodawne Zakopane Sabala, Tejmajera i Chalubińskiego gnieją; pozostał w niem jeszcze Bartuś Obrochta, słynny na pół Europy (bywał w Paryżu i przygrywał po góralski z synami!) Karol Szymanowski poznał go i szczerze polubił. Nie będzie chyba przesadą teza, że nauczył się góralskiej muzyki od starszka — skrzypka z Polan Kościeliskowych. Prof. Chybiński wzruszająco opisywał swe wspomnienia z tych minionych czasów, w których Szymanowski wsłuchiwał się w podhalańskie „nuty”, aby je w genialnej stylizacji przetłumaczyć na swą muzykę. Dla szczęśliwych uczestników, dla „Pogotowia ratunkowego kultury górskiej” — jak grono najbliższych żartobliwie nazywało Karol Szymanowski — były to chwile niezapomniane. Autor tych fragmentów powinien je udostępnić ogółowi, który coraz więcej łącznie do prawdziwej polskiej muzyki, jak tego dowiodły trzy niedawne koncerty na Wawelu, zwłaszcza drugi z rzędu. Tyle mówi się u nas o wystawieniu „Harnasiów” na stotecznej scenie! Już dwukrotnie wyprzedziły nas Praga i Paryż. Gdyby jednakże, po latach (!) przyszła kolej na Warszawę w inscenizacji baletu — książeczka prof. Chybińskiego o „Harnasiach” byłaby ich cennym dopełnieniem. (jml)

RUCH REGIONALNY

Poemat polski o hutach śląskich. W r. 1933 ukazał się w Poznaniu nakładem Jana Kuglina, jako piękny druk bibliofilski, poemat Walentego Rozdzińskiego p. t. „Officina Ferraria, albo huta i warsztat z kuźniami szlacheckiego dzieła żelaznego” z r. 1612. Omówiliśmy wtedy szczegółowo znaczenie odkrycia, jakiego dokonał profesor U. P. dr. Roman Pollak, odnajdując to arcydzieło w gnieźnieńskiej Bibliotece Kapitulnej i wydając na nowo jego unikatowy egzemplarz. Wydanie to nie było wszakże kompletne. Teraz świetny polonista poznański uzupełnił tekst, dodał obszerne krytyczne przypisy, oraz wstęp, objaśniający czytelnika o znaczeniu dzieła Rozdzińskiego i o życiu autora. Całość tę wydał Instytut Śląski w serji „Biblioteka Pisarzy Śląskich”. Tekst zdobi dziewięć reprodukowanych oryginalnych drzeworytów, które znajdują się w pierwodruku.

SZKOLNICTWO

Szkoła na wolnym powietrzu. Pod tem hasłem odbędzie się w Bielefeld w Niemczech kongres międzynarodowy Uczestniczą 24 narodowości ze wszystkich części świata, w ich liczbie i Polska.

Jutro:

O POLAKACH, PRADZE I KARLOWYCH WARACH

przez

dr. Feliksa Pohoreckiego

Z OBCYCH KSIĄZEK

NAUKI ŚCISLE W STAROŻYTNOSCI

W r. 1911 zaczęła londyńska firma wydawnicza Thornton Butterworth ogłaszać popularne opracowania z różnych dziedzin wiedzy jako „Domową bibliotekę uniwersytecką” (Home University Library). Zwięzłość, treściwość i stosunkowa taniść tych tomików, zarówno jak staranny dobór autorów, złożyły się na rodzaj olbrzymiej encyklopedji, z którą trudno porównać jakieś wydawnictwo w innych krajach. Naturalnie są tu rzeczy lepsze i gorsze, ale naogół poziom jest wysoki. Biblioteka dzieli się na działy sztuki, ekonomji i handlu, historii i geografji, literatury, nauk politycznych i społecznych, religji i filozofji, wreszcie nauk ścisłych.

W roku bieżącym, w którym Biblioteka obchodzi 25-lecie swego istnienia, osiągnęła ona imponującą cyfrę 164 tomików (po 2 i pół szylinga, czyli ok. 3 zł 25 gr.). Ostatni z nich, to „Nauki ścisłe w starożytności” prof. Benjamina Farringtona (Science in Antiquity). Tych 200 stron niewielkiego formatu daje doskonały przegląd przedmiotu.

Naturalnie trudnoby tu było streszczać pełny faktów popularny podręcznik. Zamiast to czynić lepiej podać parę ogólnych poglądów autora. Wedle niego dzieje nauk ścisłych rozpoczynają się w w. VI prz. Chr., kiedy wiadomości kapłanów egipskich i babilońskich przenikły do Jończyków. Ci opierali się na obcych początkach, ale tchnęli w nie nowego ducha, ducha optymizmu wierzącego, że wszystko na świecie da się wytłumaczyć, ponieważ świat stanowi logiczną całość. Nie powstrzymywała ich religja, gdyż umieli wzniesić się ponad naiwny politeizm i antropomorficzne mity.

Dzisiaj teoria Talesa, że wszystko składa się z wody, wydaje się czemś niesłychanie prymitywnem. Ale postawmy się w położeniu starożytnego myśliciela, pozbawionego wiadomości, które my posiadamy. Zwrócił on uwagę na parowanie wody; nad głową widział błękit, nieraz pokryty chmurami, a podobny do przekrojonej napał bańki, wiedział, że ciało ludzkie wypełnia w znacznej części płyn — czyż nie był genialnym na swoje czasy myślicielem?

Farrington zastanawia się dalej, dlaczego myśl grecka nie zwróciła się ku praktycznym wynalazkom, ułatwiającym życie. Tłumaczy to istnieniem niewolnictwa. Starożytni rozporządzali tanją pracą, więc nie poszli w kierunku jej oszczędzania, jak np. dzisiejsza Ameryka, gdzie służba domowa jest tak droga.

Atoli niewolnictwo zatakowało ostatecznie rozwój nauk ścisłych, wymagających fizycznego wysiłku ze strony badacza. Jako przykład może

WISŁA — UŚMIECH PRZYRODY I KULTURY

Motył z pod Baraniej Góry — Czem była Wisła, czem jest — Barwny inicjał poematu — Wisła i Gdańsk — Kultura materialna i kultura duchowa Śląska.

Wpadła mi na stół barwna, jak motyl, broszura, p. t. „Wisła. U stóp Baraniej Góry”, wydana świeżo staraniem tej słynnej stacji klimatycznej. Publikacja ta ma znaczenie nietylko propagandowe. Oczywiście pewna kokieteryja w takich wydawnictwach jest nieodzowna, ale w tym wypadku nie jest ona sztuczna. Wisła rozpacza urok swoją naturalną urodą, a przeto jest tu niejedno do powiedzenia o jej wysokiej kulturze. Ze słonecznej książeczki o wsi Wisła na Śląsku Cieszyńskim można się wiele nauczyć.

Przedewszystkiem — jakie to cudowne zjawisko historyczne! Na Wisłę studjować możemy, jak dobroczynnie działa sam fakt włączenia jakiejś krainy do właściwego systemu życia narodowego. Śląsk Cieszyński w tych ubogich Beskidach, oderwany przez wieki od Polski, skazany był na nędzną wegetację. Jakież mógł mieć perspektywę? W najlepszym razie ludność mogłaby liczyć na byt proletarjacki w usługach obcego przemysłu. Wyżyłaby przastare źródła tej rzeki, która jest krzyżem i mleczem pacierzowym organizmu naszego. Mawiano dawniej: Głupia Polska bez Gdańska, bo rozumiano sens praktyczny ujścia rzeki: ale trzeba to sobie powiedzieć, że niekompletna Polska bez Wisły śląskiej.

Polska nie dała tej Wisły wielkiego przemysłu, ale dała coś więcej — przywróciła ją do organizmu narodowego. I oto patrzcie, po latach kilkunastu nabrała ciała, rumieńca i uśmiechu. Kto nie wierzył w prawo natury, rządzące dziejami Polski i jej cząstek, ten się troskał, czy uboga materialnie Polska zapewni rozkwit dzielnicom, które były przyłączone do potężnych państw obcych. Teraz niech się przypatrzy, jak rozkwita Poznań i z jaką ekspansją gospodarczą idzie na polski wschód, niech popatrzy na Gdynię, niech się przyjrzy Wisłę.

Przed samą wojną rodzina arcyksięcia austriackiego Ferdynanda, zjechałszy do swego pałacyku w Wisłę, nie tała złości, zobaczywszy kilka willi wzniesionych tutaj przez Warszawian.

— Czego oni chcą od Wisły? — zapytała arcyksiężna miejscowego księdza.

Ten odrzekł:

posłużyć medycyna. Od Galena (II w. po Chr.) do Wezjalusa (w. XVI) nie zrobiła ona w Europie właściwie żadnego postępu. Drugą przyczynę stanowiło zaprząpienie umysłów światem duchowym. Nauki ścisłe nie wchodziły w program zwyczajnego wykształcenia, jakie dawała szkoła chrześcijańska, i stąd stanowiły przedmiot zainteresowania niewielu wyjątkowych jednostek.

Gdy patrzy się na dzisiejsze stosunki, wynikłe z rozkwitu nauk ścisłych i opartej na nich filozofji materialnej, gdy sumuje się algebraicznie jej plusy i minusy, trudno oprzeć się m—śli, że tak właśnie było lepiej. Tego jednak prof. Farrington nie mówi.

Dr. W. T.

„Polen”. Pod takim tytułem ukazał się spory i ładnie wydany tomik monograficzny, którego autorem jest dr. Wilhelm Noetling, zaś nakładcą berliński księgarz Kurt Wolff. Jest to krótkie kompendjum, w którym czytelnik niemiecki ma znaleźć najpotrzebniejsze wiadomości o Polsce, poczynając od geografji i etnografji, a kończąc na kulturze duchowej i nawet polityce, przyczem stosunek autora do Polski oczywiście przybiera barwę taką, jakiej dzisiaj jest Niemcom hitlerowskim potrzeba. Na zebraniu materiału widać dużo starań, ugrupowanie jest jasne i przejrzyste. Oczywiście szczegóły są czasem umieszczone na takich płaszczyznach zbliżenia, że perspektywicznie nie odpowiadają swemu właściwemu miejscu. Aby dać jeden przykład — w muzyce pomoniuszkowskiej jest obok Zelenkiego i Noskowskiego równorzędnie Henryk Jarecki muzyk bardzo zasłużony, lecz w zakresie twórczości należący do innej klasy zarówno swoim zasięgiem, jak treścią muzyczną kompozycyj. Dziełko należy do zbioru „Erde in Wort und Bild”, ilustracje też zajmują dużą część tomu, a jest ich bardzo wiele, bo przeszło 100, zgromadzonych osobno, na końcu. Reprodukcje z fotografij są doskonale, odbite na papierze kredowym i pięknie zdobia oprawy w zgrzebne płótno tom. Nie można jednak nie wspomnieć o mnóstwie błędów w pisowni nazwisk. Chwilami trudno zorientować się, o kogo idzie. (tk)

— Polacy uważają Wisłę za swoją rzekę.

Księdza brutalnie wyproszono z placu.

To, co się teraz dzieje w Wisłę, to istna manifestacja narodowa. Wyjawia się radość obopólna i Śląska i Polski z powodu organicznego połączenia. Przeglądając się mapom i tablicom owej książki, nie mogę oczom uwierzyć, jak szybko wyrasta miasto-park Wisła. Pamiętam ją z przed lat 34, kiedy słynny uczonec Julian Ochowicz stawał tam pierwszą willę i zakładał pensjonat. Jakże trudno było tam się dostać wózkami po drodze błotnistej i dziurawej. Wisła czyniła na wiosnę i po burzach okropne spustoszenia, nędzą ludności przynębiała. Karczma jedynym była przytuliskiem dla turysty. Dzisiaj w gminie Wisły mamy rozrzucone na dużej przestrzeni w dolinie głównej i nad potokami 154 pensjonaty, 4 hotele (piąty w budowie), szereg restauracyj, 5 kawiarni. Wisła w tej chwili ma przygotowanych dla gości 3260 łóżek.

I jest poco tu przyjeżdżać. Używać zdrowia na wycieczki górskie i sporty, albo się leczyć. W lecie ordynuje 5 lekarzy, prócz tego stały lekarz. Znako-mite, z wielkim nakładem wzniesione urzędzenia sportowe letnie i zimowe. W zimie słynne tu narciarstwo. Koroną zaś urzędzeń tych jest wielki basen kąpielowy z komfortem urządzony. A to wszystko połączone asfaltowymi drogami i koleją wysokogórską, przetrzoną przez doliny na wiaduktach, a mającą w obrębie Wisły trzy stacje. Rzeki i potoki uregulowane, dawne pustkowia, koło łożyska zamienione na park, elektryczność, w willach wodociągi...

Jednym słowem, życie polskie wytworzyło teraz przepiękny inicjał w poemacie, jakim jest rzeka macierzysta, tutaj poczynająca się, odpowiednik do Gdańska i Gdyni, odpowiadający przeznaczeniu tej górskiej, uśmiechniętej okolicy. Niemałego też znaczenia jest symbolika suwerenności polskiej, u źródeł Wisły, zaznaczona monumentalnym gmachem rezydencji Prezydenta Rzeczypospolitej.

Wszystko to jednak, co kultura narodu i państwowość dla Wisły zrobiły, nie byłoby wystarczającą atrakcją, gdyby nie łaska przyrody, która Wisłę obdarzyła wdzięczną urodą. O uroku Wisły pisze w omawianej broszurze młody pisarz śląski Gustaw Morcinek. Opisowi jego zawdzięcza publikacja wartość literacką. I to jest właśnie znamienne, że chwalebny Beskidu i Wisły głosić może dzisiaj własna literatura śląska. Wisła dzisiejsza jest w znacznej mierze dziełem twórczości własnej Ślązaków. Ta twórczość rozkwita na wszystkich polach. W literaturze ma Śląsk Cieszyński wybitnych przedstawicieli zarówno powieściopisarzy, jak poetów. A w tej literaturze pięknie się kojarzy sztuka z tem, co jako naturalna twórczość należy do etnografji. Tak samo w Wisłę kultura komfortowa łączy się harmonijnie z darami przyrody.

Bardzo interesującym organem twórczości śląskiej jest czasopismo „Zaranie Śląskie”, wydawane staraniem Tow. Ludoznawczego w Cieszynie. Mamy w niem właśnie połączenie etnografji z literaturą, nie wybiegające poza ramy regionalne.

W ostatnich czasach wiele zrobił dla kultury świadomości dziejowej Śląska i dla propagandy spraw śląskich utworzony przez województwo Instytut naukowy. Ukazało się tam wiele prac gruntownych z zakresu historii tej ziemi, literatury śląskiej i z dziedziny spraw ekonomicznych. Instytut Śląski, jak widać, dobrze zorganizowany, zajął się „Zaraniem” i rozpoczął systematyczną publikację bibliografji śląskiej.

Jest to dalszy ciąg tej samej pracy, jeno w górnych dziedzinach kultury umysłowej, której piękne owoce widzimy w Wisłę w urządzeniu tego pięknego miasta-parku.

Zygmunt Wasilewski

Warszawa

Książki nadesłane

Feliks Przyjemski: „Polski ład”. Kraków 1936. Nakł. Wyd. „Samodzielności”. Irena Turowska: „Wśród pamiątek Krakowa”. Przewodnik po Krakowie. Katowice, 936. Drukarnia Śląska.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Normy dochodowości z gruntów

Projekt rozporządzenia wykonawczego do ordynacji podatkowej zawierającego następujące przepisy, dotyczące norm dochodowości z gruntów:

Ogólna norma szacunkowa dochodowości z 1 ha gruntów wyraża dochód, osiągnięty w gospodarstwie wiejskim, prowadzonym w sposób najbardziej rozpowszechniony (typowy) w danym okręgu (strefie), po wyłączeniu gruntów, dla których ustalane są specjalne normy, a obliczony przez potrącenie od przychodu kosztów osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia przychodu oraz odpisów na zużycie i po potrąceniu strat częściowych lub całkowitych w przedmiotach, podlegających zużyciu i służących do osiągnięcia dochodu, jak również tych bezpośrednich podatków państwowych i samorządowych, przymusowych lub ustawowych świadczeń pieniężnych i bezpłatnych świadczeń przymusowych innego rodzaju na cele publiczne, które w danym okręgu wymiarowym, bądź w danej strefie, są powszechnie pobierane. Podlegają więc obliczeniu od ogólnego dochodu udowodnione wydatki, wymienione w art. 10 ust. 1, pkt. 1, 2, 3 i 4 u. p. d., oraz te z danin publicznych, podlegających odliczeniu w myśl art. 10 ust. 1, pkt. 5 u. p. d., które w danym okręgu wymiarowym, bądź w danej strefie nie są pobierane powszechnie.

Normy szacunkowe dochodowości z gruntów ustala dla poszczególnych okręgów wymiarowych lub części tych okręgów (stref), zależnie od jakości gruntów i warunków gospodarczych, na podstawie: renty gruntowej, wartości pracy właściciela oraz przeciętnej ceny żyta — mianowicie przez pomnożenie sumy kilogramów żyta, wyrażającej rentę gruntową i wartość pracy oraz przeciętną cenę żyta.

Wysokość renty gruntowej określa się na podstawie wyrażonego w kilogramach żyta przeciętnego czynszu dzierżawnego z 1 ha gruntów, przyjmując, że czynsz ten stanowi 70 proc. renty. W zależności od warunków miejscowych może być ustalony inny stosunek czynszu dzierżawnego od renty gruntowej.

Wysokość przeciętnego czynszu dzierżawnego ustala się dla poszczególnych okręgów (stref) na podstawie danych o wysokości czynszów dzierżawnych, umówionych w roku poprzedzającym rok podatkowy, a w braku miarodajnych umów dzierżawy w tym roku — na podstawie czynszów domniemanych, ustalonych przez biegłych z uwzględnieniem urodzajności i położenia gruntów.

Umowne czynsze, wyrażone w złotych, przelicza się na czynsze w kilo-

gramach żyta według cen z roku, poprzedzającego rok podatkowy.

Wartość pracy określa się w kilogramach żyta z 1 ha użytków rolnych, według następującej tabeli:

Ogólny obszar użytków rolnych z wyjątkiem gruntów pod wodami, lasami i sadami	Wartość pracy w stosunku do renty gruntowej
do 15 ha	60 proc.
" 20 "	55 "
" 25 "	48 "
" 30 "	40 "
" 60 "	30 "
" 180 "	20 "
" 500 "	10 "
" 1000 "	5 "
ponad 1000 "	3 "

W zależności od miejscowych warunków wartości pracy do renty gruntowej może być odpowiednio podwyższony lub obniżony.

Przeciętną cenę żyta ustala się na podstawie cen miejscowych, płaconych producentom rolnym, ustalonych dla danego powiatu przez Główny Urząd Statystyczny dla miesięcy od stycznia do maja i od września do grudnia włącznie roku poprzedzającego rok podatkowy.

Specjalne normy, przeciętnej dochodowości z gruntów ustala się dla lasów, łąk, pastwisk, wód zarybionych oraz gruntów pod sadami, ogrodami warzywnymi, szkółkami drzew lub pod uprawą chmielu, tytoniu, kwiatów, wikliny, buraków cukrowych itp. roślin specjalnych. Specjalna norma przeciętnej dochodowości z gruntów wyraża dochód z 1 ha gruntów.

Specjalne normy dochodu z łąk najslabszych, zalewanych wodą, o trudnym dostępie w okresie sianokosów, oraz specjalne normy dochodu z pastwisk ustala się najwyżej w wysokości 50 proc. norm ogólnych z gruntów. (k)

Sytuacja budżetowa w I kwartale b. r. budżet.

Dochody budżetowe w I kwartale roku budżetowego 1936/37, t. j. od 1 kwietnia do 30 czerwca r. b. wynosiły ogółem 523.685 tys. zł wobec 474.105 tys. zł w I kwartale roku budżet. 1935/36, zwiększyły się więc dość pokaźnie. Wydatki natomiast uległy zmniejszeniu, wyrażały się bowiem we wspomnianym okresie kwotą 522.598 tys. zł wobec 554.391 tys. zł w I kwartale roku budżetowego 1935/36.

Dzięki zwiększeniu się dochodów, przy równoczesnym wydatnym spadku rozchodów, osiągnięto w I kwartale r. budżetowego 1936/37 saldo aktywne w wysokości 1.087 tys. zł, gdy w I kwartale roku budżet. 1935/36 powstał wielki deficyt w wysokości 80.286 zł.

Poszczególne główne pozycje dochodów i wydatków państwowych w I kwartale r. budż. 1936/37 przedstawiały się w tysiącach złotych następująco (w nawiasach cyfry z analogicznego okresu roku budżetowego 1935/36): dochody: administracja 339.959 (308.117), w tem dochody skarbowe z podatków i opłat 283.559 (232.713), inne dochody administracyjne 56.400 (75.404), wpłata do skarbu państwa

z przedsiębiorstw 19.732 (11.168), w tem z lasów państwowych 12.000 (3.000), z poczty, telegrafu i telefonu 6.337 (3.000), z polskich kolei państwowych — (3.400); wpłaty do skarbu państwa z monopolu 163.994 (154.820), w tem z monopolu solnego 11.900 (10.100), z tytoniowego 25.602 (77.500), spirytusowego 51.562 (52.000), zapalczanego 6.230 (7.544), loteria państwowa 8.700 (7.100); wydatki: administracja 520.451 (552.285), w tem władze naczelne, t. j. Prezydent R. P., sejm i senat, prezydium rady ministrów, Najwyższa izba kontroli państwa 3.850 (4.456), min. spraw zagranicznych 9.185 (10.759), wojskowych 191.226 (190.936), wewnętrznych 48.385 (48.754), skarbu 27.503 (31.455), sprawiedliwości 20.995 (21.021), przemysłu i handlu 10.978 (15.331), komunikacji 9.262 (9.818), rolnictwa i reform rolnych 8.081 (8.097), wyznań religijnych i oświecenia publicznego 78.645 (78.223), opieki społecznej 9.980 (15.840), poczt i telegrafów 384 (321), amerytury 38.101 (41.202), renty inwalidzkie i pensje 23.765 (25.935), obsługa długów państwowych 40.111 (50.107), dopłata skarbu państwa do przedsiębiorstw 2.147 (2.106).

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Podatek od lokali.** Powstały wątpliwości, czy komorne z lokali, nie podlegających ustawie o ochronie lokatorów, a mające służyć za podstawę do wymiaru podatku od lokali, winno być udowodnione umową na piśmie, czy też może być również udowodnione kwitami komornianymi. Ministerstwo wyjaśnia, że na dowód wysokości faktycznego komornego z 1935 r., stanowiącego podstawę wymiaru podatku na okres 1936-37 dla lokali w budynkach, nie podlegających ustawie o ochronie lokatorów, mogą służyć wszelkie środki dowodowe, przewidziane w ordynacji podatkowej.

(p) **Specjalnego podatku przemysłowego od wynajmu pokoi nie będzie.** W związku z wiadomościami, jakie pojawiły się ostatnio w prasie, o pociągnięciu do obowiązku płacenia podatku przemysłowego głównych lokatorów, odnajmujących więcej niż dwa pokoje sublokatorom, agencja „Iskra” dowiaduje się, że wiadomości te nie odpowiadają prawdzie. Dodatkowe rozporządzenie w tej sprawie nie jest opracowywane, gdyż o podatkowanie odnajmu pokoi uregulowane jest obowiązującymi przepisami o podatku przemysłowym, żadne zaś zmiany tych przepisów nie są obecnie przewidywane.

Z KRAJU

(k) **Walutowa w sytuacji walutowej.** Na odcińku walutowym w dalszym ciągu sytuacja pozostaje bez zmiany. Na wczorajszych giełdach walutowych dewiza na Londynie utrzymała się prawie dokładnie na wczorajszym poziomie, dewiza na Nowy Jork zaś jest jak gdyby nieco mocniejsza. Zaznaczyć należy, że — mimo uspokojenia, które, podobnie jak przedtem panika, wychodzi z Francji — kursy funta utrzymały się jednak na bardzo wysokim poziomie. Na podkreślenie również zasługuje prawie kompletny brak repatriacji wywiezionych zagranicę, a przede wszystkim do Anglii, kapitałów francuskich, który widoczny jest zarówno z wysokiego kursu funta, jak i z nikłego przyplwy złota do Banku Francji. Również dolar, który utrzymywał się nie tak dawno na poziomie parytetowym w Paryżu, obecnie jest nieco mocniejszy mimo że czynniki sezonowe (ujemne saldo w bilansie handlowym U. S. A. oraz turystyka) działały raczej w kierunku osłabienia dolara. Ogólna sytuacja nacechowana więc jest nie tylko poprawą, ile ospalnością. Na wczorajszych giełdach nie zanotowano poza tem żadnych ciekawszych zmian —

poza nieznacznym osłabieniem franka szw., który ostatnio kształtował się bardzo mocno.

(k) **Konwersja pożyczek państwowych** ma na celu zmniejszenie ciężaru obsługi wewnętrznego zadłużenia państwa. Obsługa długów państwowych wewnętrznych kosztuje państwo około 94,8 mil. zł, z czego 72,8 mil. zł idzie na oprocentowanie, a 21,9 mil. zł — na amortyzację, czyli na spłatę kapitałów. Dzięki konwersji 6-ciu pożyczek państwowych oraz pożyczek narodowej wydatki na obsługę skonwertowanego zadłużenia państwowego zmniejsza się blisko o 20 milionów zł.

„Wspólnotę Interesów“ wykupuje państwo

Dziś po 28 miesiącach od chwili ustanowienia nadzoru sądowego, nastąpi podpisanie układu z wierzycielami „Wspólnoty Interesów“ oraz posiadaczami pakietu większości akcji tego koncernu, niemieckim królem stali Flickiem (względnie rządem niemieckim).

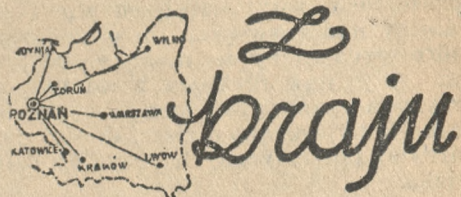
Układ ten przedstawia się następująco: Państwo polskie przejmuje za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego pakiet akcji „Wspólnoty“. Cena tych akcji, uwzględniając obecne zadłużenie „Wspólnoty“ i cięża na tym koncernie długi skarbowe została ustalona na 37 milionów zł, które niemieccy posiadacze pakietu otrzymali w obligacjach na tę sumę wypuszczonych przez „Wspólnotę Interesów“. Spłata tych obligacji przez „Wspólnotę“ została rozłożona na 15 lat, począwszy od 1 stycznia 1936 r.

Wzajemian za pokrycie obligacjami należności za akcje Bank Gospodarstwa Krajowego skreśla „Wspólnotę“ udzielone kredyty na sumę 10 milionów zł, przejmując dług „Wspólnoty“ w Zakładzie Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych za składki w wysokości 10 milionów, oraz inne należności na 3 miliony zł, a 14 milionów otrzyma „Wspólnota“ od B. G. K. w gotówce. Obligacje „Wspólnoty“ zostaną oprocentowane na 3 proc. rocznie.

W związku z uwzględnieniem w cenie kupna akcji wiarytelności skarbowych wszelkie zaległości podatkowe i należności na „Wspólnotę“ grzywny sięgające łącznie około 100 milionów zł zostaną skreślone. Szczegóły dalszych planów co do „Wspólnoty“ nie są narazie znane.

Płachty żniwne — Pasy transmisyjne — Artykuły techniczne poleca
Z. MAZURKIEWICZ, Sp. z o. o.
fabryka i składnica
Kantaka 8/9 POZNAŃ telefon 30-22

Ng 12971

UCZONY ANGIELSKI NA ŚLĄSKU

Bawi obecnie na Śląsku profesor literatury polskiej na Uniwersytecie w Londynie, p. William Rose. Nazwisko prof. Rose jest dobrze znane nie tylko na Śląsku, lecz w całej Polsce, ponieważ prof. Rose po dwuletnich studiach na Śląsku wydał niedawno źródłową i obszerną pracę o Górnym Śląsku.

LUDNOŚĆ STOLICY

Ludność Warszawy w dniu 1 czerwca r. b. osiągnęła cyfrę 1.229.585 mieszkańców, czyli powiększyła się w okresie rocznym o 7.908 osób. W mies. maju r. b. zawarto w stolicy 569 małżeństw, z których 436 chrześcijańskich i 133 żydowskich. Urodzeń żywych zarejestrowano 1.450 (chrześcijan 1.007, Żydów 443), zmarło w miesiącu sprawozdawczym 1.083 osób (800 chrześcijan oraz 283 Żydów). W maju wpisano do rejestru mieszkańców 5.243 osób, wypisano do innych gmin 4.802 osób. Przyjazdów na czasowy pobyt zarejestrowano 29.527, cudzoziemców odwiedziło stolicę 3.277, w tem z krajów europejskich 2.721, z krajów pozaeuropejskich 556. (PAT)

ZŁOTE GODY KAPLAŃSKIE ARCYB. TWARDOWSKIEGO

J. E. ks. arcybiskup metropolita lwowski dr. Bolesław Twardowski obchodził swój jubileusz 50-lecia kapłaństwa w zaciśnięciu rezydencji letniej w Obroszynie pod Lwowem. Po mszy św. odprawionej przez dostojnego Jubilata w kaplicy pałacowej — złożyli życzenia Arcypasterzowi kanonicy kapituły metropolitalnej lwowskiej i Prowincjałowie OO. Jezuitów. Uroczystości jubileuszowe diecezjalne zostały wyznaczane na dzień 20 września br. Diecezjalny Zarząd Akcji Katolickiej urządza 20 września „Dzień Katolicki“. (KAP)

ŚWIADECTWA MORALNOŚCI DLA EMIGRANTÓW DO BRAZYLII

Syndykat Emigracyjny podaje do wiadomości wychodźców, zamierzających wyjechać do Brazylii, że władze brazylijskie wymagają od emigrantów, udających się do tego kraju na podstawie wezwań od krewnych, zaświadczeń, że nie występowali oni nigdy przeciw rządowi ani przeciw ustrojowi społecznemu, oraz że nie są przekonani komunistycznymi. O tego rodzaju świadectwo moralności emigranci starają się powinni przez Syndykat Emigracyjny, nie wnosząc zaś podań do konsulatu brazylijskiego, który legalizuje świadectwa moralności dopiero po poświadczeniu ich przez władze polskie do ministerstwa spraw zagranicznych włącznie. Koszta zaś świadczenia władz polskich odpowiadają normalnym opłatom stemplowym, koszty zaś legalizacji w konsulacie brazylijskim wynoszą zł 21. (PAP)

ZJAZD TURYSTYCZNY

W dniu 2 sierpnia r. b. odbędzie się w Hajdukach na Śląsku pierwsze międzynarodowe wyścigi motocyklowe o „Grand Prix Śląska“. Na wielką tę imprezę sportową Liga Popierania Turystyki organizuje masowy zjazd na zasadzie indywidualnych kart uczestnictwa. Karty L. P. T. upoważniają będą do podróży z dowolnej stacji do Hajduku począwszy od 31 lipca, oraz do bezpłatnego powrotu w terminie do 3 sierpnia r. b. Karty uczestnictwa upoważniają będą ponadto do bezpłatnego wstępu na zawody.

DOZÓR NAD MIĘSEM I PRZETWORAMI MIĘSNymi

Min. opieki społecznej wydał w porozumieniu z min. rolnictwa i reform rolnych oraz przemysłu i handlu rozporządzenie, zmieniające niektóre postanowienia rozporządzenia min. spraw wewnętrznych o dozorz nad mięsem i przetworami mięsnymi.

Zgodnie z nowym rozporządzeniem istniejące obecnie miejsca sprzedaży mięsa oraz wytwórnie i miejsca sprzedaży przetworów mięsnych, zarówno jak szlamiarnie i wędzarnie przemysłowe, powinny być doprowadzone do stanu, wymagającego wymienionem rozporządzeniem ministra spraw wewnętrznych, w terminie do 30 czerwca 1938 r.; dotychczasowy termin ustalony był na dzień 30 czerwca r. b. Przedłużony został również do dnia 31-go grudnia 1938 r. obowiązek umieszczania wytwórni wędlinarskich w dzielnicach osiedli, posiadających urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne, wyłącznie w lokalach, połączonych z siecią wodociagową i kanalizacyjną. (PAP)

Krótkie informacje gospodarcze

— Dowiadujemy się, że wejście w życie rozporządzenia o dozorz nad wyrobem i obiegiem środków kosmetycznych zostanie odroczone na jeden rok, licząc od 19 lipca 1936 r.

— Min. przemysłu i handlu, na wniosek Związku izb przemysłowo-handlowych uruchomił do końca r. b. kontyngent wywozowy na szczerbie, t. zw. „szuster“ w wysokości 15.000 kg.

— W Gdyni istniała dotychczas jedna wytwórnia soków owocowych i to wyłącznie dla zaopatrzenia rynku lokalnego. Ostatnio, jedna z najpoważniejszych firm importowych owoców przystąpiła do urządzenia drugiej wytwórni soków owocowych w Gdyni i to w samym porcie. Wytwórnia ta produkować będzie soki owocowe przeznaczone na eksport.

— Minister handlu w Jugosławii wydał rozporządzenie o przeprowadzeniu kontroli cen w przedsiębiorstwach o organizacji kartelowej.

— W Paryżu toczyły się od pewnego czasu rokowania między poszczególnymi członkami międzynarodowego kartelu stalowego „ireg“. Rokowania te doprowadziły do daleko idącego porozumienia. Sporządzono listy towarów, które objęte zostały umowami wywozowymi. Do tej pory został już podpisany szereg z tych umów.

— Dwie największe wytwórnie papieru gazetowego w Anglii, a może i największe w Europie, mianowicie Bowater's Paper Mills Ltd i Edward Lloyd Ltd., których produkcja roczna wynosi łącznie przeszło 500 tys. tonn papieru gazetowego, zostaną w najbliższych dniach sfuzjonowane.

— Giełda w Tokio oraz giełdy prowincjonalne zostały chwilowo zamknięte na podstawie decyzji ich kierownictwa. Krok ten spowodowały zostały panickimi nastrojami, które zaczęły się rozpowszechniać na ostatnich zebrań giełdowych w związku z uprzejmymi krążącymi pogłoskami co do planowanej przez rząd zmiany przepisów giełdowych.

— Japońska produkcja pszenicy oceniana jest r. b. na 12.590 tys. q, czyli o 5,1 proc. mniej niż w r. ub., kiedy wyniosła 13,2 milj. q. Zbiory jęczmienia oceniane są na 15.202 tys. q, czyli o 11,2 proc. mniej niż w r. ub., kiedy wyniosły 17.115 tys. q.

Kobieta o wiecznej młodości

Fenomen, który poruszył koła naukowe całego świata

„Eliksir wiecznej młodości“ znany nam jest — przynajmniej narazie jedynie z pięknych bajek. Lecz geniusz ludzki sięgający w swej niesamowitej prężności — „tam, gdzie oko nie sięga“, zdaje się nie uznawać żadnych niemożliwości... To też w licznych pracowniach naukowych i zacisznych laboratorjach, setki uczonych głowią się i ślęczy nad rozwiązaniem problemów, które wydawałyby się mogły — utopjami. A jednak niekiedy bywa tak, że przyroda jakgdyby sama wypowiedała się twierdząco o ziszczalności najbardziej fantastycznych pragnień człowieka.

Do rzędu takich właśnie wypadków zaliczyć należy fakt „wiecznej młodości“, którą natura obdarzyła pewną kobietę rosyjską, nazwiskiem Anna Czernowicz. Nazwisko to stało się głośnie w całym świecie medycznym i zajęło już poczesne miejsce w literaturze fachowej; jako oznaczające niebywały fenomen: kobietę o wiecznej młodości.

Anna Czernowicz zmarła, licząc sześćdziesiąt lat życia. Do schyłku żywota posiadała ona wygląd młodego dziewczęcia: jej cera pozostała świeża i delikatna; jej włosy, oczy, zęby i cała postać były do tego stopnia młodzieńcze, że przeprowadzone, nader szczegółowe badania lekarskie nie zdołały wykryć najmniejszego spustoszenia, dokonanego przysłowiowym „zębem czasu“. Anna urodzona w Ural-sku, rozwijała się do dziewiętnastego roku życia całkowicie normalnie. Wkrótce po wyjściu za mąż została porzucona przez męża, poczem powróciła pod dach rodzicielski, gdzie pędziła cichy i cnotliwy żywot.

Kiedy mając lat trzydzieści, spotkała się z swymi dawnymi koleżankami, które od lat wielu jej nie widziały, przyjaciółki były wyglądem jej niezmiernie zdumione, mówiąc: „Tyś się przecież od czasów szkolnych nie a nic nie zmieniła!“ Później, o rękę 38-letniej Anny starał się syn jednego z sąsiadów i kiedyś do niej powiedział, że aczkolwiek jest ona jeszcze małoletnia i prawnie za mąż wyjść jeszcze nie może, to postara się on rzecz tę z władzami pomyślnie załatwić. W związku z tem, poczęto się sprawą nieprzemijającej młodości Anny Czernowicz bliżej interesować. Miejscowy lekarz, zbadawszy tę osobliwą kobietę, posłał ją do Moskwy i odtąd Anna zmuszona była odbywać długie podróże, objeżdżając pół świata, przekazywa-

na przez jeden instytut naukowy drugiemu.

Cały świat naukowy zainteresował się „kobietą o wiecznej młodości“, a malarz francuski Pierre du Fosse, sportretował Annę Czernowicz dla jednego z swych obrazów, który uczynił go sławnym, a nosił tytuł: „Życie rozpoczyna się z czterdziestym rokiem“. Gdy Anna liczyła lat pięćdziesiąt, zapragnął ją poślubić pewien przemysłowiec moskiewski. Poznał ją z okazji wyścigów pływackich, do których Anna dopuszczona została jako uczestniczka w klasie dziewcząt „poniżej lat dwudziestu“.

W Paryżu Anna Czernowicz przez długi czas była przedmiotem badań i obserwacji lekarzy francuskich, którzy nie mogąc znaleźć rozwiązania zagadki uosobionej w tej kobiecie, zadowolili

się musieli postawieniem hipotezy, że prawdopodobnie pewne gruczoły doznały u niej niezwykle intensywnego rozwoju. Teoria ta dała asumpt do gorących dysput w kołach przedstawicieli wiedzy całego świata, tymczasem jednak, przedmiot sporów naukowców zakończył życie. Anna Czernowicz zmarła na zapalenie płuc, którego nabawiła się na pewnej zabawie, gdzie zbyt dużo tańczyła.

Fakultet medycyny uniwersytetu moskiewskiego ofiarował mężowi zmarłej olbrzymią sumę za wydanie ciała żony, lecz spotkał się ze stanowczą odmową. Dopiero teraz, po śmierci męża Anny, klinika uniwersytetu w Moskwie, otrzymała zezwolenie władz na otwarcie jej trumny. Zebrany mężom nauki przedstawił się zdumiewający widok: nawet śmierć nie zdołała zmienić rysów młodocianej twarzy Anny Czernowicz i wśród powiędłych kwiatów, spoczywała w trumnie świeża, osiemnastoletnia dziewczyna... Kr.

Sztafeta z pochodnią olimpijską przebyła już dwie trzecie trasy z Olimpij do Berlina. We wtorek sztafeta wyruszyła z Budapesztu w dalszą drogę do Wiednia, dokąd przybyła w środę rano. Na zdjęciu zmiana sztafety w granicach Grecji przez dwóch uczestników w strojach narodowych u stóp gór Parnasu.

Turystyka egzotyczna

Jedno z włoskich biur turystycznych postanowiło wyspecjalizować się w tak zwanej „turystyce egzotycznej“. W prospektach towarzystwo zapowiada najbardziej emocjonujące wycieczki do będących obecnie w modzie krajów Afryki

Wschodniej, pod którą to nazwa rozumieć należy obok Trypolitanji, Erytrei, również Abisynję. Cel tych wycieczek jest podwójny: rozbudzić u Włochów zainteresowanie dla zagadnień kolonialnych, z drugiej zaś strony zaznaczyć ich z warunkami klimatu i życia w dalekiej Afryce.

Pomysł dobry i napewno przyniesie instytucji krociowe zyski.

W związku z śmiałą inicjatywą włoskiego towarzystwa turystycznego, przypominają dzienniki rozwój biur turystycznych, z których największą wziętością cieszy się Cook.

W roku 1898 założyciel biura podróży Thomas Cook otrzymał list od ambasadora Wielkiej Brytanji lorda Dufferina, który w drodze powrotnej z swej placówki w Konstantynopolu postanowił zwiedzić wybrzeże morza Śródziemnego, z prośbą o danie mu w charakterze przewodnika osoby doskonale obznajomionej z warunkami podróży na tej trasie. mało wówczas przez turystów uczęszczanej. Thomas Cook odpisał ambasadorowi dosłownie, że „chętnie podjąłby się szczytnej misji eskortowania Jego Ekszellencji, gdyby nie był obecnie zajęty przeprowadzeniem armji angielskiej z Londynu do Khartumu“.

Istotnie angielskie ministerstwo wojny, któremu zależało na szybkim zlikwidowaniu ruchu madhistów, zagrażającego Sudanowi i obawiając się powolności, z jaką czynniki administracyjne załatwiali kwestje transportu, wolało powierzyć wszystkie kwestje, związane z transportem wojsk, biuro turystycznemu.

Jest to jedyny w historii wypadek, że biuro turystyczne zaangażowano w służbę Marsa.

Z naszych kąpielisk i uzdrowisk

Niewyzyskane morze.

Mamy piękne wybrzeże morskie, szereg plaż na niem, a nie wykorzystujemy go w pełni. Nie wykorzystujemy jak należy w dwóch kierunkach: 1) w sensie przedłużenia sezonu nad morzem, 2) w sensie wykorzystania walorów zdrowo - leczniczych morza i powietrza nadmorskiego.

W obu tych kierunkach zrobiono już dużo i to nie od dzisiaj z granicą, w krajach, które posiadają brzeg morski. W Belgji np. lub we Francji sezon nad morzem trwa dłużej niż u nas, wykorzystane jest całe lato i początek jesieni. U nas własnowolnie i ze szkoda dla wszystkich, komu się przydał pobyt nad morzem, przetrwała się t. zw. sezon do miesiąca — półtora miesiąca. W tym czasie panuje ścis i łok, a później pustka.

Jeżeli znów chodzi o wyzyskanie walo-

NA OLIMPIADĘ WYCIECZKA 8-dniowa

od 9. 8. do 17. 8.

zł **125.-**

Paszport, wiza, przejazdy kolejowe kl. III, wstęp na olimpiadę. **Zniżki dojazdowe**

Akredytywa Rmk. 10,— na dobę bez jakiegokolwiek uzasadnienia

Zapisy, informacje tylko ag 150/4

Wagons-Lits/Cook

Poznań, Br. Pierackiego 12. Tel. 58-86

rów leczniczo - zdrowotnych pobytu nad morzem, jesteśmy i w tym kierunku na szarym końcu. Powietrze nasycone solą i jodem, kąpiele morskie, inhalacje — są to czynniki, na których doniosłość w leczeniu niektórych dolegliwości zwrócili lekarze uwagę nie od wczoraj. Urządzenie w kilku punktach naszego wybrzeża basenów z ciepłą wodą morską, inhalatorów, dałoby dużą korzyść zarówno kuracjom jak i kąpieliskom. Podobne urządzenia istnieją w Sopotie i przyczyniają się niemało do wzrostu frekwencji.

Wszystko to jednak, a zwłaszcza przedłużenie sezonu, wymaga pewnych reform i inwestycji. W pierwszym rzędzie musiałaby być ulepszona komunikacja, zwłaszcza autobusowa z Gdyni, która obecnie przystosowana jest do krótkiego sezonu, a poza tem grzeszy nieregularnością i konspiracją, jeżeli mowa o godzinach przyjazdów i odjazdów.

Wreszcie należy pomyśleć też o jakichś lokalach rozrywkowych, któreby w razie złej pogody mogły urozmaicić pobyt. Należałoby więc zainicjować budowę kasyn, któreby się stały ośrodkami zebrań towarzyskich, mieściłyby czytelnice, sale bilardowe, sale do tańca etc. etc.

Do wyzyskania wszystkich walorów naszego morza jest jeszcze daleko i tę pracę powinnyby podjąć zainteresowane w pierwszym rzędzie kąpieliska nadmorskie. Morze dla wszystkich! — oto hasło, które nie powinno być tylko pustym dźwiękiem.

Sezon kąpielowy w Ciechocinku.

W Ciechocinku trwa już w całej pełni sezon kąpielowy. W roku bieżącym bawi tam o wiele więcej gości, niż w roku ubiegłym o tej porze. Tegoroczny tak licznyjazd należy tłumaczyć sobie trwającą w Ciechocinku od dłuższego czasu nieprzerwaną słoneczną pogodą.

Pragnąc sprawić kuracjom miłą niespodziankę, dyrekcja Zakładu Zdrojowego zaangażowała tegoroczny sezon świetną orkiestrę Filarmonji Warszawskiej pod dyrekcją p. Józefa Ozminskiego.

Goczałkowice Zdrój w pełnym szosie

Pierwsze dni sezonu głównego zaczęły się już silnym napływem kuracjuszy do Goczałkowic Zdroju.

Ceny w Zdrojowisku nadal są przystępne, a specjalnem powodzeniem cieszą się tanc kuracje ryczałtowe, organizowane w ciągu całego sezonu.

Atrakcją tegorocznego sezonu jest otwarta niedawno plaża nad Wisłą oddalona o niespełna kilometr drogi od Goczałkowic Zdroju.

W dniu 2 lipca b. r. nastąpiło w Goczałkowicach Zdroju uroczyste otwarcie Kolonji dla dzieci szkolnych Rodziny Kolejowej z Dyrekcji w Katowicach. Kolonja liczy około 100 dzieci.

Kuracja i pobyt w Goczałkowicach Zdroju doskonale wpływa na poprawę zdrowia u dzieci chorych na krzywicę i limfizm. Dlatego też coraz liczniej przybywają tutaj młodzi kuracjusze z całej Polski.

Radioaktywna solanka jedowo bromowa w Goczałkowicach Zdroju jest jedną z najsilniejszych w Polsce i dlatego skutecznie bywa stosowana w roznych zabiegach leczniczych, a zwłaszcza w chorobach reumatycznych, ischiasie, nerwobólach i sklerozie.

Szczawnica zaludnia się z każdym dniem

Zdrojowisko Szczawnica zaludnia się z każdym dniem coraz liczniej. Obecnie bawi tam na kuracji z pośród znanych osób w kraju J. E. Książę Metropolit dr. Stefan Sapieha, który zamieszkał w komfortowych apartamentach nowego budynku Inhalatorjum.

Pogoda sprzyja, dzięki czemu Szczawnica cała tonie w zieleni i kwiatach. Nowe Inhalatorjum i źródła cieszą się już wielką frekwencją. Plaża i kąpiele rzeczne w Dunajcu.

Dłatego krzyczy.

W biurze awantura. Klient ze zdziwieniem:

—Któż to tak krzyczy?

Szef: — Mój cichy, współnik! („Le Rire“)

Ś. p. Antoni Gniatczyński

Życiu Poznania ubyla postać nadzwyczaj charakterystyczna. W 44-tym zaledwie roku życia zmarł ś. p. Antoni Gniatczyński, znany powszechnie nie tylko jako świetny prawnik i cieszący się wielkim wzięciem adwokat, ale i ceniony i miłowany dla zalet charakteru i umysłu, jak i dla wielostronnych artystycznych talentów.

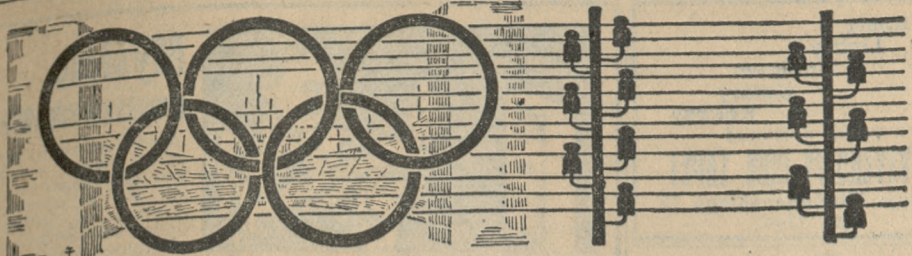
Pochodzący z rodziny, w której od pokoleń żywe są tradycje artystyczne i muzyczne, — że wspomniemy tutaj nazwiska Dembińskiego i Brauna, — ś. p. Zmarły od wczesnej młodości odgrywał znaczną rolę w życiu artystycznym i kulturalnym naszego miasta. Już sam Jego charakterystyczny, szopenowski profil zdradzał wybitną muzykalność. To też grał, śpiewał i komponował, a kilka Jego nastrojowych i pięknych pieśni ukazało się drukiem. Podobnie delikatna, jak muzyka jego skrzypiec, była muzyka jego wierszy,

które drukował w pismach, m. in. w wydawanym niegdyś w Poznaniu pięknym tygodniku „Wianki“. Jeszcze dziś w tece osamotnionego biurka spoczywają zapisane Jego ręką papiery, większe i mniejsze utwory, któreby warto było wydać w druku i uratować je przed zapomnieniem.

Ale życie dla poetów nielaskawe, to też śp. Antoni Gniatczyński porzucił twórczość, aby całą swoją energję poświęcić szarej, odpowiedzialnej, wyjątkowej pracy, jakiej wymagał Jego zawód. Wątle od wielu lat zdrowie nie pozwoliło mu nigdy z bronią w rękę stanąć na polu walki. Walczył więc przynajmniej piórem, stając jako jeden z pierwszych do pracy w plebiscycie na Górnym Śląsku. W późniejszych latach nigdy nie przestał być prawdziwym „mecenaszem“ wszystkich, co miało związek ze sztuką, z pięknem, z młodością. Był zawsze przyjacielem młodych, entuzjastował się ich radościami i dążeniami. Interesował się czynnie sportem, co mu zaskarbiło przydomek „mecenasa bokserów“, bo po jakimś pięknym meczu gościł u siebie całą reprezentacyjną „dziewiątkę“ i ufundował również puchar swego imienia.

Tym, którzy od lat przyzwyczaili się do jego dowcipu, do jego pogodnego usposobienia i trafnej ironji, pod którą ukrywał złote serce, trudno dziś pojąć, że „Gniady“ już oczy zamknął na zawsze. Pozostawił żonę, Marię z Kawczyńskich, i dwóch nieletnich synów. Mało kto może wiedział, jak głęboko był religijny. Ale tylko Wiara pozwoliła mu znieść w takiej pokorze i rezygnacji ostatnie, gorzkie tygodnie ciężkiej choroby.

Śpij spokojnie, Drogi Przyjacielu! Życ będziesz w naszej pamięci, aż i nam wybieje godzina. I wielu, bardzo wielu posyłać będą na Twoją świeżą mogiłę łzy i westchnienia.

Odprawa Olimpijczyków

W Centralnym instytucie W. F. na Białanach odbyła się onegdaj „odprawa” ekspedycji olimpijskiej Polski, połączone z defiladą próbną zawodników. Na tę uroczystość przybyło wielu działaczy sportowych, m. in. prezes P. Z. P. N. gen. Bończak, wiceprezes P. K. Ol. płk. Głabisz, wiceprezes inż. J. Grabowski, płk. Kiliński, prezes P. Z. T. K. płk. Goebel i wiceprezes dyr. Orłowski. Trybuna zapelniała publiczność składająca się z rodzin zawodników, studentów C. I. W. F. i sympatyków sportu. Licznie również stawili się przedstawiciele prasy.

Zawodnicy ustawili się w dwuszeręgu na boisku, poczem w serdecznych słowach przemówił do nich prezes płk. Głabisz, wyrażając nadzieję, że w twardej i nieustępliwej, ale lojalnej walce nie zawiodą nadziei, jakie w nich pokłada polski świat sportowy.

Następnie odbyła się defilada przed trybunami, w której część zawodników wystąpiła już w reprezentacyjnych strojach olimpijskich. Wzięli w niej udział wszyscy zawodnicy z wyjątkiem jedynie jeźdźców (którzy znajdują się w Grudziądzu) i wio-

slarzy (nie opuścili oni jeszcze Bydgoszczy). Ogółem w defiladzie wzięło udział około stu zawodników. Najlepiej prezentowała się grupka pań (lekkoatletki i gimnastyczki) w białych sukienkach, cyklistówkach na głowie i czerwonych szaliczkach. W kompletnym umundurowaniu zjawili się również piłkarze. Czapki rogatywki (białe z czerwonym otokiem), popielate spodnie, czerwone kurtki z białymi obramowaniami, białe koszule i czerwone krawaty z białym lampasem.

Przed defiladą do zawodników przemówił prezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego płk. Głabisz, podkreślając znaczenie występu na Olimpiadzie. Następnie zawodnicy wzięli się za ręce, tworząc wielki krąg i powtórzyli za płk. Głabiszem słowa ślubowania olimpijskiego: „Ślubujemy, że na Olimpiadzie walczyć będziemy po rycersku i do ostatniego tchu, żeby pokazać światu, iż Polska wychowała młode pokolenie dzielnie ciałem i duchem”.

Nastrój na obozie przedolimpijskim jest znakomity. Wszyscy zawodnicy są w doskonałych humorach i wykazują świetną formę.

Olimpijski zlot gwiazdzisty

Z Polski leci 5 samolotów

Dzisiaj o godz. 7.12 rano, w niepomyślnych warunkach atmosferycznych, wystartował z lotniska na Ławicy p. Fischer von Mollard, z Parze-

Zapowiedziany na dzisiaj rano, godz. 6, start z lotniska warszawskiego awjonetek RWD 13, biorących udział w zlocie do Berlina, został z powodu niepo-

Pierwszy samolot z Polski, który dzisiaj rano wystartował z Ławicy do olimpijskiego zlotu gwiazdzistego

czewa pod Jarocinem, na olimpijski zlot gwiazdzisty do Berlina.

P. Fischer v. Mollard, który jest członkiem Aeroklubu Poznańskiego, leci na angielskiej awjonetce „Moth” ze znakami rejestracyjnymi S. P. A. L. K.; na sterach awjonetki jest wymalowanych pięć kół olimpijskich.

O godz. 8.48 awjonetka p. v. Mollarda wylądowała na lotnisku w Szczecinie. Ogółem, p. v. Mollard, który leci z małżonką, zamierza przebyć trasę około 1500 km.

gody przesunięty o kilka godzin. Cztery awjonetki RWD 13, które wezmą udział w zlocie olimpijskim do Berlina, reprezentują Aeroklub warszawski, wileński, śląski i krakowski.

Z Warszawy ma lecieć do Berlina przez Poznań w dniu dzisiejszym kpt. Peterek (komisarz lotu) i mec. Terezenko. Kpt. Meissner i mjr. Michalik z Aeroklubu krakowskiego zapowiedzieli swój przelot przez Poznań na dzień jutrzejszy, czwartek, w godzinach przedpołudniowych. (ks)

Śmigły reprezentuje Wilno

Reprezentacja Poznania przeciwko reprezentacji Wilna jest następująca: Sobierajski (Legja); Twórz (Warta) i Dusik (Legja); Śmiglak IV (Warta), Kaźmierczak (Korona), Zaremba (Legja); Skrzypczak, Narożny (HCP), Przybyłowicz, Mikołajewski i Markiewicz (wszyscy Legja).

WKS „Śmigły”, występujący jako reprezentacja okręgu wileńskiego, ostatnio wykazał doskonałą formę i

niewątpliwie będzie jako zgrana całość o wiele niebezpieczniejszym przeciwnikiem od drużyny, która potrafiła wyeliminować z rozgrywek o puchar międzyokręgowy jedną z dwu reprezentacji ligi państwowej. Spotkanie niedzielne odbędzie się w Poznaniu na boisku Warty o godz. 17.

W czwartek o godz. 18 reprezentacja rozegra treningowe zawody z ligową Wartą na boisku tejże.

Hebda rozstawiony

W Sopocie rozpoczyna się w środę międzynarodowy turniej tenisowy z udziałem czołowych tenisistów 14 państw. W grze pojedynczej panów rozstawieni zostali Henkel (Niemcy), Hebda (Polska), Kukuljewicz (Jugosławia), Kho-Sin-Kie (Chiny), Lund (Niemcy), Metaxa (Austria), Denker (Niemcy), Del Castillo (Argentyna).

Tarłowski gra w ósemce Henkla, Spychała w ósemce Lunda, Tłoczyński w ósemce Metaxa. Uderza fakt, wyznaczenia obrońcy tytułu Hebda w drugiej ósemce. Organizatorzy turnieju liczą widocznie, że Hen-

kel wyeliminuje Hebde w ćwierćfinale i odbierze tem samym tenisowi polskiemu możliwość powtórzenia swego sukcesu w tegorocznych zawodach.

Kolarstwo

W ogólnej klasyfikacji Tour de France prowadzi po 16 etapie w dalszym ciągu Belg Maes. Ogólny jego czas wynosi 107 g. 50:26. Drugie miejsce zajmuje również Belg, Verwaecke — 108 g. 08:04. Dopiero na trzecim miejscu znajduje się Francuz Magne 108 g. 11:39. Maes ma więc już obecnie 18 minut przewagi nad drugim a 21 nad trzecim najlepszym z kolarzy.

Po zawodach piłkarskich 7 p. s. k. z sędziami PZOPI wygranymi przez wojskowych w stosunku 3:2 dowódca pułku, p. pułk. Kownacki, odznaczył zasłużonych zawodników wojskowych nagrodami. Na zdjęciu wśród innych kpr. Jaskóła, odznaczony za 10-lecie gry w drużynie 7 p.

Piłka nożna

Wyniki z niedzieli: Korona i Polonia (Główna) 2:1 (0:0). Pentatlon i San 0:2 (0:1). Admira i Cybina 0:1 (0:0). Cybina II i Legja II 3:2 (1:1). Stella (Żabikowo) i Naprzód (Poznań) 4:7 (2:3). Polonia (Kępno) i KPW (Gdynia) 2:4 (2:1). Lipno Stęszew i Strzelec (Luboń) 2:2 (1:1). Stow. Sport. Swarzędz i Grom 1:1 (0:1). Sokół (Mosina) i Polonia II (Główna) 4:1 (1:1). Polonia (Chodzież) i KPW II (Poznań) 3:4 (2:2).

Turniej siódemkowy o puchar KPW w Ostrowie wygrała drużyna gospodarzy przed GKS Venetia i Komp. Telegrafistów 25 D. P. Ostrów. Wobec zrzeczenia się nagrody przez KPW, puchar wręczono GKS Venetia.

Na konferencji odbytej bezpośrednio po nadzw. walnym zebraniu PZOPI, kluby B, a mianowicie: „Szamotulski” Polonia-Główna, Polonia - Kępno i „Rawicki” — w logicznym następstwie uchwaliły powziętych na tem zgromadzeniu — zrzekły się solidarnie dalszego rozgrywania finałów klasy B, skutkiem czego w roku 1935/36 nie będzie mistrza w tej klasie.

Piłkarzy polskich, udających się na olimpiadę do Berlina, pożegnał dzisiaj na dworcu imieniem piłkarstwa wielkopolskiego zarząd PZOPI z prezesem mec. Seydlitzem na czele.

O puchar p. Prezydenta Rzplitej grają w niedzielę w ćwierćfinale: repr. ligi w Stanisławowie z repr. miasta, Warszawa i Kraków w Krakowie, Wilno i Poznań w Poznaniu, Pomorze i Łódź w Bydgoszczy.

Kapitan sportowy Wil. O. Z. P. N. p. Gasiorek zastawił już skład reprezentacji Wilna przeciw Poznaniowi o puchar przechodni Pana Prezydenta R. P. Tym razem piłkarstwo wileńskie reprezentować będzie cały zespół WKS „Śmigły”.

Do Wilna przyjeżdża drużyna węgierska „Budafok”, która w dniach 1 i 2 sierpnia rozegra dwa spotkania towarzyskie. W pierwszym dniu goście spotykają się z Makabi, w drugim dniu z „Ogniskiem”. (PAT)

Przed olimpiadą

Przysięgę olimpijską złoży w dniu otwarcia igrzysk w Berlinie Rudolf Ismayr, znany atleta niemiecki, który na olimpiadzie w Los Angeles zdobył złoty medal olimpijski w podnoszeniu ciężarów.

Władze niemieckie zezwoliły na terenie Rzeszy wszystkim cudzoziemcom na noszenie w czasie trwania igrzysk mundurów swych krajów.

Dytko i Musielak byli w poniedziałek raz jeszcze badani przez lekarza, który stwierdził zupełnie dobry stan zdrowia, wobec czego obaj wyjadą na igrzyska.

Tenis

Międzynarodowe Mistrzostwa Polski, jak wiadomo, odbędą się w tym roku w Bydgoszczy w dniach od 26 do 30 sierpnia. Zawody organizuje Bydgoski Klub Sportowy. W turnieju zapewniony jest udział wszystkich najlepszych raket polskich z Jędrzejowska, Hebda, Tarłowskim, Tłoczyńskim na czele.

Turniej zostanie obsadzony dość licznie przez zagranicznych graczy. A więc spodziewany jest przyjazd Austriaków — Motejki i panny Kraus, zapewniony jest już udział Włocha Galsimiego, który przez wiele lat był reprezentantem drużyny davis-cupowej. Gaslini prawdopodobnie przyjedzie w towarzystwie jednego z czołowych graczy swego kraju. Możliwy jest przyjazd Angielki Noel, która już wielokrotnie zwracała się do Jędrzejowskiej z propozycją odwiedzania Polski.

Poza tem Bydgoski Klub Sportowy został upoważniony przez PZLT. do bezpośredniego zaproszenia kilku czołowych graczy niemieckich. Termin nadсылania zgłoszeń pod adresem Bydgoskiego Klubu Sportowego — ul. Staszica w Bydgoszczy upływa 15 sierpnia. (PAT)

Wśród zawodowców

Mistrzostwo pięściarskie Europy w wadze koguciej zdobył Rumun Aurel Toma, bijąc zdecydowanie dotychczasowego mistrza Francuza Decico przez poddanie się tego ostatniego w 11 starciu. (PAT)

Mistrzostwo pięściarskie Europy w wadze półśredniej zdobył Belgijczyk Felix Wouters, bijąc Holendra Len Sandersa zdecydowanie na punkty. (PAT)

Żeglarstwo

Dalsze sukcesy naszych żeglarzy w Gdańsku. W Sopocie w ostatnim dniu międzynarodowych regat osiągnęli żeglarze polscy następujące wyniki:

W biegu jachtów klasy C jacht „Korsarz” z Polskiego Klubu Morskiego w Gdańsku zajął 3 miejsce za jachtem niemieckim i gdańskim.

W biegu jolek olimpijskich „PZ 12” z Polskiego Yachtklubu z Gdyni zajął również 3 miejsce za jolką niemieckiej marynarki wojennej „Trawe” i jolką „Ernst Burow” z Królewca, przed 11 jolkami niemieckiej marynarki wojennej i gdańskich klubów cywilnych. (PAT)

RADJO

Poznańska Orkiestra Wojskowa przed mikrofonem.

Mistrzowska orkiestra 57 p. p. pod dyr. por. Ant. Szałkowskiego koncertować będzie w studjo rozgl. poz. w transmisyjii ogólnopolskiej w czwartek, 30. b. m., o godz. 16—16.45. W programie muzyka rozrywkowa i lekka polska i obca.

Poznański koncert symfoniczny.

Poraz drugi w bież. tygodniu sympatyczna orkiestra poz. usłyszymy w sobotę, dnia 1 sierpnia, o godz. 17—17.60. Dyryguje kplm. Wiktor Buchwald. W programie obok tańców węgierskich Jana Brahmsa, znajdujemy m. in. oryginalne suite orientalna Poppy'ego oraz popularny walc Fr. Lehara „Złoto i srebro”.

Teatr Wyobraźni u obcych.

W ramach ogólnopolskiego Teatru Wyobraźni w czwartek, 30. b. m., o godz. 19—19.35 stacja poz. nadaje premierę oryginalnego słuchowiska angielskiego p. t. „Dr. Abernethy przyjmuje”, pióra Alicji Ramsey i Rudolfa de Cordova. Przekład dokonała znakomita tłumaczka Conrada Aniela Zagórska. Premierę reżyseruje dyr. Teatru Polskiego w Poznaniu Robert Boelke. Wśród wykonawców wymienić należy świetnych artystów poznańskich: Zygmunta Noskowskiego, Roberta Noelkego, Stan. Jaworskiego, Helenę Czarnicką. Strona aktorska słuchowiska przedstawia się świetnie.

Na swojską nutę.

Prawdziwą przyjemność sprawi radjosluchaczom koncert, który odbędzie się w Polskim Radjo w sobotę, dn. 1 sierpnia, o godz. 19.00. W koncercie tym kapela ludowa Feliksa Dzierżanowskiego przegrywać będzie na swojską nutę, zaś doskonale soliści: Maria Mokrzycka i Maurycy Janowski odśpiewają skoczne lub smętne melodie ludowe. Akompaniuje Wł. Walentynowicz.

„Świstawka”.

Nawet zwykły gwizdek może ludziom sprawić wiele kłopotu. Staje się to wtedy, gdy ten niewinny przedmiot trafi do rąk kobiety. W jak zawiłe przygody może wplątać się dwoje ludzi przez nieopatrzne obchodzenie się ze świstawką — opowie nam zabawna humoreska Ernesta W. Schildta p. t. „Świstawka”, która Polskie Radio nada 1. 8., o godz. 21.30.

TEATRY

Z Teatru Polskiego

Dzisiaj i jutro ostatnia nowość repertuaru scen europejskich „Moja kochana głupia mama”, lekka komedia wiedeńska, która zdobyła pełne powodzenie. Publiczność bawi się doskonale przyjmując owacyjnie wykonawców z Ludwiżanką, Zbikowską, Bogusławskim, Hańczą, w rolach głównych.

„Moja kochana głupia mama” grana będzie bez przerwy do końca bieżącego tygodnia.

Z Teatru Nowego

W środę, w czwartek i w piątek bież. tygodnia trzy ostatnie przedstawienia, po cenach do połowy znizowanych wesołej komedji „Codziennie o 5-tej...” z gościnnym występem świetnego komika Władysława Waltera. Doskonała ta komedia pomimo towarzyszącego jej nadzwyczajnego powodzenia, schodzi z repertuaru wobec premjery znakomitej polskiej komedji Mieczysława Fijałkowskiego „Gorąca krew” z występem Władysława Waltera w nowej, niezwykle popisowej roli głównej postaci utworu. Premiera w sobotę.

Scena Letnia w Ogrodzie „Adrii”

Dzisiaj codziennie ciesząca się niebywałym powodzeniem rewja: „Elektryczna miłość” w wykonaniu całego zespołu artystów scen stołecznych. Program zapowiada Zygmunta Mąkowski. Początek o godz. 9, w razie niepogody — na sali. Wstęp do ogrodu łącznie z nakryciem zł 2. Na sali codziennie od 12 występów artystów rewjowych. Nakrycie nie obowiązuje. Ceny normalne.

rozpoczynam
30 LIPCA
Tanią Sprzedaż Posezonową
na poszczególne specjalnie w magazynie uwidocznione partje towarów
STANISŁAW SCHULZ
MAGAZYN TOWARÓW KRÓTKICH I GALANTERJI
Stary Rynek 80/82 POZNAŃ Stary Rynek 80/82

Tapety Listwy Linoleum Ceraty Kokosy
polecą najtaniej
WYSŁKOWY DOM TAPET
Aleje Marcinkowskiego 19
tel. 12-92.
Dom
rola z łąką, autobus na miejscu blisko Poznania, Rybarczyk, Łasek, Sobieskiego 105a. zd 71 676

URODONAL
Myslcie o waszym zdrowiu!
Artretyzm ze wszystkimi swymi następstwami rozpowszechnił się w obecnych czasach, w których ludzie dążą jedynie do dobrobytu materialnego. Jest on rozpowszechniony we wszystkich warstwach społecznych.
Będąc skutkiem obecności kwasu moczowego w organizmie, artretyzm wywołuje grupę chorobową, która obejmuje: reumatyzm, cierpienia nerek, otęłość, cukrzyce, migreny i neuralgie.
Jako ostatni etap: choroby serca pochodzenia naczyniowego i stwardnienie tętnic z ich okropnymi następstwami jak czyśćć te cierpienia i zabezpieczyć się przed nimi. Należy leczyć zażywając URODONAL, który usuwa z organizmu kwas moczowy, będący przyczyną zła.
URODONAL, zwalca artretyzm, ponieważ usuwa jądrowe nadwyżkowe wyniki we wszystkich wypadkach artretyzmu przewlekłego i u cierpiących na piasek moczowy". Doktor J. Blanc, Docent Wydziału medycznego w Madrycie.
ng 15 811

Poważne Polskie Zakłady Chemiczno - Farmaceutyczne poszukują
LEKARZA
na stanowisko przedstawiciela naukowego na Województwo Pomorskie.
Zgłoszenia tylko poważnych kandydatów o pierwszorzędnej prezentacji należy przesyłać wraz z fotografią i życiorysem pod „Lekarz“ do Agencji „Zachód“, Poznań, Plac Wolności 11. ng 15 022

Składy nowoczesne i 3 pokojowe mieszkania
komfortowe centr. ogrzewanie mieszkaniowe zaraz do wynajęcia. Wiadomość Plac budowy, Dąbrowskiego 8. zg 13 980

Parcele
przy ulicy Poznańskiej, ogólny obszar: 7700 qm pod budowę zwarta z frontu i wille z tyłu, z wodociągiem, światłem elektrycznym i kanalizacją w całości lub częściowo na sprzedaż. - Oferty Kurjer Poznański pod Pg 5 848-31,23.

Pomocnika
do składu żelastwa i art. budowlan., dzielnego, dobrze poleconego także z niemieckim, poszukuję. Warunki przy wolnym stole i stacji i odpis. świadectw do Kurjera Poznańskiego dg 2 513.

OKULARY Najtaniej tylko w Zakładzie Optycznym **OPTO-ORLIKI**, Poznań, św. Marcin 63 (obok Zagłoby) zr 13 969

Szkło okienne, ogrodowe, ornamentowe, dachowe itp.
szyby wystawowe i lustra Obrazy i listwy na ramy
Polskie Biuro Sprzedaży Szkła S. A. Poznań, Woźna 15. Tel. 23-63.
Oddział w Łodzi, ul. Wigury 15, tel. 134-53. Pr 5 558/9-25.54

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb - jedno słowo. l, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE
Ogłoszenia wśród drobnych: 1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, x 21 025, d 1811 i t. d. - i słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmują się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmują się do godz. 11,00.

1. DOMY - PARCELE
Kamienice
nowa, solidnej budowy, dochód 8 000, sprzedam 72 000, wpłaty - 50 000. Gruszczyński, Poczto-wa 30. zdg 71 425

Kupię
dom w Poznaniu za gotówkę 60 do 80 tysięcy złotych. Oferty Kurjer Poznański zdg 71 446

Kamienice
masywna, centrum (Poznański) z dwoma składami i hurtownię sprzedam zaraz. Adres wskazać Kurjer Poznański zdg 71 615

Tartak
parowy bez konkurencji, willa 6 pokoi, piękny ogród sprzedam lub zamienię na kamienicę lub ziemię. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 70 674

Poszukuję
do wynajęcia wille - pałacyk pod Poznaniem, nadająca się na dwa duże mieszkania z garażem i ogrodem. Zgłoszenia do administracji Kurjera Poznańskiego pod zdg 70 714

Wille
sprzedam. Telefon 30-61. zdg 71 667

Sprzedam
nowy dom z wygradami, centrum Łazarza za 76.000. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 688

Plac
740 m² przy Reya zwarta budo-wa sprzedam. Słowackiego 34. mieszkanie 5. zdg 71 957

Trzy
wille pięciopokojowe w cenie 12 000, 17 000, 18 000 sprzedam. Dom Złocen, Poczto-wa 15, telefon 16-85. zdg 71 968

Kamienica
II-piętrowa w Jordanowie (woj. Krakowski) w rynku, obejmująca 3 mieszkania - trzypokojowe z przynależnościami a na parterze piękny lokal handlowy oraz także magazyn, pierwszorzędna placówka dla kupca spowodu stosunków rodzinnych zaraz do sprzedania. Na wypadek sprzedaży, cały obiekt zostanie opróżniony. Zgłoszenia przyjmuje: Adwokat Dr. Pacanow, Jordano-wów. ng 15 822

Do sprzedania jeszcze niewielka ilość parcel
budowlanych
położonych w najlepszej dzielnicy Poznania (między Grunwaldzka a Słoneczna) tuż przy tramwaju. Informacje telefon 55-10. Pg 5 891-56.148

Willa
komfortem 3350 dochodu 32000 - sprzeda Ratajczak, Poznań, ulica Skarbowska 18. zdg 71 755

Dom
budynkiem gospodarczym, czynsz 2 550, ogrodem, czteromorgowe, przy tramwaju sprzedam 25 000. Krzesiński, Piekary 8. zdg 71 993

Kamienica
nowa dochód 8 500, cena 77 000, - wpłaty 50 000.
Kamienica
nowa wpłaty 34 000, przejęcie amortyzacji.
Kamienica
nowa komfortowa 82 000, wpłaty 60 000.

Willa
nowa składem 32 000, wpłaty - 25 000.

Karalus,
Poznań, Marszałka Focha 25. zdg 71 992

Parcele
przy Grodzkiej 1056 m² za gotówkę sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 72 006

2. PIENIĄDZ
2-3 000 zł potrzebne jako cichy wkład do przedsiębiorstwa technicznego. - Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 71 652

Na miejsce hipoteki bankowej poszukuje się dla fabryki z własnym gruntem i budynkami
35-40 000 zł
na I miejsce. (Wartość w złocie.) Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 71 855

3. LETNISKA I UZDROWISKA
Wisła - „Piast“
pensjonat adwokatowej Rychlickiej. Kuchnia staranna na masle. Tennis, telefon, garaż. dg 2461

Krynica
Echo pokoje z utrzymaniem - komfort, ceny niskie. Zarząd Bojarska. zdg 68 183

Inowrocław-Zdrój
Tanie kuracje rzezałtowe w nowoczesnym pensjonacie „Venezia”. Solankowa 18 (tylko dla chrześcijan). zdg 70 579

Letniska
na leńnicówce, blisko Poznania, gdzie woda, zupełnie spokojny poszukuje młody człowiek. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 673

Zakopane
Pensjonat „Orawa”, pełne utrzymanie 4, - dla rodzin zniżka. zdg 71 700

Puszczykowo
pokój dwuosobowy utrzymaniem (bez) tanio. Słoneczna 15. zdg 72 022

Sopot
polski pensjonat „Wanda” Ernststrasse 7, telefon Gdańsk 511-15, bezpośrednio przy plaży. Kuchnia warszawska. Ceny umiarkowane. ng 15 548

Letnisko
wśród sosnowego lasu, jezior - zdrowej, malowniczej, spokojnej miejscowości rzeka pokój kuchnia oddam. Miasteczko, autobus 10 minut. Wyzomierski, Skoki, Borówiec. ng 15 013

4. OSOBISTE
100,-
zł komu powiem nieprawdę chiro-manika „Lu-ne”, Maleckiego 19 - 1, 1-9 wieczór. zdg 71 971

6. OŻENKI
Kawaler
lat 29, szuka towarzyski, celu matrym. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 691

Przystojny
szuka znajomości, zamożnej pani do lat 36. Cel matrym., cielesne wady nieodrażają. Oferty z fotografią do Kurjera Pozn. Anonimny do kosza. zdg 71 886

Znajomość
w celu matrymonialnym nawiąże przystojna, kulturalna sierota. - Oferty z dołączeniem fotografii, która się zwraca. Kurjer Pozn. zdg 71 997

Panna
przystojna, posiadająca duży tartak parowy wyjdzie zamaż. Piotr Mrówka, Poznań, św. Wojciech 2a - 1. zdg 71 732

7. SPRZEDAŻE
Kolonjalke
maglem, mieszkaniem zaraz wyjazd. Adres Kurjer Poznański zdg 71 408

Nagrody
podarki, najtaniej. Lamus, ul. Strzelecka 1. Pg 5 461-56.145

Kryształy
za bezcen. Lamus, Strzelecka 1. Pg 5 470-56 146

Ciężarówkę
dwutonnowa Chevrolet dobrze utrzymana tanio sprzedam. Chodzież, św. Barbary 2. ng 15 186

Rzeźnictwo skład spożywczy
domem, ogrodem owocowym - sprzedam. Krzyżogórski, Głuchowo, poczta Czempin. ng 15 001/2

Walizki
najtaniej
Torebki - parasole teki
Wrocławska 31.

Baumgart
dz 2305
Fabryka mebli
polecą meble wszelkiego rodzaju. Skład fabryczny, Wrocławska 19 dz 2399

Wózki
wybór, tanio. Trąbceżyńska, Pierackiego 11, podwórze. - Kredytuje. zdg 62 617

Przedsięb. rol.-handl.
obszerne zabudowania, rynek, bez konkurencji - powiat Jarocin (Wikip), wydzierżawie lub sprzedam. F. Ritter, Gostkowo, poczta Miejska Górka, powiat Rawicz zdg 70 578

Lustra
tanio, Centrala Szkła Okiennego. Półwiejska 9. zdg 71 293

Samochód
Ford kat. B, czterodrzwiowy w najlepszym stanie tanio sprzedam. Gniezno, Skrzynka pocztowa 42. zdg 71 669

Ogródek
działkowa sprzedam. Bielniki - Zgłoszenia Kłopocki, Sienna 5, m. 7. zdg 71 696

Skład
kolonjalny mieszkaniem, maglem. Zaprowadzony. Oferty Kurjer Poznański zdg 71 634

Sprzedam
spieszno bryczkę, doccart, 3 wozy. Malenda, Poznań, Grotzgera 4, obejrzyć Napierala, Poznań. - Chartowo 42. zdg 71 637

Rower
balonowy sprzedam. Maleckiego 3, m. 16. zdg 71 662

Skład
Komisowy, centrum Poznania - dobrze zaprowadzony sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 782

Meble
najtaniej polecą
Baranowski
Poznań, Podgórzna 13. Pg 5428/9

Łódź naturalny
każdej ilości. - każdego czasu sprzedaje śledziński, Wroniecka 17 (dawniejszy Browar Walter) zdg 71 914-15

Rowery
turystyczny 85,-
balonowy 95,-
5 lat gwarancji tylko firmie - Bracia Nowaczyk, Poznań, Górna Wilda 30 ng 12 15 2

Samochód
sportowy, motocykl przyczepka, Mylna 10. zdg 71 956

Maszynę do mereżkowania
mało używana sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 72 020

Hokey
sprzedam tanio. Oferty Poznańskie, Maleckiego 17. zdg 72 017

Skład
kolonj. mieszk., magiel, spowodu wyjazdu natychmiast. Adres Kurjer Pozn. zdg 71 944

Rower
jak nowy z dynamo. Skarbowska 18, m. 4. zdg 71 509

Motor
3 konny na stały prąd i transmisję sprzeda Ł. Wistuba, Aleje Marcinkowskiego 17. zdg 71 776

Jadalnie - Sypialnie
oraz różne sprzęty użytku domowego najkorzystniej przy
Jezuickiej 10
(obecnie Świątobławska) „Dom Okazyjnego Kupna”. Pg 5 893-31.19

Salon antyczny
pokryty adamaszkim, dobrze utrzymany, okazynie
Sypialnia gruszka afrykańska
bardzo dobrze wykonanie okazynie.

Pianino
płyta metalowa krzyżowe bardzo tanio; Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 5 847-31.16

Browningówkę
F. N. kal. 16, nowa 2 lufy szynami, zamienie na motocykl. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 71 854

Piec
kapielowy, wanna emalowana. Komis, Ślusarska 6 a. zdg 71 781

Restaurację
pelen wyszynk z powodu choroby sprzedam, 1 800. Paradziński, Piekary 19 - 1. zdg 71 922

Pokój
stolowy debowy dobrze utrzymany korzystnie. Adres wskazać Kurjer Poznański zdg 71 916

Skład
gramafonów z całym urządzeniem tanio sprzedam. Woźna 12. zdg 71 905

Chevrolet
6 cyl. 6-osobowy jak nowy, ewtl. na 1/2 tonnowe sprzedam. Szubczyński, Pniewy. zdg 71 851

Motor
60 KM, walce 700 i 600x300, - traktor trójkołowy sprzedam. Hoffbauer, Inowrocław, św. Dućna. zdg 71 847

Elektrolux
łódzka i parownik w dobrym stanie tanio. Müller, Stawna 6. zdg 71 999

Siodło
angielskie i flower 6 mm. Micklewicz 27 - 8. zdg 71 998

10 MAJĄTKI
Aptekę
z ładnym domem wydzierżawie. ewentualnie sprzedam. Oferty tylko poważnych reflektantów upraszam. Wołki, Pobiedziska, powiat poznański. dz 2 500

11. KUPNA
Kwity
lombardowe, srebro, złoto, brylanty kupuje Lamus, Strzelecka nr. 1. Pg 5 471-56.147

Dębiny.
w okrągłym stanie, ca 300 m³ o przeciętnej średnicy 20-25 cm w całości lub partiami kupie, natychmiast. Tartak Września - tel. 145 nr. 15 182

Motocykl
używany w dobrym stanie, zdany do natychmiastowego użytku poszukiwany. Oferty z ceną pod zdg 70 992 Kurjer Poznański

Potrzebuje
2 kompresory, każdy około 6 atm. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 859

Motor
12-18 KM gaz ssany, benzynowe, ropę kupimy Wejman, Poznań, Kościelna 17. zdg 71 481

Tokarnię
używana w dobrym stanie kupie. Oferty Kurjer Pozn. dz 2 510

Samochody
używane, opony detki kupuje - plac najwyższe ceny Autokład. Poznań, Dąbrowskiego 89, telefon 46-74. dz 2338

Złoto
srebro, brylanty kupuje
Kruk,
27 Grudnia 6. Ng 11 613

Poszukuje
kurna maszynę do fabrykacji kitu szklarskiego. Gniezno, - skrzynka pocztowa 42. zdg 71 668

Samochód
osobowy i ciężarowy 1 1/2 tonn kupie. Oferty podaniem ceny Kurjer Poznański zdg 71 706

Rzeźnictwo
z mieszkaniem w Poznaniu kupie zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 689

Burko
używane kupie. Oferty cena Kurjer Pozn. zdg 71 948

Kupimy
psa polowego wyża. Cegielnia Parowa, B-cia Laska, Miasteczko, pow. Wieruszki. zdg 71 840

Sosnę
budulcową, dłuższe poszukuje. - Oferty Kurjer Poznański zdg 71 880

Nożyce
do cięcia blachy 3 mm używane kupie. Wiadomość telefon 18-15. zdg 72 025

12. DO WYNAJĘCIA
8-pokojowe mieszkanie
komfortowe, słoneczne z obszernymi przynależnościami, ul. Słowackiego 18, Łoga, parter, nadające się na biura i mieszkanie, wolne zaraz. Pg 5452-18.80

Pięciopokojowe
komfort, piec, Chelmońskiego 8, właściciel. zdg 70 318

Solacz
trzypokojowe. Mazowiecka 5. zdg 70 955

Trzypokojowe
Debiec, Południowa 63. zdg 70 708

3 pokojowe
z przynależnościami w nowym domu na Łazarzu blisko Rynku wprost od gospodarza zaraz do wydzierżawienia. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 71 721

3 pokojowe
komfortowe - balkon, ul. Ostro-roga 37 do wynajęcia od zaraz lub później. Wiadomość w składzie. zdg 71 726

Mieszkanie
5 pokojowe, telefon, Informacje telefonicznie 6919. zdg 71 693

3 pokojowe
słoneczne, centralnym zaraz w najmie. Solacz, Małopolska 2. zdg 71 641

3 pokojowe
nowobudowane, Chociszewskiego 21, Łazarz. zdg 71 651

Dwupokojowe
z kuchnią, w nowym domu Kor-nicka 44. Rataje naprzeciw willi Wolności. zdg 71 834-5

Czteropokojowe
78,-
Trzypokojowe
60,-
Dwupokojowe
98,-. Marcina 74, I., 18. front. zdg 72 016

Trzypokojowe
słoneczne, Gospodarz, śniadec-kich 16 - 6. zdg 72 014

5 pokojowe z przynależnościami. — Długa 11. — 130 zł. Pg 5 894-58.171

Pokój przedpokój. Łeczyka, kuchnia. Warszawska. Oferty Kurjer Poznański zdg 71 830

Pokój wydzierżawie. Michał. ul. Katowicka. Rataje. zdg 71 908

Trzypokojowe Zielone Ogródki. Piekary 26. — zdg 71 876

4 pokoje komfortowe od zaraz do wynajęcia. Wrocławska 30 — portjer. zdg 71 861

2 pokoje kuchnia zaraz 35. — Urzędnic. Łazarszewski. Grobla 17. zdg 71 739

Willi 3 pokojowe Aleja Szelągowska 37 zdg 71 769

Trzypokojowe łazienka, czyste, czynsz miesięczny. Gospodarz. Łazarska. Lodowa zdg 71 743

Trzypokojowe willa odnowiona pewnemu płatnikowi pół roku zgóry zaraz Spokojna 15 a Łazarska. zdg 71 987

Trzypokojowe ewentualnie, dwupokojowe, komfortowa willa, ogród, czynsz miesięczny od sierpnia Poznań-Rataje, Jarocińska 3. zdg 71 009

13 SZUKA MIESZK.

3 pokojowego z wygodami, blisko centrum bezdzietni małżeństwo (pewny płatnik) zaraz lub później. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. pod nr. zdg 71 207

Kupię mieszkanie w śródmieściu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 699

Urządnic państwowy wynajme natychmiast 3 pokoje kuchnie od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 71 640

Pokoju z kuchnią od gospodarza w centrum lub Jeżyce. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 654

Małżeństwo bezdzietne poszukuje stróżostwa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 818

Poszukuję od 1 października mieszkania 4 lub 5 pokojowego. Wyższy urzędnik. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 802

Pięciopokojowego mieszkania komfortowego, słonecznego poszukuje pewny płatnik. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 887

Stróżostwa poszukuje skromne, bezdzietne małżeństwo od 1. 10, zawód słusarz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 741

15 POKOJE UMEBL.

Niekrepujący Półwiejska 11, mieszkanie 19. zdg 71 832

Utrzymaniem Grobla 1b — 8, narożnik Garbar zdg 71 356

Pokój dobrze umeblowany do wynajęcia. Kreta 7, m. 4. zdg 71 313

Elegancki dwuosobowy. Zielona 7 — 7. zdg 71 463

Matejki 1 — 1. zdg 71 591

Utrzymaniem bez. Waly Jana 11 — 2. zdg 71 592

Dwuosobowy Wielkie Garbary 45 — 10. (przy placu) zdg 71 559

Dwuosobowy słoneczny. Skryta 1 — 5. zdg 72 010

Niekrepujący Działyskich 6 — 3. zdg 72 007

Pokój - pokój Jeżycka 43 — 5. zdg 72 004

Pokój Szamarzewskiego 20/22 — 10. zdg 72 003

Pokój pokój, elektryczność. Jeżycka 41 m. 6. zdg 71 995

Wrocławska 30 — 10. zdg 71 982

Jackowskiego tel. 61-60. dg 2525

Czysty cichy, jedno-dwuosobowy, frontowy. Łakowa 7 a, m. 18 (przy plantach). zdg 71 600

Skryta 7 — 7 dwuosobowy utrzymaniem 65. — bez. dg 2522

Klatki elegancki — lepszem panu. — Zielona 5 — 7. zdg 71 717

Przy Zamku dwuosobowy, wygodami, solidnym. Waly Augusta 10 a — 5. zdg 71 707

Mielżyńskiego 22, I., m. 7, utrzymaniem — bez. zdg 71 716

Pokój Wielka 19, m. 9. zdg 71 719

Mickiewicza 5 — 3. zdg 71 720

Ratajczaka 14, m. 25, I. zdg 71 724

Niekrepujący Kreta 5 — 9. zdg 71 495

Pokoik Wierzbicice 14 — 7. portj. 3621 zdg 71 935

Frontowy niekrepujący. Chwaliszewo 53/54 m. 4. zdg 71 043

Wierzbicice 35 — 6 komfortowe, jedno-dwuosobowe, ewtl. małżeństwu. zdg 71 813

Konopnickiej 13, dwa pokoje łączne. zdg 71 677

Eleganckie umeblowane, dwa telefon łazienka, śródmieście. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 683

Pocztowa 21 — 4 dwuosobowy, utrzymaniem, telefonem. zdg 71 685

Jeden dwuosobowy, frontowy. Rynek Jeżycki 2, m. 4. zdg 71 690

Frontowy Kanałowa 15, m. 10, parter, prawo. zdg 71 698

Słoneczny Bóznicza 15, m. 13. zdg 71 702

Dwuosobowy pościel pożądana, małżeństwo — kuchnia. Rom. Szymańskiego 9, m. 8. zdg 71 431

Niekrepujący czysty. Dąbrowskiego 43 — 6. zdg 71 643

Centrum frontowy, niekrepujący, elegancki, łazienka panu. Kreta 24 — 8. zdg 71 645

Małżeckiego 33, m. 8, dwuosobowy. Elektryczność. zdg 71 650

Pokój Słowackiego 27, wejście Asnyka 1 — 5. zdg 71 661

Niekrepujący utrzymaniem, Ratajczaka 9 — 8. zdg 71 783

Przecznica 6—9. zdg 71 788

Próżny pokój wynajme samotnym. Grobla 4, mieszka. 1. zdg 71 790

Pokój frontowy. Zupańskiego 8 — 7. zdg 71 791

Skarbowsa 1—5 niekrepujący, utrzymaniem, bez. zdg 71 792

Śródmieście jedno-dwuosobowy, niekrepujący. Zygmunta Augusta 10 a — 10. zdg 71 813

Pokój tanio kulturalnym. Pocztowa 23, m. 3, front. zdg 71 814

Frontowy pani. Dąbrowskiego 33 — 6 (Jasna). zdg 71 954

Staszica 19 — 6. zdg 71 955

Pokoik mniejszy, większy. Słowackiego 37, m. 10. zdg 71 958

Dwuosobowy Orzeszkowej 5. zdg 71 963

Konopnickiej 16 — 5. zdg 71 964

Przyjezdny Dąbrowskiego 23 — 8. zdg 71 965

Dąbrowskiego 23 — 8. zdg 71 966

Pokój Słowackiego 37 — 2. zdg 71 967

Pokój i pokoik. Śniadeckich 19 — 5. zdg 71 972

Blisko dworca balkonowy, także pokoik. Focha 29 — 6. zdg 71 973

Ratajczaka 26 — 6. zdg 71 974

Żupańskiego 8 — 3. zdg 71 975

Zamek Skońska 16 — 8. zdg 71 977

Działyskich 9 — 6, utrzymaniem, bez. zdg 71 978

Jeden dwuosobowy. Kwiatowa 7, m. 8. zdg 71 979

Pokój Marszałka Piłsudskiego 27 — 5. zdg 72 023

Podgórna 2 a — 9. — utrzymaniem — bez. zdg 72 015

Komfortowe utrzymaniem, jedno-dwuosobowy. Ogródowa 18, m. 4. zdg 72 011

Wygodami Kwiatowa 3 — 3. zdg 71 934

Panienska wspólny pokój. Woźna 18 — 18 zdg 71 946

Centrum pokój frontowy. Drowa Schubertowa, Kreta 5. zdg 71 945

Frontowy słoneczny, niekrepujący, elektr., solidnym panu. Rybaki 21 a, m. 4. zdg 71 941

Wspólny panienskom. Woźna 19 — 6. zdg 71 938

Pokoik pokój, piecykami, małżeństwu, panom, paniom. Poznańska 27 a, II p. Szolcowa. zdg 71 935

Pokój umeblowany. Plac Nowomiejski 9—6. zdg 71 933

Przy Zamku niekrepujący, czysty, front, utrzymaniem — bez. Piłsudskiego 1—9. zdg 71 859

Dwuosobowy jednoosobowy, gabinet, łazienka, pianino. Cieszkowskiego 7 — 11. zdg 71 988

Przecznica 2 — 4 utrzymaniem telefon. zdg 71 986

Ratajczaka 19 — 10. Elegancki. zdg 71 737

Pokój czysty, niekrepujący. Marcina 33 m. 9. zdg 71 735

Pokój od 1. 8. Kreta 5, m. 8. zdg 71 747

Podgórna 6 — 6 zdg 71 746

Pokój próżny Działyskich 9, m. 3. zdg 71 744

Pokój niekrepujący wysoki parter. Półwiejska 26, m. 35. zdg 71 750

Próżny używaniem kuchni. Długa 18—17 zdg 71 749

Pokój czysty panu. Szkolna 7/8, m. 12 zdg 71 742

Niekrepujący ładny. Pocztowa 20, m. 3. zdg 71 754

Centrum telefon, parter, przyjezdny. — Marcinkowskiego 2 — 1. zdg 71 753

Frontowy ładny, elektryczność. Kwiatowa 3, m. 5a. zdg 71 752

2 Wrocławska 30 — 21. zdg 71 758

Wierzbicice 39a — 11. zdg 71 768

Parterowy kuchnia, paniom 22 zł. Szkolna 10a — 6, wejście Jaskółczej. zdg 71 766

Pokoik panu własną pościelą. Skarbowsa 15 — 18. zdg 71 772

Dwuosobowy Szkolna 9 — 8. zdg 71 740

Tanio balkonowy. Wrocławska 38 — 32 zdg 71 775

Kwiatowa 7 — 10. zdg 71 989

Wojciecha 2 — 7, elektryczność. zdg 71 990

Bezdzietnym Reya 1, I., prawo. zdg 71 991

Dominikańska 7 — 8. zdg 71 738

Utrzymaniem bez. telefon, I piętro. Ul. Działyskich 6, m. 6. zdg 71 864

Ogródowa 2 — 8. zdg 71 858

Śniadeckich 21 — 5. zdg 71 872

Żupańskiego 2 a — 20. zdg 71 870

Cieszkowskiego 6 — 7, słoneczny, inteligentnym. zdg 71 869

Dwuosobowy Kwiatowa 6 — 8. zdg 71 868

Skarbowsa 17, m. 10. zdg 71 879

Pokoje jeden lub dwa komfortowe. Plac Nowomiejski 6 — 20. zdg 71 903

Frontowy słoneczny. Rybaki 22 — 10. zdg 71 904

Frontowy klatki. Długa 7 — 7. zdg 71 910

Mielżyńskiego 22 — 11. zdg 71 925

Wielka 17 — 15. zdg 71 895

Mały pokój Stary Rynek 39 — 1. zdg 78 893

Niekrepujący Waly Kościuski 5 — 4. zdg 71 891

Niekrepujący elegancki, łazienka, centralne. — Marcina 63, mieszkanie 23. zdg 71 892

Kwiatowa 9 m. 12. zdg 71 890

Pokój Wierzbicice 53 7. zdg 71 889

Frontowy czysty jedno-dwuosobowy. Rybaki 12, m. 21. zdg 71 882

Pokój Kantaka 5, m. 16. Pg 5844-31.13 zdg 71 882

Elegancki Jasna 5 — 9. zdg 71 947

Niekrepujący Woźna 15 — 2. zdg 71 842

Małżeństwu bezdzietnemu. Łakowa 9 — 9. zdg 71 845

Niekrepujący utrzymaniem — bez, elektryczność, Marcina 4 — 6. zdg 71 779

Jeżycka 34, m. 3. zdg 71 778

Wspólny paniensce. Woźna 22 — 5. zdg 71 846

Pokój paniensce. Rybaki 16, m. 17. zdg 71 831

Pokój dwuosobowy — bezdzietnym. ul. Wrocławska 19 — 14. zdg 71 837

Pokoik Ratajczaka 11 a — 106, wejście 7. zdg 71 833

Niekrepujący frontowy. Focha 33, mieszkanie 4. zdg 71 824

Małżeństwu używaniem kuchni. Wielkie Garbary 32, m. 15. zdg 71 826

Plac Wolności 14 a — 12, gabinet, komfort — winda — utrzymaniem. zdg 71 807

Frontowy czysty, jedno, dwuosobowy. Długa 3 — 6. zdg 71 809

Niekrepujący Półwiejska 8, m. 5. zdg 71 812

Z klatki. Kantaka 1, m. 14. zdg 71 800

Komfortowy utrzymaniem, bez. Młyńska 2 — m. 12. zdg 71 796

2 umeblowany, czysty, solidnym. Nieumeblowany, na biuro. — Wielka 15 — 5. zdg 71 795

Próżny ładny bez używania kuchni Pl. Sapieżyńskiego 4 — 4. zdg 71 899

Mielżyńskiego 4, m. 5. umebl. elektr., łazienka. zdg 71 898

Pokoje Pierackiego 15 — 8. zdg 71 897

16. SZUKA POKOJU

2 panie, śródmieściu, łazienka elektryczność. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 551

Urzędnicza pokoju, czystego, łazienka, blisko Kurjera. Cena, zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 71 341

Pokoiku próżnego od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 670

Pokoiku czystego z łazienką Jeżyce, cena zł 15.— poszukuje od 1. 8. 36. — zdg 71 642

Kulturalna pani, pokoju czystego, milogo. — frontowego, okolica Stary Rynek. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 646

Pan szuka pokoju. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 793

Pokoiku niekrepującego hafciarka 10—15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 877

Pokoju pani śródmieściu do 15.— używaniem kuchni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 873

Stancji poszukuje studentowi najwyższej I. pietra, wszelkie wygody, kompletne utrzymanie, własna pościel, okolica Pomnika Wdzięczności od września. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 852

17. LOKALE

Lokal handlowy obszernie piwnicami, nadający się na skład kolonialny i delikatesów, ul. Półwiejska 1, Strzelecka 33 (narożnik) od 1 lipca do wynajęcia. Zgłoszenia J. Loga, Słowackiego 18, telefon 66-89. Pg 5188-25.92

Obszerne lokale handlowe do wynajęcia — przy Pl. Wolności na III i IV piętrze. Zgłoszenia do P. K. O., ul. Dąbrowskiego 6, pokój 30. ng 15 011

Na biuro 3 pokoje oddzielnym wejściem. Pocztowa 11 — 6. zdg 71 765

Skład zaraz do wynajęcia. Piechowiak, Główna 49. zdg 72 000

22. ZGUBY

Zginął ostrowłosy brazowy terrier angielski. O uprzejmy zwrot za wynagrodzeniem prosi W. Szymański, ul. Jasna 11. zdg 71 705

W Pleszewie skradziono mi rower Gloria — 735489. Ostrzegam przed kupnem. Konopiński, Poznań, Marcina 27. zdg 71 984

23. ROZMAITE

Błędy młodości o chorobach wenerycznych rewelacyjna praca

Wybitnego lekarza Uniwersytetu Berlińskiego dr. medycyny Adera (Katowice), wyszła spod prasy w dwóch częściach (I. — Rzeżączka, II. — Syfilis).

Dla zdrowia swego i bliskich — każdy powinien przeczytać „Błędy Młodości”. Cena tomiku dwa złote. Wysyłka dyskretna za pobraniem pocztowym. Zamawiać: Wydawnictwo, Katowice, Damrota 6. ng 13 409

Ceglarkę 5-częściowa do wyrobu cegły cementowej drażonej wypożyczam za kaucją. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 836

Akuszarka Kowalewska, Łakowa 14 paniom zainteresowanym udziałem wszelkich porad — pomocy. zdg 70 367

Słynna Psycho - Grafologini przepowie każdemu choroskop życia. Prawdziwa wiedza. Ul. Półwiejska 26 m. 35. zdg 71 684

Przeprowadzki krytym **samochoodem** Dom Spedycyjny **W. Mewes Nast.** św. Wojciech 1, telefon 23-35. dg 2464

24. NAUKA

Profesor rutynowany, pedagog, przygotowanie do matury, gwarantuje wyniki. Półwiejska 34 7. zdg 71 440

Szukam nauki jako uczeń cukierniczy od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 787

Kursy kroju, szycia przyjmuję, warunki najkorzystniejsze. Klawiterowa, Marii Magdaleny 1, m. 7. dg 2340/1

25. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dnia poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

a) Służba domowa

Dziewczyna szuka posady do wszystkiego, — cokolwiek gotowaniem od 1. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 710

Dziewczyna w średnim wieku poszukuje posady z gotowaniem, najchętniej do 2 osób. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 723

Dziewczyna czysta, sumienna, z gotowaniem, szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 694

Dziewczyna poszukuje posady do wszystkiego z dobrymi świadectwami od 1. 8. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 635

Dziewczyna wykwalifikowana w gotowaniu i do różnych prac domowych poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 71 632

Małopolanka kucharka samodzielna, smacznie gotuje, czysta, uczciwa, poszukuje posady 1 lub 2, zaraz do lepszego domu, najchętniej do adwokata do 2 osób lub 3. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 644

Dziewczyna restauracyjna poszukuje pracy do restauracji. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 658

Kuchmistrz pierwszorzędnym obejmie posadę zaraz później. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 71 659

Służąca poszukuje posady lub posługi z gotowaniem, praniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 784

Dziewczyna poszukuje pracy lub prania — albo posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 786

Pracznica pierze ku zupełnemu zadowoleniu poszukuje prania lub posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 838

Dziewczyna poszukuje raz w tygodniu posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 976

Poszukuję posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 942

Uczciwa szuka posługi, polecenia dobre. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 936

PHILIPS 947A

PROGRAMY RADJOWE PHILIPS 55A

OGÓLNOPOLSKIE

Czwartek, 30 lipca.

6.30 audycje poranne — 11.57 sygnał czasu; 12.13 dziennik poludniowy; 15.30 wiadomości gospodarcze; 15.45 „Wakacje matki czyli: jak jest, czyli: można inaczej” — pogadanka dla dzieci starszych; 16.00 koncert w wykonaniu orkiestry 57 p. p. pod dyr. por. Antoniego Szalkowskiego z Poznania; 16.45 „O pracy kobiet dla obrony kraju” — odczyt; 17.00 koncert w wykonaniu Orkiestry Filharmonii Warszawskiej pod dyr. Józefa Ozimieńskiego z Cieszcina (przez Toruń); — 17.50 „Szablonek Zdrój” — poz. wyl. Wiktor Budzyński (ze Lwowa); 18.50 pogadanka aktualna; 19.00 Teatr Wyobraźni w obcych; (Anglia). Premiera słuchowska oryginalnego p. t. „Doktor Abernethy przyjmuje”. Napisali Alicia Ramsey i Rudolf de Cordova. Przekład Anieli Zaróskiej (z Poznania); 19.35 „Nasze pieśni”. W programie pieśni Ignacego Friedmana, Wykonawcy: Jadwiga Hennert (sopran) i Tadeusz Łuczaj (bas); 20.05 „Podróż w wyobraźni do Brzozi” — obrazek muzyczny-poetycki. Wiersze Michała Świrskiego ze zbioru „Drozi nieznane”; 20.35 „Tajemnica pokoju przy ul. Nowogrodzkiej”. Reportaż (sopran) i Tadeusz Łuczaj (bas); 20.45 dziennik wieczorny; 20.55 Ignacy Paderewski; Symfonia h-moll op. 24 w wykonaniu wielkiej Orkiestry P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga; Transmisja z Konserwatorium Muzycznym w Warszawie; — 22.00 „Na dwa dni przed Olimpiadą” — reportaż z Berlina; — 22.15 wiadomości olimpijskie (z Berlina).

WARSZAWA

Czwartek, 30 lipca.

Warszawa — 12.03 pogadanka „Oznisko matki i dziecka”; 12.23 młodzi skrzypkowie polscy (dyt.); 18.00 „Jak spędzi święto?”; 18.10 „Życie kulturalne stolicy”; 22.35 muzyka taneczna (dyt.); — 23.00 muzyka taneczna w wykonaniu Majej Orkiestry P. R.

POZNAŃ

Czwartek, 30 lipca.

Poznań — 12.03 skrzynka rolnicza; 12.33 koncert muzyki popularnej (z dyt.); 15.30 przegląd giełdowy; 18.00 swawolny kwadrans: „Skupione życie puzonisty Anzelma”; 18.15 chwila śpiewu (dyt.); 22.35 muzyka salonowa (dyt.).

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

na czwartek:

17.00 Berlin. Muzyka rozrywkowa. Bukareszt. Muzyka lekka. 17.05 Praga. Muzyka lekka. 17.15 Anglia (Nat. Progr.). Muzyka lekka. 17.40 Budapeszt. Muzyka salonowa.

18.00 Paris P. T. T. Muzyka orzanowa. Berlin. Muzyka lekka. 18.10 Bratysława. Współczesne pieśni wierskie. 18.20 Brno. Recital skrzypcowy.

19.05 Ryga. Koncert symf. z Pałzy Ryskiej. Budapeszt. Recital śpiewaczy. Wiedeń. Melodie wiedeńskie. 19.50 Stockholm. Kabaret.

20.00 Moskwa (WOSPS.). Koncert solistów. Anglia (Reg. Progr.). Muzyka tan. Oslo. „rzebiwo w wyk. Grety Keller. 20.10 Koenigs-wusterhausen. Wielki wesoly wieczór. Budapeszt. „Książka Bob”. 20.15 Anglia (Nat. Progr.). Utwory fort. Schuberta. 20.25 Hilversum I. Występ Lucienne Boyer, operetka Huszki, reportaż A. Galisa. 20.30 Wiedeń. Recital solistów. Paris P. T. T. „Le coeur y est”. 20.45 Radio Paris. Koncert symf. Rzym. „Oceana” — komedia muz. Antonio Smarrella.

21.20 Stockholm. Koncert radiotelewizyjny. 21.30 Anglia (Reg. Progr.). Koncert radiopok. 21.40 Anglia (Nat. Progr.). Muzyka taneczna. 21.45 Bukareszt. Recital śpiewaczy.

22.00 Berlin—Warszawa. „Na dwa dni przed Olimpiadą” — reportaż. Stockholm. Koncert orkiestrowy. Mediolan. Koncert kameralny. 22.10 Wiedeń. Lekka muzyka wiedeńska. 22.15 Praga. Muzyka salonowa. 22.25 Budapeszt. Muzyka cygańska. 22.30 Anglia (Reg. Progr.). Muzyka tan. Berlin. Muzyka lekka i taneczna. Kopenhaga. Muzyka lekka. 22.45 Radio Paris. Muzyka taneczna.

23.15 Radio Paris. Muzyka lekka. 1.00 Berlin. „Po północy” — koncert z dyt.

Gospodyni
samodzielną, 42 lata, zna wszechstronnie gosp. domowe i dobre gotowanie. Ostatnie 13 lat u księżki szuka stosownej posady. Świadectwa dobre — wynagrodzenie skromne, ale dobre traktowanie. Łask. zgł. do Kurjera Pozn. zdg 71 951

Posługi
poszukuje przedpołudnie, okolica Łazarz, Górczyn, dobre świadectwa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 841

Poszukuje
Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 805

Starsza
dziewczyna szuka posady. 1. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 881

Dla służącej
mojej uczciwej, czystej, z gotowaniem, długie świadectwa, szukam posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 929

Dziewczyna
z gotowaniem poszukuje posady do wszystkiego bez dzieci, 1. 8. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 71 926

Posługaczka
szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 923

Szukam
posługi 1. 8. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 921

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posady z gotowaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 917

Dziewczyna
czysta poszukuje posady do wszelkich prac domowych w lepszym domu. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 71 907

Dziewczyna
uczciwa, pracowita poszukuje posady do wszelkich prac domowych od 1. lub 15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 865

Dziewczyna
poszukuje posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 770

Gospośia
lat średnich, uczciwa, poważna, poszukuje samodzielnej posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 748

Dziewczyna
młoda spaniem bez szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 985

Dziewczyna
uczciwa, czysta szuka posługi. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 980

Poszukuje
posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 277

Panienska
inteligentna szuka posady do samodzielnego pana lub dwóch osób. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 557-8

Kucharka
smacznie gotująca, uczciwa — skromna, poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 70 786

Dziewczyna
skromna, rzetelna, chętna do pracy, kochająca dzieci szuka posady do wszelkich prac domowych z mniejszym gotowaniem i praniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 080

Młodsza
dziewczyna ze wsi wycieczona gotowania najmniej się prac domowa poszukuje posady od 1. 8. do mniej osób. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 499

Poszukuje
od 1. 8. posady jako służąca do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 570

Kucharka
restauracyjna szuka posady 1. 8. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 587

Panienska
lat 25, szuka prania lub sprzątnięcia w urzędach. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 491

Przychodnia
na cały dzień dobrem poleceniem szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 409

Młodsza
dziewczyna wycieczona gotowania w kuchni pałacowej szuka posady do pomocy kucharskiej z małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 498

Osoba
samodzielną, zaufaną poszukuje posady 15 sierpnia lub 1 września. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 626

Starsza
gospośia zaufana szuka posady samodzielnej lub też na majątek. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 71 536

Kucharka
samodzielną dobrem gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 391

Dziewczyna
samodzielną gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 378

b) Inni

Rządca gosp.
lat 40, wszechstronnie doświadczony rolnik, z 18-letnią praktyką w intensywnych majątkach w Poznaniu z ukończoną szkołą rolniczą w Niemczech. Rzutki, obowiązkowy, zna gosp. nasiennohodowlane i uprawę buraków cukr. Ostatniej posiadzie 3 1/2 roku na maj. 3 600 móg monej ziemi. Poważne referencje i długoletnie świadectwa. Przyjmie stałą posadę od zaraz lub później. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 71 232

Doświadczony rządca gospodarzy
posiadający długoletnią praktykę w renom. większych majątkach Wielkopolski, Pomorza, doświadczonego i organizatora, prowadzący również kompl. księgowość przyjmie odpow. stanowisko od zaraz lub od 1. 10. br. w większym majątku. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 261

Inteligentna
młoda poszukuje posady do dzieci, towarzysztwa, ewtl. prow. gospodarstwa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 301

Stróż - sofer
samotny, wykonuje wszelkie reparacje szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 594

Absolwentka
Szkoły Wydz. poszukuje jakiegokolwiek pracy. Może pielęgnować chorych. Wanda Karasińska — Skierszewko 56, pow. Gniezno. zdg 71 809

Piekarz-cukiernik
31 lat, dobry fachowiec, szuka posady w miejscowości obojętnej. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 2 508.

Emerytowany
policjant poszukuje jakiegokolwiek posady, przyjmie chętnie administrację domu, stróża. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 665

Inteligentna
szuka posady pokojowej, do dzieci, chętnie N. Tomysł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 711

Stenotypistka
z biegłą stenografią polską i niemiecką, z dokładną znajomością języka francuskiego i angielskiego poszukuje pracy godzinowej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 725

Kupiec
zł. 2.000 kaucji obejmie odpowiednią posadę każdej branży. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 71 024

Niania
niemowlęcia. Czteroletnia praktyka (3 lata u lekarza). Bardzo dobre świadectwa szuka posady. Świeciana, Górna Wilda 96, — m. 5. zdg 71 708

1 000,—
kaucji poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 918

Kuśnierka
dobra, szyje taniej szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 751

Inteligentna
z dobrej rodziny poszukuje posady elewki na probostwie lub majątku. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 996

Reemigrantka
znająca język francuski, niemiecki szuka jakiegokolwiek pracy. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 981

Panna
młoda, biegła, językiem polskim, niemieckim, zna wszelką pracę domową i szyje szuka posady jako wyroczycielka lub do samotnej pani lub pana. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 71 085

Panienska
inteligentna szuka posady jako uczennica do biura. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 017

Panienska
dwa lata po wycieczeniu szyć, zdolna, szuka pracy do pomocy krawcowej, najchętniej konfekcji. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 060

Nauczycielka
4-letnia praktyka zakres gimn. muzyka. szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 013

Maszynistka
biuralistka młodsza szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 448

Panienska
do bufetu i obsługi gości szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 825

Nauczycielka
dyplomowana francuskie, niemieckie przyjmie posadę na sierpień na wsi w zamian za utrzymanie lekcyjne, może bibliotekę lub szyć. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 71 806

Fryzjerka
kursistka poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 799

Ekspedjentka
dla mej siostry szukam posady najchętniej w składzie rzeźniczym. Dam pewną gwarancję. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 896

Ogrodnik
dobrze obeznany wszystkich gałęziach z owoców swego, szuka posady samodzielnej. Miejscowość obojętne. Wycieczony na majątku. Dotychczasowa praktyka zakładał handel owocami. Obecnie na posadzie pierwszego pomocnika w dużym zakładzie handlowym. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 71 649

Urzędnik gospodarczy
obecnie 17 lat na jednej posadzie, prowadzący obrotu zarodową i obeznany z hodowlą koni z dobrymi świadectwami rzymsko-kał. kawaler, zmienić posadę na stałą od 1. 9. br. lub później. O referencje proszę się zwrócić do p. radcy Z. Chłapowskiego. Zgłoszenia A. Nowak, Stawiany, — poczta Rejowice, pow. Wągrowiec. zdg 71 813

Kierownik
warsztatu rzeźniczego potrzebny z dłuższą praktyką. Wodna 23, mieszkanie 3. zdg 71 829

Fryzjer
Chwaliszewo 20. zdg 71 804

Chłopak
do posyłek silny, powyżej lat 18, z poleceniem. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 71 808

Magistra
dobrze poleconego, pierwszorzędną siłą, wykwalifikowanego sprzedawcę, z językiem niemieckim poszukuje większa apteka — per 1. 10. 36. Zgłoszenia z podaniem warunków i dokładnym odpisem świadectw uprasza się przelać do Kurjera Pozn. pod zdg 2601

Panny
do szyć kuśnierskiego, mogą się od zaraz zgłosić. R. Lehmann, Wrocławska 18. zdg 71 801

Potrzebna
panienka z obsługą gości. Strzelecka 5. zdg 71 803

Dziewczyna
chętna czysta z samodzielną gotowaniem potrzebna. Helakowa Grunwaldzka 19, m. 10. zdg 71 950

Poszukuje ekspedjentki
do oddziału konfekcji damskiej starszych oraz młodszych ekspedjentów do oddz. konfekcji męskiej, jedwabiu, materiałów damskich i bawelnianych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 856

Służąca
potrzebna od 1. 8. Górna Wilda 13 — 8. zdg 71 937

Zegarmistrz
potrzebny. Rychter, Al. Marcinkowskiego 15. zdg 71 777

Uczeń kupiecki
może być z szkoły powszechnej, wymaga się ładny charakter, pisma, pewny w liczeniu, polskie — niemieckie. Żurowski, Skład Drzewa, Poznań, Raczyńskich 5/8. Pg 5 846-31.17

Książkowna
młodsza potrzebna. Wymaga się pisanie na maszynie, ładny charakter pisma, pewność w liczeniu, polsko-niemieckie. Zgłoszenia Par. pod 31.17. Pg 5 846-31.17

Panienska
do dziecka. Winklera 10, przy Focha 128. zdg 71 653

Potrzebna
zaraz służąca do wszystkiego. — uczciwa, dobra kuchnia. Adres Kurjer Pozn. zdg 71 664

Rutynowana
ekspedjentka rzeźnicza może się zgłosić. Wronecka 11, skł. d. flaków. zdg 71 785

Służąca
potrzebna od zaraz. Wielkie Garbary 40, Podbielska. zdg 71 816

Garderobiarza
od zaraz, warunki według umowy. Varsovie, 27 Grudnia 10, od godz. 12 — 3. zdg 71 822

Uczenice
do krawiecczyzny przyjmie „Salon Mód”. Ratajczaka 9 — 7. zdg 72 026

Dziewczynę
samodzielną gotowaniem, która pracowała przy składzie spożywczym przyjmie. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 72 019

Dziewczyna
do wszystkiego, czysta, zdrowa, dobre polecenia. Mickiewicza 21/25, mieszkanie 1. zdg 71 687

Uczenica
chętna, do Piekary 22, m. 16. zdg 71 778

Dziewczyna
do wszystkiego potrzebna Restauracja Grobla 27. zdg 71 757

Bławatnik
młodszy, dzielny na Kongresowa, język polsko-niemiecki. Zgłoszenia odpisy świadectw, fotografia, wymagania, przy woli- szeniu Kurjer Pozn. zdg 71 848

Bączkowska
Zofja niech się zgłosi. Uł. Szwajcarska 25. zdg 72 000

Uczenica
szycia potrzebna. Szamarszewskiego 20/22 — 10. zdg 72 001

Dziewczyna
chętnie wiejska, skromna, uczciwa, dobrem samodzielną gotowaniem przyjmie Pilsudskiego 1, mieszkanie 4, front. zdg 71 949

Posługaczka
Mostowa 5 — 7. zdg 71 930

Przedstawicielstwo
patentowanego masowego bardzo taniego artykułu na własny rachunek na województwo Poznańskie i Pomorskie do oddania. Osobiste natchmianstowe zgłoszenia Marszałka Focha 80, m. 9, od 10 — 12 i 4 — 6. zdg 71 924

Uczenica
może się zgłosić. Gasiorowski, św. Marcina 16/17, skł. d. masła. zdg 71 906

Pracownika
młodsze na stałą posadę z gotówką 300 zł przyjmie zarząd prowadzone przedsiębiorstwo. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 876

Pokojowa
dobrze polecona do pierwszorzędnego hotelu potrzebna od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 896

TEATRY

TEATR POLSKI: Środa, 29. 7. godz. 20, „Moja kochana głupia mama”.

Czwartek, 30. 7. godz. 20, „Moja kochana głupia mama”.

Piątek, 31. 7. godz. 20, — „Moja kochana głupia mama”.

TEATR NOWY: Środa, 29. 7. „Codziennie o 5-tej”. Występ Waltera. Ceny do połowy niższe.

ADRJA: Dziś „Elektryczna miłość”.

KINA

Poznań, Środa, 29. 7.

APOLLO: „Ręce zawiniły”.

CORSO: „Tajemnica zamkniętego kufra”.

GLORJA: „Miraże szczęścia”.

GWIAZDA: „Ostatnia serenada”.

OŚWIATOWE T. C. L.: — „Uciekinierzy”.

METROPOLIS: — „Hrabina Marica”.

RENAISSANCE: „Amok” oraz „Zaczarowana studnia”.

SŁONCE: „Zbieg z Jawy”.

SWIT: „3 godz. Dr. Morgana”.

TECZA - LAZARZ: „Pilnuj swego męża”.

TECZA - WILDA: „Bal w Savoyu”.

WILSONA: „Frasquita”.

Stenotypistka
polsko-niemiecka szuka godzinowego zajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 325

Szukam
posady stróża, magazyniera, za kaucją bankową 600 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 329

Robotnik
kaucja do lekkich prac, własnym rowerem, szuka pracy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 336

Praktykę
względnie posadę, najchętniej biurze budowlanym przyjmie uczeń IV. kl. Szkoły Budownictwa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 285

Sierota
uczciwa znająca robotki szuka jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 264

Krawcowa
domowa dobrym krojem poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 304

Inteligentna
panienka z szyć poszukuje posady do dzieci lub pomocy pani od 1-szego sierpnia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 503

Panienska
sumienna z kaucją bankową 100 szuka posady ekspedjentki, branża obojętne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 542

Księgowy
bilansista, korespondent, kalkulator, 7-letnia praktyka biurowa poszukuje odpowiedniego stanowiska, wzgl. zastępstwa. Wymagania skromne. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 69 834

Krawcowa
p pierwszorzędną szuka pracy po domach, również dziecięce, bardzo dobry krój, także na wieś do dworu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 609

Panienska
z ukończoną Szkołą Wydziałową i poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 569

Ekspedjentka
blawatów i tow. krótkich z kilkuletnią praktyką, dzielna, sumienna, szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 494

Inteligentna
panna, sierota, szuka posady — najmniej się gospodarstwem domowym u samotnej osoby, smacznie oszczędnie gotuje. Dobre świadectwa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 208

Maszynistka
biegła z praktyką zaraz lub później. Oferty Kurjer Pozn. zdg 70 822

Młodsza
uczciwa dziewczyna poszukuje posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 70 836

Ekspedjentka
do kolonjalki — piekarni szuka pracy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 70 715

Stenotypistka
szuka popołudniowej posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 70 373

Sierota
dobrze polecona szuka posady pokojowej lub do wszystkiego do mniejszej rodziny. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 70 632

27. WOLNE POSADY

Rymarze
potrzebni Wejman, Kościelna 17 zdg 71 478

Młodsza
dziewczyna od zaraz. Chojan. — Strzelecka 31, m. 22. zdg 71 709

Ekspedjentka
młodsza do składu towarów krótkich. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 712

Robotnik
z rowerem, celem dostarczania towaru gotówki 200 potrzebny zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 671

Ogrodnicy
pomocnik z dobrą praktyką potrzebny. W. Dokowicz, Rogoźno. zdg 71 680

Haćciarka
która zna rysy, fily. Pilsudskiego 27—6. Zgłoszenia 9—10. zdg 71 681

Czeladnik
piekarski, zaraz potrzebny. Zgł. piśmienne Kurjer Pozn. zdg 71 682

Posługaczka
z dobrym gotowaniem zaraz. Jasn. 67, m. 4. zdg 71 686

Gospodyni
z dobrem gotowaniem, inteligentna, lat 28—32, dobrze polecona potrzebna na probostwo w pobliżu Poznania do samodzielnego prowadzenia domu. Zgłoszenia piśmienne: P. T. Górka, ul. Skarbowa 3, m. 7, ustnie tylko w czwartek od 4—5. zdg 71 647

Potrzebna
dziewczyna do 19 lat. Wierzbicice 41 a, m. 4. zdg 71 651

„Co kupuje cały kraj? ... Mydło z pralką Kollontay”

28. CZRYWEKA

Eden
poleca swym bywalcom miły pobyt. Plac Działowy.

„Patria”
Franciszkańska. Smaczna kuchnia. Bilardy. zdg 71 672

Kinoteatr „Świt”
„8 godz. Dr. Morgana”, Virginia Bruce — Chester Morris. ng 13 198

Kino Tęcza Wilda
Bal w Savoyu. zdg 71 901

„Mała mateczka”
Wesołość sentyment

Franciszka Gaal
Kinoteatr „Sfinks”. zdg 71 736

„Kapelusz”
modnie przefasonowany odświeżony, zastąpi nowy. Tanie kapelusze na składzie. Wytwórnia kapeluszy męskich, damskich 27-go Grudnia 2, podwórce. zdg 62 840

Szkoło okienne inspektowe

lustra, listwy na ramy i do tapet

po niskiej cenie poleca

Centrala Szkoła Okiennego

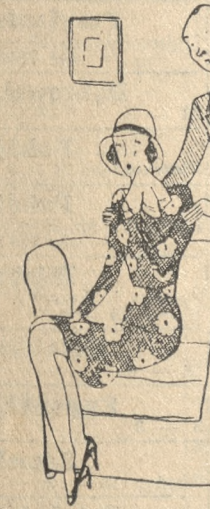
właśc. Jan Józwiak

Poznań, Półwiejska 9.

Telefon 22-26

Przyjmujemy asygnaty „Kredyt”. dz 2470

Humor zagraniczny

— Ty mnie już nie kochasz!
— Ależ, co znowu, najdroższa!
— To niemożliwe! Żaden mężczyzna nie może kochać kobiety, która nosi takie niemodne kapelusze jak ja!

Co futro = to Edmund Rychter — co palto — to Edmund Rychter — ∞ ubranie — to Edmund Rychter, Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata na miesiąc sierpień 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnośnikiem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7.00—9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą przeskód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiału poświęconym danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr. na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami potoczными 200 gr. od 1-lamowej milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża. do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do z. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 11.00, większe dłuższe według możliwości. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówek): słowo nagłówek.) (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałą wskutek matryc., wydawnictwo nie odpowiada.

P. K. O. Poznań nr. 200.149.